

DISTRIKTSKONGRESSEN 2022

DISTRIKTSSTYRELSENS UTLÅTANDE ÖVER
MOTIONERNA

Socialdemokraterna

SKÅNE

§20 ORGANISATION	5
Distriktsstyrelsens utlåtande över motionerna O1-O3	5
Motion nr O1 Medlemskap i facket och medlemskap i partiet hör ihop!	6
Motion nr O2 Medlemskap i facket och medlemskap i partiet hör ihop!	7
Motion nr O3 Vad krävs för att öka antalet partimedlemmar i Skåne?	8
§22 ARBETE	10
Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr: A1-A5	10
Motion nr A1 Ökad anställningstrygghet	11
Motion nr A2 Utveckla personalpolitiken i Region Skåne	11
Motion nr A3 Satsa på förbättrad välfärd och bättre arbetsvillkor och arbetsmiljö i vår gemensamma sektor	12
Motion nr A4 En skälig och rättvis arbetslösersättning	13
Motion nr A5 Motion angående diskriminering på grund av kön vid Inkomstbortfall för gravida och ammande	14
§23 SKATTER/EKONOMI	16
Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr E1-E7	16
Motion nr E1 Skattesystem för jämlikhet - Arbete	19
Motion nr E2 Reducerat skatteavdrag för arbetslösa	20
Motion nr E3 Människor bör betala skatt i flera kommuner	21
Motion nr E4 Strategi i avsikt att avlägsna vinstmotivet i välfärden	23
Motion nr E5 Begränsa riskerna att tidigt hamna i en skuldfälla	24
Motion nr E6 Överskudsättning	24
Motion nr E7 Reglering mot att bilda kommunala koncerner	25
§24 MILJÖ/KLIMAT	27
Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr: M1- M9	27
Motion nr M1 Säkerställ rätten till friluftsliv, rekreation och naturupplevelser	29
Motion nr M2 Behåll och utöka strandskyddet i anslutning till dikningsföretagens båtnadsområden	30
Motion nr M3 Motion avseende att omvandla slam från vattenverk och från havet uppspolade alger och tång till biokol.	31
Motion nr M4 ENERGIREGLERINGEN BÖR GYNNA HUSÄGARES NYPRODUKTIONEN AV SOLEL	33
Motion nr M5 Ja till vindkraft i Skåne och särskilt till havs!	33
Motion nr M6 Strategi och Handlingsplan för att öka takten i Omställningen till ett fossilt fritt samhälle	35
Motion nr M7 Bidra till att säkra energiförsörjningen i Skåne	36
Motion nr M8 Ålens vandring	36
Motion nr M9 Ersättning Biogas	37
§25 NÄRINGSLIV/REGIONAL UTVECKLING	39
Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr: N1-N5	39
Motion nr N1 Motion till Skånes partidistrikt om säkerställande av basenergi för att garantera jobben, produktionen och rikets oberoende	40
Motion nr N2 Tillväxtmotor i hela Skåne	42
Motion nr N3 Utveckla kriterierna för tillväxtmotor i Skåne	42
Motion nr N4 Utveckla kriterierna för grön tillväxtmotor i Skåne	43

Motion nr N5 Arbetsinnovationscenter	44
§26 TRAFIK/KOMMUNIKATION	46
Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr: T1-T10	46
Motion nr T1 Det är dags att göra kollektivtrafiken billigare i Skåne.....	48
Motion nr T2 Motion utöka Skånetrafikens sommarkort i samarbete med andra regioner	49
Motion nr T3 Seniorrabatt	49
Motion nr T4 En grön omställning som omfattar alla	50
Motion nr T5 Kollektivtrafiken i Skåne	51
Motion nr T6 Flera schemalagda bussar och tåg till och från landsbygden	51
Motion nr T7 Motion om kollektivtrafiken	52
Motion nr T8 Ta hem personalansvaret i kollektivtrafiken	53
Motion nr T9 Investeringarna i de skånska järnvägarna måste öka kraftfullt under de närmaste åren	54
Motion nr T10 Motion till Skånes partidistrikt om standardhöjning av Europaväg 65 genom Ystad, för att främja trafiksäkerhet och underlätta för trafiken till och från Ystads hamn	56
§27 SJUKVÅRD	58
Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr: S1-S16	58
Motion nr S1 Tandvårdsbidrag på Försäkringskassans hemsida.....	61
Motion nr S2 Organisera om sjukvården i Skåne	62
Motion nr S3 Organisera om sjukvården i Skåne	63
Motion nr S4 Använd de medel som står till regionens förfogande för att garantera Hälso- och sjukvårdslagens krav på vård på lika villkor och vård efter behov	63
Motion nr S5 Dygnetruntöppen närakut i Trelleborg.....	65
Motion nr S6 Ambulans	66
Motion nr S7 Ambulansberedskap i Trelleborg dygnet runt	67
Motion nr S8 Ersättningsystemen för primärvården i Region Skåne.....	67
Motion nr S9 Områdesansvar för primärvården i Skånes socioekonomiskt utsatta områden	68
Motion nr S10 Nationell vårdapp för snabbare vårdkontakt	70
Motion nr S11 Öka tillgängligheten till digitala vårdapplikationer inom hälso- och sjukvården	71
Motion nr S12 Återförstatliga apoteken.....	71
Motion nr S13 Förstatligande av apotek	72
Motion nr S14 Motion angående en gemensamt ägd läkemedelsproducent	73
Motion nr S15 Utöka vaccinationsprogrammet för barn	74
Motion nr S16 Korta köerna i transvård i psykiatri	75
§28 OMRÅDE UTBILDNING OCH FÖRSKOLA	77
Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr U1-U5.....	77
Motion nr U1 Alla barn ska få rätt till förskolan 20h/vecka oavsett förälderns sysselsättning	79
Motion nr U2 DAGS ATT I VALET LOVA SKOLA I OFFENTLIG REGI!?	80
Motion nr U3 Alla elever ska lyckas i skolan	81
Motion nr U4 Ökad statlig styrning av skolan	82
Motion nr U5 Ökad statlig styrning av skolan	83
§29 KULTUR	84
Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr: K1	84
Motion nr K1 KOMMERSIELLT UTNYTTJANDE AV IDROTTEBÖR STOPPAS	85

§30 BOSTÄDER	87
Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr: B1 och B2	87
Motion nr B1 Införandet av en moderniserad kommunal förköpsrätt	87
Motion nr B2 Bostadspolitik för alla medborgare	88
§31 SOCIAL/SOCIALFÖRSÄKRINGAR	89
Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr: SO1, SO2, SO3	89
Motion nr SO1 Rättvisa pensioner	90
Motion nr SO2 Stärkt skydd i socialtjänstlagen för barn /unga vuxna med funktionsvariation / lindrig utvecklingsstörning.	90
Motion nr SO3 Motion om ersättning vid besök i socialtjänstens verksamhet	90
§32 OMSORG/FOLKHÄLSA	92
Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr: F1-F2	92
Motion nr F1 Motion om funktionsrättskonvektionen	92
Motion nr F2 Bank-id – är det för alla eller?!	93
§33 FÖRSVAR, UTRIKES OCH SÄKERHETSPOLITIK	95
Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr FÖ1-FÖ3	95
Motion nr FÖ1 Ratificering av kärnvapenförbudet	96
Motion nr FÖ2 RATIFICERA FNs KÄRNVAPENDEKLARATION.....	97
Motion nr FÖ3 Erkännande av folkmord på yazidierna	98
§34 ÖVRIGT	100
Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr: Ö1	100
Motion nr Ö1 Rättvis digitalisering för alla	100

§20 Organisation

Distriktsstyrelsens utlåtande över motionerna O1-O3

Distriktsstyrelsen föreslår kongressen att besluta:

att besvara motion nr O1, O2 och O3

Distriktsstyrelsen utlåtande:

De senaste åren har vi sett en negativ trend i partiets medlemsutveckling samtidigt som undersökningar visar på ett ökat politiskt intresse och denna utmaning är prioriterad. Utifrån den senaste medlemsrapporten per den 31 december 2021 kan vi dock se att såväl det skånska partidistriktet såväl som partiet nationellt återigen växer med fler medlemmar. Vi behöver dock fortsatt prioritera medlemsvärvning och medlemsvården för att säkerställa återväxten i vårt parti. Distriktsstyrelsen menar att det finns goda förutsättningar att ytterligare stärka medlemsutvecklingen under valåret. Distriktsstyrelsen har också inlett en fördjupad samverkan med LO och ABF för att utveckla våra gemensamma intressen och stärka den skånska arbetarrörelsen.

Medlemskap i facket och partiet hör ihop

Vid distriktskongressen 2021 antogs riktlinjer för partiverksamheten och distriktskongressen gav distriktsstyrelsen i uppdrag att utarbeta verksamhetsplaner där en av prioriteringarna är att partidistriktet ska arbeta för en sammanhållen arbetarrörelse. Uppdraget distriktsstyrelsen fick är att denna samverkan ska fördjupas och utvecklas. En stark arbetarrörelse är vårt starkaste vapen i kampen för jämlikhet. Arbetet med denna samverkan är under utveckling och påbörjad inom olika områden såsom till exempel studier, medlemsvärvning, kommunikation, facklig politisk samverkan och organisationsutveckling.

Distriktsstyrelsen anser inte att ett års gratis medlemskap är prioriterat, utan menar att vi snarare behöver stärka medlemskapets värde genom utbildningsåtgärder, ideologisk skolning och att stärka arbetarekommunerna i deras organisationsutvecklande arbete.

Motionen tar också upp värdet av att utvärdera vad olika åtgärder ger för effekt och distriktsstyrelsens ambition är att vi alltid både ska reflektera och utvärdera våra insatser med målet att bli bättre.

Öka antalet partimedlemmar i Skåne

Vi behöver fortsatt ha fokus på en av våra större utmaningar. Vi har under flera år minskat i medlemsantal samtidigt som undersökningar visar att många är politiskt intresserade men få väljer att engagera sig partipolitiskt. Även om det är glädjande att den senaste medlemsrapporten visar att den trenden är bruten, krävs ytterligare insatser och en fortsatt tydlig prioritering av medlemsutvecklingen för att långsiktigt säkerställa återväxten i partiet. Traditionellt värvar vi många nya medlemmar under valåren och 2018 var inget undantag men dessvärre finns det brister i vår organisation att fånga upp dessa nya medlemmar. Mer än 60 procent av medlemmar som värvades under den senaste valrörelsen tappade vi igen under 2020. Vår lärdom av detta är vi måste ha en organisation i partidistriktet som är redo att möta upp nya medlemmar men också en beredskap att möta de som av olika anledningar väljer att lämna sitt medlemskap.

Distriktsstyrelsens åtgärder som är påbörjade gällande medlemsutvecklingen är att vi har satt ett tydligt fokus på medlemsutvecklingen under året. Distriktsstyrelsen har också tagit fram en handlingsplan för organisations- och medlemsutveckling utifrån de av distriktskongressen beslutade riktlinjerna för partiverksamheten. Distriktsstyrelsens följer medlemsläget kontinuerligt och bedriver ett aktivt arbete för att stärka arbetarekommunernas styrelser i sitt uppdrag genom utbildningsinsatser både genom regionala studieinsatser och styrelseutveckling med enskilda arbetarekommuner som behöver stöd. Arbetarkommunernas ordförande får löpande information om medlemsutvecklingen med lokal uppföljning och partidistriktet har en aktiv dialog med de arbetarekommuner som behöver stöd. På intranätet Rosen och Rosen för alla finns nu också verktyg för uppföljning av medlemsutvecklingen.

Den systematiserade medlemsvården har vänt den negativa spiral som sågs 2020 och detta syns genom att antalet icke betalande medlemmar sjunkit från att ha legat på 12-13 procent att gå ner till cirka 10 procent på årsbasis. Under året som gått har vi fått fler medlemmar och vi kan nu konstatera att vi är tillbaka till 2019-års nivå gällande betalande medlemmar. De påbörjade åtgärderna behöver fortsätta och utvecklas.

Riktlinjer

Beslutet om riktlinjer är direkt sammankopplat med motionsbehandlingen av organisationsavsnittet då kongressens beslut kan påverka föreslagna riktlinjer. Distriktsstyrelsen är positiv till att riktlinjerna beslutas i anslutning till motionsbehandlingen av avsnittet organisation.

Under kommande valrörelse kommer vi rent organisatoriskt växla upp och begreppet ”samla, skola och organisera” är prioriterat för att flytta fram våra positioner inte bara numerärt och organisatoriskt utan också digitalt.

Valupptakt

Valupptakt är planerad tillsammans med LO och ABF den 20 augusti i Malmö då distriktsstyrelsen i sin valplanering ser detta som ett viktig avstamp för våra valarbetare och för den skånska arbetarrörelsen.

Motion nr O1 Medlemskap i facket och medlemskap i partiet hör ihop!

LO, Socialdemokratiska arbetarpartiet och ABF, är tre ben i arbetarrörelsen. Vår historia är gemensam, vi föddes ur en kamp om en bättre tid för arbetare och vanligt folk. Ett tryggt samhälle för alla där arbetares rättigheter är starka och där samhällets resurser kommer fler till del. Hjalmar Branting visste att det inte kunde ske om inte arbetarna fick ta del av makten och för att ta del av makten och kunna kräva sin rätt fullt ut så behövdes även folkbildning tillgänglig för alla liksom allmän och lika rösträtt.

Den bristande kunskap som idag råder i samhället om vår gemensamma historia och varför vi hör ihop som en fläta, sprungna ur varandra, är ett hot mot demokratin och det är ett hot mot det samhälle som vi vill skapa. Tvärtom råder i vissa kretsar ett förakt mot att det är på detta sätt och åsikter frodas och sprids om att det är både onaturligt och orättvist.

Vi måste tillsammans, som en enad arbetarrörelse, utbilda, prata klarspråk och stolt berätta om vår gemensamma historia för att ta kampen om vår nutid och framtid. Tillsammans ska vi LO Socialdemokraterna och ABF ta kampen för demokrati och för vårt samhälle.

Socialdemokratin har tappat en del stöd bland främst män inom LO kollektivet och nu ser vi en begynnande trend för att det samma kan ske med kvinnorna inom LO kollektivet. Det måste vi stävja och vi behöver vinna tillbaka förtroendet hos LO medlemmarna.

Då gäller det att hela arbetarrörelsen, LO Socialdemokraterna och ABF tillsammans agerar med full kraft. Vi måste prova nya vägar för medlemskap som en metod för att stärka banden mellan LO Socialdemokraterna och ABF.

Jag yrkar därför;

- att partidistriktet i Skåne initierar och bjuder in LO samt ABF till ett samarbete i motionens anda och inom detta samarbete verkar för;
- att nya medlemmar inom ett LO förbund får ett (för dem) gratis medlemskap i partiet under 1 år.
- att ABF erbjuder alla som har ett gratis första år, en folkbildande insats om varför facket, folkbildning och partiet hör ihop samt
- att en utvärdering av åtgärdernas effekt görs inom nästkommande mandatperiod.

Kristina Lindbåge

Kristianstad arbetarekommun

Ewa Pihl Krabbe

Ordförande

Motion nr O2 Medlemskap i facket och medlemskap i partiet hör ihop!

LO, Socialdemokratiska arbetarpartiet och ABF, är tre ben i arbetarrörelsen. Vår historia är gemensam, vi föddes ur en kamp om en bättre tid för arbetare och vanligt folk. Ett tryggt samhälle för alla där arbetares rättigheter är starka och där samhällets resurser kommer fler till del. Hjalmar Branting visste att det inte kunde ske om inte arbetarna fick ta del av makten och för att ta del av makten och kunna kräva sin rätt fullt ut så behövdes även folkbildning tillgänglig för alla liksom allmän och lika rösträtt.

Socialdemokratin har tappat en del stöd bland främst män inom LO kollektivet och nu ser vi en begynnande trend för att det samma kan ske med kvinnorna inom LO kollektivet. Det måste vi stävja och vi behöver vinna tillbaka förtroendet hos dessa arbetare. Ett sätt kan vara att nya medlemmar inom ett LO förbund får ett (för dem) gratis medlemskap i partiet under 1 år.

Den bristande kunskap som idag råder i samhället om vår gemensamma historia och varför vi hör ihop som en fläta, sprungna ur varandra, är ett hot mot demokratin och det är ett hot mot det samhälle som vi vill skapa. Tvärtom råder i vissa kretsar ett förakt mot att det är på detta sätt och åsikter frodas och sprids om att det är både onaturligt och orättvist.

I vår rörelse krokar vi arm och tar kontakt med andra delar av rörelsen när vi tror att de kan bidra. Partidistriktet kan exempelvis tillfråga ABF om de kan erbjuda en folkbildande insats om varför fack, folkbildning och partiet hör ihop för alla som har ett gratis första år.

Vi måste tillsammans, som en arbetarrörelse, utbilda, prata klarspråk och stolt berätta om vår historia för att ta kampen om vår nutid och framtid. Tillsammans ska vi ta striden om och för vårt samhälle.

Då gäller det att hela arbetarrörelsen tillsammans agerar med full kraft. Om vi stärker våra rötter kan trädet svaja fritt i vinden utan att stammen knäcks.

Vi yrkar:

att partidistriktet initierar och bjuder in LO samt ABF till ett samarbete i motionens anda.

AK-styrelsen

Helsingborg arbetarekommun

Mikael Andersson

Ordförande

Motion nr O3 Vad krävs för att öka antalet partimedlemmar i Skåne?

Medlemmar - Bakgrund

Antalet medlemmar i vårt parti i Skåne är ganska mycket lägre nu än tidigare. Under 2020 antog distriktsstyrelsen en ”Plan för medlemsvård och utveckling” för att skapa en stabil grund för att utveckla verksamheten med målet om att det skånska partidistriktet ska vara 10 000 medlemmar år 2026.

Det senaste året har medlemsantalet naturligtvis påverkats av Coronaepidemin. Men medlemsantalet har minskat under lång tid. Det är bekymmersamt av flera skäl

Och det kräver självklart insatser av oss alla för att vända utvecklingen..

Medlemsantalet minskar inte endast i Skåne, utan totalt sett i Sverige. Vad är skälet att inte fler söker sig till vårt parti? Har vi berättelser om framtiden som är både visionära och trovärdiga? Tar vi inte tillräckligt kraftfullt och tydligt tag i framtidsfrågorna? T ex miljöfrågorna som är oerhört viktiga, och som speciellt ungdomar anser ytterst angelägna. Är vår politik för att minska klyftorna mellan olika grupper och mellan land och stad tillräckliga? Hur mycket har de senaste årens politiska uppgörelser med andra partier påverkat intresset av att engagera sig i vårt parti? Det är frågor som är viktiga att ställa. Och där vi måste utveckla vår politik utifrån våra grundläggande värderingar om rättvisa och solidaritet.

Det finns Arbetarekommuner i Sverige som har lyckats öka antalet medlemmar under senare år. Vad kan vi lära av dem?

Medlemsantalet och vad som krävs för att öka antalet medlemmar är helt avgörande för vårt partis framtid. De är ju en viktig del av riktlinjerna för partiverksamheten. Riktlinjerna är ju i stort sett den enda fråga som vi socialdemokrater beslutar om själv. Därför måste det också ges utrymme och tid på distriktskongressen att diskutera dem. T ex en analys över utvecklingen. Har alla Arbetarekommuner möjlighet att bedriva en framgångsrik valrörelse och driva politiska frågor? Vilka speciella insatser krävs det närmaste året?

Av någon anledning har beslut om riktlinjer för partiverksamheten under många år tagits som sista pkt på dagordningen. Det blir därför sällan någon diskussion om dem. Beslut om dem bör i stället tas i början på distriktskongressen tillsammans med andra förslag från distriktsstyrelsen.

De skånska valupptakterna är en viktig del av valrörelsen

Valupptakterna i Skåne har av tradition alltid gästats av vårt partis ordförande med flera tusen deltagare. Så har det varit sedan Tage Erlanders tid. Dock inte 2018. Partiordföranden medverkade inte och endast några hundra valarbetare deltog i valupptakten i Malmö Folkets Park. I höstens val måste vi ha en valupptakt i Skåne som är märkbar medialt, och som tydliggör att hela den skånska arbetarrörelsen är på offensiven.

Vi yrkar att Skånes socialdemokratiska partidistrikts kongress beslutar att uppdra åt distriktsstyrelsen att verka för

- att frågan om insatser för att öka medlemsantalet konkretiseras i riktlinjerna för verksamheten som antas årligen
- att exempel på arbetarekommuner, föreningar och klubbar på där man har lyckats öka medlemsantalet redovisas ut i organisationen kontinuerligt
- att beslut om riktlinjer tas i början av distriktskongresserna
- att en valupptakt i Skåne genomförs som möjliggör en samling av alla valarbetare och som är märkbar medialt

Gunnar Jönsson, Annika Brodin, Inger Ponsler, Per Olsson, Björn Abelson, Kerstin Vikner,
Mats Nilsson, Roger Niklewski

Lunds Arbetarekommun

Anna-Lena Hogerud
Ordförande

§22 Arbete

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr: A1-A5

Distriktsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motion nr A1, A2, A4, samt
attsats 1, 2 och 4 i motion nr A3

att avslå motion nr A5, samt
attsats 3 i motion nr A3

Distriktsstyrelsens utlåtande:

Alla ska ha samma möjlighet att få ett arbete oavsett kön, religion, sexuell läggning eller bakgrund. Trygg försörjning är grunden till ett gott liv. Arbetet ska utformas efter människors skiftande förutsättningar och aktuell arbetsförmåga. Hög sysselsättning och låg arbetslöshet är ett av de viktigaste redskapen för att nå ett jämlikt samhälle där varje invånare kan känna sig fri och få tillgång till trygghet och välfärd. att arbeta, göra nytta, vara i ett socialt sammanhang och tjäna sina egna pengar är viktigt för vårt välbefinnande. Jämställdhet måste präglas av handling och aktivitet. Jämställdheten i arbetslivet måste öka och inkomstskillnaderna försvinna.

Den svenska modellen bygger på avtal mellan starka parter på arbetsmarknaden. För att modellen ska fungera krävs att staten bidrar med aktiv arbetsmarknadspolitik och en bra arbetslöshetsförsäkring. En väl fungerande, frivillig och solidariskt finansierad omställningsförsäkring som administreras av fristående A-kassor är en viktig grundsten i den svenska arbetsmarknadsmodellen. En rätt utformad arbetslöshetsförsäkring möjliggör nödvändig strukturuomvandling, ger ekonomisk trygghet till de som förlorar jobb, stimulerar efterfrågan i ekonomin och motverkar press nedåt på lönerna. Arbetsmiljölagen och föreskrifterna finns för att skydda arbetstagarna och dessa ska vi värna. I Arbetsmiljölagen finns regler om skyldigheter för arbetsgivaren om att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetsgivaren har en skyldighet att ha förebyggande skyddsåtgärder för att den som är gravid ska kunna fortsätta att arbeta. Det kan handla om förändringar i arbetsmiljön och om detta inte är möjligt, andra arbetsuppgifter. Skulle inte detta fungera kan arbetstagaren ansöka om graviditetspenning för den tid hon inte kan jobba under graviditeten. Att arbetsgivaren inte sköter sina åliggande och att kvinnor drabbas av inkomstbortfall tror vi inte löses genom förändringar i Arbetsmiljölagen och föreskrifterna utan detta behöver lösas på annat sätt.

Socialdemokraterna i Skåne vill att heltid skall vara norm och delade turer inte förekomma. Distriktsstyrelsens delar motionärens uppfattning om vikten av trygga anställningar. Otryggheten sätter käppar i hjulet för allt från en meningsfull fritid till eventuella bostadslån och allt däremellan.

Vi menar också att arbetsmiljön måste förbättras så att sjukfrånvaron minskar och fler vill börja jobba inom offentlig sektor. Samtidigt måste vi starkt begränsa antalet tidsbegränsade anställningar. Medbestämmandet måste öka, inte minst när det gäller schemaläggning och

arbetstidens förläggning. Det behöver matcha både individen och verksamheten. Vi tror också det är viktigt att frågan hanteras nära verksamheten så att lösningarna blir så bra som möjligt.

Motion nr A1 Ökad anställningstrygghet

En av de större förändringarna i det svenska arbetslivet efter 1990 är uppkomsten av lösare anställningsförhållande med alltmer osäkra arbetstider och arbetsvillkor. Ökningen av denna typ av osäkra anställningar är vanligast förekommande inom kvinnodominerade yrken samt LO-yrken. Förekomsten av lösa anställningsformer, att kallas in vid behov eller enstaka timmar, tenderar till inläsningseffekter i deltidsarbete och deltidsarbetslöshet. Sedan 1990-talskrisen har tillväxten av tidsbegränsade anställningar varit exceptionell. De fasta anställningarna har däremot varit färre än före krisen. Först 2017–2018 har de i antal räknat, kommit tillbaka till 1990 års nivå. Då ska man också betänka att befolkningen ökat med 1,6 miljoner under samma period. Dessa otrygga anställningar har blivit mer otrygga genom ändrad lagstiftning i form av överenskommen visstid 1997 och allmän visstid 2007. Argumenten har genomgående varit att minska företagets trösklar för att rekrytera personal genom att möjliggöra mer otrygga anställningar, i syfte att minska arbetslösheten. Argumenten är att dessa osäkra jobb är tillfälliga och ska ses som en språngbräda till fasta jobb men har inte påverkat arbetslösheten i en positiv riktning. I takt med att otrygga anställningar ökat har anslutningsgraden sjunkit till fackliga organisationer, vilket påverkar maktbalansen mellan arbetsmarknadens parter.

Att inte ges möjligheten till en trygg heltidsanställning är en starkt bidragande orsak till fattigdom, ökad segregation samt möjligheten till en bostad.

Förslagen i LAS uppgörelsen kommer inte att lösa problemen med otrygga anställningar, vi Socialdemokrater måste med stort engagemang verka för en bättre och tryggare arbetsmarknad.

Vi i Byggfackens S-klubb föreslår;

att Socialdemokraterna i Skåne med kraft verkar för trygga tillsvidare anställningar på heltid.

Bengt-Göran Svensson, Byggfackens S-klubb

Malmö arbetarekommun

Joakim Sandell

Ordförande

Motion nr A2 Utveckla personalpolitiken i Region Skåne

Personalen är Region Skånes viktigaste resurs. Detta enkla faktum måste avspeglas i de skånska Socialdemokraternas politiska program och i vår praktiska politik.

Oavsett om vi talar om sjukvård, kollektivtrafik, kultur eller andra delar av verksamheten står och faller Region Skåne med sin personal. Vill vi ha hög kvalitet i verksamheten måste vi kunna attrahera, utveckla och behålla kompetent personal.

Socialdemokraterna i Skåne måste sätta Regionens personalpolitik i centrum

Region Skåne måste också utveckla metoder för att ge personalen inflytande över sitt arbete. Det gör regionen till en attraktiv arbetsgivare, men det tar även till vara personalens kunskaper och erfarenheter, vilket ökar kvaliteten i verksamheten.

Därför kräver jag

- att Socialdemokraterna i Skåne gör personalpolitiken till en av våra viktigaste regionpolitiska frågor i 2022 års regionval.
- att Socialdemokraterna antar en klar målsättning att Region Skåne skall vara landets mest attraktiva region att arbeta i
- att Socialdemokraterna i Skåne under kommande mandatperiod tar initiativ till att utveckla och utvärderar arbetssätt som ger regionens personal mer inflytande i sitt dagliga arbete.
- att ovanstående punkter arbetas in i de Skånska Socialdemokraterna valprogram inför valet 2022.

Peter Johansson, Triangelns S-förening

Malmö arbetarekommun

Joakim Sandell

Ordförande

Motion nr A3 Satsa på förbättrad välfärd och bättre arbetsvillkor och arbetsmiljö i vår gemensamma sektor

En viktig faktor för att kunna förbättra arbetsmiljön och minska sjukskrivningstalen är att arbetsgivaren säkerställer att man har en hållbar grundbemanning, som klarar både toppar och dalar. Det kräver att ökade resurser tillförs välfärdssektorn.

Det finns stor skillnader när det gäller arbetsvillkoren för de som arbetar i vårt land. Som arbetsgivare måste vi arbeta systematiskt och målmedvetet för att förbättra arbetsvillkor och arbetsmiljö. Det måste vara möjligt för alla att arbeta fram till pensionsåldern. Även lönerna måste höjas om det ska vara möjligt att rekrytera tillräckligt med arbetskraft.

I vår gemensamma sektor finns allt för många som har timanställningar och andra former av visstidsanställningar. Tillsvidareanställningar och heltidstjänster ska vara norm och delade turer avskaffas. När det gäller schemaläggning för personalen bör det utgå ifrån att man endast ska behöva arbeta var 3:e helg.

Det ska vara möjligt att kombinera studier med arbete för att förbättra yrkesutvecklingen på arbetsplatsen och förbättra sin förankring på arbetsmarknaden. För att säkra god arbetsmiljö bör arbetsgivaren finansiera kompletterande yrkesutbildning för fler av sina anställda än vad som sker i dag.

Vi yrkar att Skånes socialdemokratiska partidistrikts kongress beslutar att uppdra åt distriktsstyrelsen att verka för

- att ökade resurser tillförs vård, omsorg och skola
- att målmedvetet och systematiskt arbeta för att förbättra arbetsvillkor och arbetsmiljö för arbetare inom vår gemensamma sektor
- att delade turer avskaffas samt att det ska vara norm att endast behöva arbeta var 3:e helg
- att motionen sänds till den socialdemokratiska regionfullmäktigegruppen samt arbetarekommunerna i Skåne

Gunnar Jönsson, Annika Brodin, Inger Ponsler, Per Olsson, Björn Abelson, Kerstin Vikner, Mats Nilsson, Roger Niklewski, Ronny Hansson, Bengt-Inge Hallberg

Lunds Arbetarekommun

Anna-Lena Hogerud

Ordförande

Motion nr A4 En skälig och rättvis arbetslösersättning

Två av de offentliga arbetslöshetsförsäkringens viktiga funktioner är att ersätta inkomstbortfall vid arbetslöshet, samt att vara automatisk finanspolitisk stabilisator. Den offentligt finansierade arbetslöshetsförsäkringen har under 2000-talet minskat i ersättningsgrad, vilket leder till att ytterst få erhåller 80 procent av tidigare inkomst. Den minskade ersättningsgraden har även försvagat arbetslöshetsförsäkringens funktion som finanspolitisk stabilisator.

De avtalsförsäkringar eller andra försäkringar som kommer med medlemskap, har villkor som speglar de förhållande som råder inom det avtalsområde inom vilket individen är verksam, eller det försäkringsskydd för individen som den fackliga organisationen står för.

En stor del av de som ligger i den nedre delen av inkomstfördelningen löper högre risk för arbetslöshet, vilket innebär att de saknar extra försäkringsskydd eller har betydligt sämre villkor och därmed ett sämre inkomstbortfallsskydd än de som har högre inkomster.

De försäkringar som har vuxit fram för att komplettera det offentliga försäkringsskyddet har en svagare jämlikhets- och jämställdhetsprofil än den offentliga försäkringen.

Att arbetslöshetsförsäkringen har betydelse för jämlikheten, beror på att arbetslöshet i större omfattning drabbar de som befinner sig i den nedre delen av inkomstfördelningen och även kortare arbetslöshet kännbart påverkar deras ekonomi.

Ett dubbelt inkomstförsäkringssystem är ineffektivt, eftersom det kräver uppbyggnad av två separata administrativa stödsystem. Kostnaden blir dubbelt så hög som för ett system, eftersom beslut inom det ena systemet normalt är beroende av beslut inom det andra och dessutom att alla inte omfattas av tilläggsförsäkringen, men den administrativa merkostnaden kan inte desto mindre bli betydande.

Den låga ersättningsgraden i den offentliga arbetslöshetsförsäkringen är starkt bidragande till problem gällande bostadsförsörjning, växande klyftorna och relativ fattigdom. Vi anser att

inkomstbortfall vid arbetslöshet ska ersättas enligt inkomstbortfallsprincipen likt sjukförsäkringen.

Vi i Byggfackens S-klubb föreslår;

att Socialdemokraterna i Skåne med kraft verkar för att ersättningsgraden i den offentliga arbetslöshetsförsäkringen, har riktmärket att 80 procent av arbetstagarna har 80 procent ersättningsgrad enligt inkomstbortfallsprincipen.

Bengt-Göran Svensson, Byggfackens S-klubb

Malmö arbetarekommun

Joakim Sandell

Ordförande

Motion nr A5 Motion angående diskriminering på grund av kön vid Inkomstbortfall för gravida och ammande

I arbetsmiljöverkets föreskrifter för gravida och ammande arbetstagare finns beskrivet om hur det ska gå till när det finns risker för den gravida och ammande kvinnan. Det finns förbud mot arbete på grund av risker i arbetsmiljön då arbetsgivaren inte kan minimera risker för smitta i arbetet.

Under pandemin har det förbudet drabbat många av yrkesamma kvinnor i välfärdsyrkena eftersom arbetsgivaren inte kunde minimera eller undanröja riskerna. Man har då tagit den lättaste vägen och förbjudit arbetstagaren, kvinnan, att arbeta.

I dessa fall har kvinnorna fått ansöka om ersättning, så kallat graviditetspenning, redan från och med vecka 20, alltså redan i femte månaden och då är det 4 månader till förlossning.

Vilka är det som drabbas av inkomstbortfall samt lägre inkomst under ett antal månader – det är kvinnorna. När man ansöker om graviditetspenning så får man knappt 80 procent av lönen – högst 759 kronor per dag, i bästa fall. 759kr per dag det är cirka 95 kr i timmen... Med deltid, med de låga löner som många av dem kvinnor som arbetar inom välfärdsyrkena har så inser man ganska fort att det skapas en klassfråga av detta.

Graviditet är inte en sjukdom eller ett hinder att arbeta – det är ett tillstånd! Det här har är ett problem också utifrån jämställdhetsperspektivet. I Malmö Stad vet vi att detta har drabbat 295 kvinnor. Det är 295 kvinnor för mycket. Hur många har drabbats i hela Skåne kan man bara spekulera om.

Det är känt att detta är ett nationellt problem och som inte finns bara i Skåne men någon måste börja med att visa goda exempel och därför yrkar vi:

att Socialdemokraterna i Skåne tar fram strategier som motverkar den sorten av diskriminering utifrån jämställdhetsperspektivet när det gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter 2007:5 för gravida och ammande.

- att Socialdemokraterna i Skåne gör ett påverkansarbete lokalt för att motverka/minska diskriminering i frågan om Arbetsmiljöverkets föreskrifter 2007:5 för gravida och ammande.
- att Socialdemokraterna i Skåne gör ett påverkansarbete nationellt för att motverka/minska diskriminering i frågan om Arbetsmiljöverkets föreskrifter 2007:5 för gravida och ammande.
- att Region Skåne får i uppdrag att göra en utredning av vilka konsekvenser detta har bidragit med för drabbade kvinnor av Arbetsmiljöverkets föreskrifter 2007:5 för gravida och ammande.
- att Partidistriktet antar motionen som sin egen

Olga Krivtsova, Kvkl KARL

Malmö arbetarekommun

Joakim Sandell
Ordförande

§23 Skatter/Ekonomi

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr E1-E7

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

att bifalla motion nr E2 och E4, samt
attsats 2 och 3 i motion nr E1

att besvara motion nr E5 och E6, samt
attsats 1 och 4 i motion nr E1

att avslå motion nr E3 och E7

Distriktsstyrelsens utlåtande

I ett internationellt perspektiv är Sverige fortfarande ett förhållandevis jämlikt land. Men de senaste 35 åren har den ekonomiska ojämlikheten ökat i Sverige. Även om utvecklingen med växande ekonomiska klyftor inte är unik för Sverige utan kan ses i nästan alla OECD länder, utmärker sig Sverige genom att takten för ökningen av den ekonomiska ojämlikheten är ovanligt hög. Att vända utvecklingen kräver grundläggande förändringar i den ekonomiska politiken.

Vi socialdemokrater i Skåne har länge förespråkat en politik som kan vända utvecklingen i Sverige. Vi menar att partiet måste formulera en politik som tar ansvar, inte bara för landets ekonomiska utveckling, utan för människors möjlighet till utveckling. Det är dags för en politik som präglas av nytänkande och ansvarstagande. Det handlar om att formulera en offensiv ekonomisk politik som kan fungera som katalysator för samhällsutvecklingen som bygger på målet om full sysselsättning och en fördelningspolitik för ökad jämlikhet.

Att vända denna utveckling kräver grundläggande förändringar i den ekonomiska politiken. Med fler i arbete ökar skatteintäkterna och samhällets utgifter för arbetslöshet, ohälsa och social utslagning minskar. En kraftfull investeringspolitik och stora välfärdssatsningar skapar en hållbar utveckling och ett bättre samhälle. Målet för den ekonomiska politiken är full sysselsättning och ökad jämlikhet.

Sverige har sedan 1990-talet varit världsledande när det gäller marknadsiseringen av välfärden. Distriktsstyrelsen instämmer i att vinstdrivande företag inom skattefinansierad verksamhet behöver begränsas. Välfärden ska finansieras gemensamt och vara demokratiskt styrd.

Vinst i välfärden leder till att marknadskrafter får utrymme på områden där behoven ska styra hur resurserna fördelas och sätter en av grundprinciperna för välfärden - av var och en efter förmåga – åt var och en efter behov i gungning. För att skapa trygghet måste välfärd ges efter behov och omfatta alla.

Distriktsstyrelsens uppfattning är att skattepengar som är avsedda till skola, vård och omsorg för medborgarna ska gå till detta, inte till oskäliga vinster till de privata intressen som äger företag inom välfärdsbranschen.

Det innebär vidare att huvuddelen av den kommunala verksamheten måste bedrivas i förvaltningsform, men för vissa verksamheter är det ändå att föredra aktiebolag, stiftelser eller liknande. Ofta handlar det om områden där kommunerna går in på en annars traditionell kommersiell verksamhet. Bostäder är ett exempel. Det är då viktigt med styrning, styrdokument

och tydlig bolagsordning där syftet klagörs, säkrar medborgarnyttan och det demokratiska inflytandet över bolagen. Däremot är det helt orimligt att bolagisera traditionell förvaltningsverksamhet som till exempel socialtjänst.

Alla aktiebolag ägnar sig åt laglig skatteplanering, det vill säga försöker reducera de utgifter som skatter innebär. Så har även kommunala bolag gjort där man kunnat använda kommunala aktiebolags vinster till kommunmedlemmarnas fromma. Samtidigt ska det sägas att kommunala bostadsbolag ofta bidragit i olika sociala satsningar – lekplatser, bidrag till arbetsmarknadsprojekt, stöd till konstprojekt och kulturaktiviteter et cetera – utan större protester eftersom mycket gjorts just i anslutning till bostadsområdena där hyresgästerna fått nytta av det. Det är distriktsstyrelsens uppfattning inte rimligt att förbjuda kommunala bolag att gå med vinst, inte få ”skatteplanera” och inte ge någon som helst utdelning. Däremot måste styrelsen i ett kommunalt bolag vara tydlig med vad som är acceptabelt eller inte.

RUT-reformen har bidragit till mellan 7 700 och 9 300 fler arbetstillfällen mellan åren 2010–2015. Bruttokostnaden per rut-jobb ligger på mellan 1,55-1,87 miljoner kr. RUT har ökat från 277 miljoner år 2009 till drygt 5 miljarder år 2018. Majoriteten av de anställda inom rutföretagen är kvinnor. Många är utrikesfödda, framför allt i storstäderna. De flesta rutarbetare som är födda utanför Sverige är arbetskraftsinvandrare som kommer hit för att börja arbeta direkt, eller anhöriga till någon som inte är flykting. Till stor del handlar det alltså om skattesubventionerad arbetskraftsinvandring.

Enligt Skatteverkets statistik görs runt 60 procent av alla rutköp i de tre storstadslänen. De största rutavdragen görs i höginkomstkommunerna Danderyd, Lidingö och Sollentuna. Enligt SCB (2016) är det relativt ovanligt att utnyttja rutavdraget i glesbygdskommuner och där är avdragen även mycket mindre.

SCB:s statistik över skattereduktioner för hushållsarbete i 2018 års taxering visar att bland personer med en inkomst på över 83 000 kronor i månaden gör hela 42 procent rutavdrag, alltså nära hälften. Höginkomsttagare gör också större avdrag. Bland dem som har en månadsinkomst över 83 000 kronor ligger genomsnittet på 10 700 kronor per år. LO konstaterar att i gruppen med en genomsnittlig LO-inkomst, på 26 500 kronor i månaden, gör knappt var tionde rutavdrag. RUT gynnar således i första hand de som redan är privilegierade och bidrar till subventionera låglönemarknader i och runt de större städerna. Det bidrar till ökade klassklyftor och ojämlikhet. Distriktsstyrelsen instämmer således i att RUT-avdraget borde avskaffas.

Staten har under de senaste 10 åren subventionerat hus- och bostadsrättsägarnas renoveringar för totalt cirka 128 miljarder kronor. Avdragen har dessutom tydligt en fördelningsprofil till höginkomsttagares förmån. Den fjärdedel som har de högsta inkomsterna använder drygt hälften av ROT-avdragen.

Syftet med ROT-avdraget var tidigare att stimulera ekonomin i början av en konjunkturedgång eller i början på en konjunkturuppgång, det infördes under kortare perioder, då och då. Efter en lågkonjunktur var tidigare den gängse statliga finanspolitiken att skjuta till stimulanspaket i slutet av en ekonomisk nedgång, just när en uppgång kunde anas, för att snabbare få fart på uppgången.

I lågkonjunktur håller människor nämligen inne med sina köp och skjuter upp mycket av sina utgifter. I det läget får ett ROT-avdrag dem att inse att de dåliga tiderna är över och att de nu vågar sätta de planer de har. När ekonomin väl dragits igång bör dock ROT-avdraget återigen tas bort. Blir det bestående fungerar det endast som ett permanent statligt stöd till en enskild bransch och kopplingen till konjunkturen försvinner helt.

Värnskaften togs tidigare ut med 5 procent på årsinkomster över 703 000 kronor (2019). Som en del i överenskommelsen med Centern och Liberalerna avskaffades denna förhöjda statliga skatt från med årsskiftet 2019/20. Skatten berörde endast höginkomsttagare, omkring 380 000 personer eller 3,8 procent av befolkningen. Detta kan ställas i relation till att kostnaden för statskassan för dess avskaffande i form av minskade skatteintäkter årligen uppgår till omkring 6 miljarder kronor, vilket motsvarande mer än 10% av statens hela inkomstskatt. Skattens symboliska betydelse i att de som tjänar mest bidrar mer till vårt gemensamma samhällsbygge är en principiellt viktig fråga som distriktsstyrelsen menar att vi som Socialdemokrater inte bör bortse ifrån. Distriktsstyrelsen menar att de sex miljarderna är resurser som borde kunna användas till annat än att lätta på skatten för de som tjänar mest.

Att rikta en viss del av skatteintäkterna till en särskild åtgärd menar distriktsstyrelsen att vi bör iaktta en viss försiktighet med. Förvisso tas det ut en rad olika skatter kopplat till något särskilt, exempelvis moms eller skatt på tobak med mera eftersom det kan anses ha en symbolisk funktion och också när det gäller exempelvis tobak, göra varan dyrare vilket också kan ha en begränsande effekt gentemot konsumenterna.

Huvudprincipen för hur skattemedel används borde dock vara att det finns en möjlighet för staten att i sin budget prioritera efter de behov som finns. De sex miljarderna som skulle varit intäkten ifrån värnskaften kunde exempelvis ha använts för satsningar i skolan eller i omsorgen – eller för den delen – på klimatarbete. Genom att inte öronmärka skatteuttaget för vissa syften skapas ett större manövreringsutrymme för staten – vilket distriktsstyrelsen menar är en bra princip. Att de skatteintäkter som finns också i stor utsträckning används för att investera i det gemensamma i form av infrastruktur, social trygghet eller annat som kommer alla medborgare till del efter behov är viktigt också ur perspektivet att det ger systemet och beskattningen en legitimitet hos folkflertalet. Medborgaren bidrar ekonomiskt och får sedan del av den service som skatten är med att finansiera.

Det finns en inbyggd problematik i att det finns olika skattenivåer för olika inkomstrelaterade ersättningar. Det leder till ett oöverskådligt skattesystem som i längden bidrar till att underminera förtroendet för skattesystemet i sin helhet. Distriktsstyrelsens uppfattning är att skattenivåerna bör justeras så att de blir lika.

Marknadsföringen av krediter är omfattande och det har tillkommit fler möjligheter för konsumenterna att ta lån eller skjuta upp betalningar. En större tillgänglighet till krediter medför en ökad risk för att konsumenterna lånar mer än de klarar av att betala tillbaka. Riskerna är särskilt stora för konsumenterna med små ekonomiska marginaler.

En rad åtgärder har genomförts under senare år för att vända utvecklingen med överskuldssättning och hjälpa människor som befinner sig i en utsatt situation, bl.a. ränte- och kostnadstak för högkostnads krediter, krav på att marknadsföringen av alla krediter ska vara måttfull, kreditköp får inte vara det första eller ett förvalt alternativ vid köp på nätet och sedan ett antal år har vi en ny skuldsaneringslag som gjort det lättare att ansöka om och få skuldsanering, men utvecklingen visar att mer behöver göras.

Regeringen beslutade den 3 november 2021 att ge en särskild utredare ett uppdrag om att motverka riskfylld kreditgivning och överskuldssättning. Utredaren ska bl.a. granska marknaden för konsumentkrediter och vid behov föreslå åtgärder som motverkar att krediter erbjuds eller lämnas till konsumenterna som de inte har ekonomiska förutsättningar att betala tillbaka. Utredaren ska också föreslå hur kreditgivare kan få en bättre helhetsbild av en konsumentens skulder. I

uppdraget ingår vidare att bedöma vilka åtgärder som skulle kunna vara lämpliga för att ge redan överskuldssatta konsumenter bättre förutsättningar att betala tillbaka sina skulder. Distriktsstyrelsen välkomnar utredningen och ser fram emot att utredningen presenterar skarpa förslag för hur vi bäst hanterar överskuldssättningar.

År 2020 uppgick kommunernas kostnader till totalt 715 miljarder kronor. Kostnaderna för skola och barnomsorg, samt andra pedagogiska verksamheter utgjorde en betydande del av detta, drygt 300 miljarder kronor. Tillsammans med äldreomsorgen och insatserna till personer med funktionsnedsättning svarade dessa områden för 79 procent av kostnaderna. Kommunernas viktigaste finansieringskälla är skatten.

Distriktsstyrelsens uppfattning är att kommunal skatt inte ska variera med den skattskyldiges delårsboende i olika kommuner. En sådan ordning skulle bidra till ett ökat uppgiftslämnande och framstår som näst intill omöjlig att kontrollera. Ett eventuellt behov av en justering av kommunernas och regionernas skatteunderlag bör kunna tillgodoses på annat sätt, t.ex. genom det kommunala utjämningssystemet.

Motion nr E1 Skattesystem för jämlikhet - Arbeta

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning; beskattning av arbete Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Arbetare och tjänstemän betalar en allt större del av kakan i förhållande till stora företag och den ekonomiska eliten. Det förekommer att miljardären betalar en lägre andel av sin inkomst i skatt än vad vanliga löntagare gör. Jag menar att en långsiktigt hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

Skattesystemet har sedan den senaste stora skattereformen blivit något av ett lapptäcke av olika skattesatser, avdragsmöjligheter och undantag. Detta är enligt en närmast enig kår av ekonomer en mindre lyckad ordning.

ERSÄTT JOBBSKATTEAVDRAGET MED EN GENERELL SKATTESÄNKNING FÖR ALLA LÅG- OCH MEDELINKOMSTTAGARE

Sedan 2006 har ett antal jobbskatteavdrag införts. Kostnaden beräknades 2019 uppgå till cirka 130 miljarder kronor per år och gynnar framförallt de som redan har det gott ställt. Jobbskatteavdragen har samtidigt bidragit till att sjuka och arbetslösas inkomster beskattas hårdare än inkomster för personer i förvärvsarbete. Det är ett synnerligen orättvist sätt att sänka den effektiva ersättningsgraden i socialförsäkringarna som redan är långt under 100% av lönen. För att råda bot på dessa två orättvisor borde jobbskatteavdraget ersättas av en generell skattesänkning för alla inkomster, inte bara löntagare, och helt fasas ut för höginkomsttagare.

AVSKAFFA RUT & ROT-AVDRAGEN

Många av dagens skatteavdrag för arbetsinkomster skapar ovälkomna sido- och inlåsnings effekter och underminerar progressiviteten i skattesystemet. Avdraget för hushållsnära tjänster (RUT) är ett sådant.

RUT-avdraget gynnar främst en liten grupp välmående hushåll som köper städtjänster, medan kostnaderna fördelas på resterande befolkning, däribland de som har det knapert. Utvärderingar från Riksrevisionen och Myndigheten för Tillväxtpolitiska Utvärderingar och Analyser har

dessutom visat att alla de fina löften som gavs kring RUT-avdragets positiva effekter aldrig infriats.

Även avdraget för reparation, underhåll, ombyggnad och tillbyggnad (ROT) dras med liknande problem. Avdraget gynnar oproportionerligt välmående bostadsägare medan kostnaderna faller på befolkningen som helhet. Avdraget var tänkt som en konjunkturstimulans när bostadsbyggandet sjönk i finanskrisens spår. Eftersom avdraget aldrig togs bort när bostadsbyggandet tog fart igen, har ROT-avdraget bidragit till att ställa enskildas köksrenoveringar mot allmännyttigt bostadsbyggande i dragkampen om begränsad arbetskraft.

INFÖR EN GRÖN VÄRNSKATT

Värnskatter eller solidaritetsavgifter i olika former har funnits runt om i Europa för att finansiera till exempel försvarssatsningar. I Sverige infördes värnskatten på 90-talet som ett led i saneringen av de offentliga finanserna. Värnskatten avskaffades år 2020. Idag finns ett starkt behov av att minska de ekonomiska klyftorna. Samtidigt står Sverige inför en klimatkris med ett akut behov av att minska utsläppen och finansiera introduktionen av ny grön teknik.

Den översta inkomstdecilen i Sverige genererar genom sin konsumtion i genomsnitt 3–5 gånger högre utsläpp än den lägsta inkomstdecilen. En klimatvärnskatt där intäkterna riktas till grön omställning hanterar därför flera problem på samma gång. Den bidrar till att dämpa utsläppen där utsläppen är som störst, och följer därför logiken i “förorenaren betalar”-principen, samtidigt som den bidrar till att minska de ekonomiska klyftorna. Den tillgodoser också att de löpande kostnaderna för klimatomställningen inte läggs på dem som idag saknar ekonomiska marginaler.

Vi yrkar:

- att Socialdemokraterna ska verka för att jobbskatteavdragen fasas ut med fördelningspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa
- att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas
- att Socialdemokraterna ska verka för att ROT-avdraget avskaffas
- att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster

Linus Malmberg

Lomma arbetarekommun

Sebastian Merlöv

Ordförande

Motion nr E2 Reducerat skatteavdrag för arbetslösa

När man läser skattetabellen ser man att skatteavdragen för dem, som har löner, arvoden och liknande skiljer sig väsentligt från dem, som har sjuk- och aktivitetsersättning samt för dem, som har ersättning från A-kassa. De senare har mellan 1000 och 2000 kr högre skatteavdrag per månad.

Det är glädjande att regeringen nu föreslår att skatten sänks för inkomster i form av sjuk- och aktivitetsersättning med följande motivering:

Syftet är att ta bort skillnaden i beskattning av sådan ersättning och av arbetsinkomster. Innebörden av förslaget är att den befintliga skattereduktionen för sjukersättning och aktivitetsersättning förstärks. Personer med sjukersättning och aktivitetsersättning beräknas därmed få en skattesänkning på i genomsnitt ca 10 000 kronor per år.

A-kassa i jämförelse med förlorad lön är i många fall otillräcklig, varför dessutom ett högre skatteavdrag inte kan försvaras.

Jag yrkar därför

- att den skattereduktion som nu föreslås för dem med sjuk- och aktivitetsersättning även ska gälla de arbetslösa.
- att Malmö Arbetarekommun antar motionen som sin egen och skickar den till Partidistriktets kongress
- att motionen skickas till Partistyrelsen och Riksdagsgruppen

Marianne Fyhr, Kvkl Karolina

Malmö arbetarekommun

Joakim Sandell
Ordförande

Motion nr E3 Människor bör betala skatt i flera kommuner

Den ökade rörligheten som dagens svenska befolkning uppvisar, där man bor i en kommun, jobbar i en annan och kanske spenderar semestern i kommunen som man växte upp i är väldigt positiv men,

Det medför dels en större förståelse bland befolkningen för de olika problem och möjligheter som de olika landsändarna har och det leder till att fler personer upptäcker hur det är att bo i landsbygdskommuner.

Kristianstads kommun har 86 200 invånare, men sommartid är den siffran både dubblerad och flera gånger än så i en del delar i kommunen. Att många vill njuta av sommaren här i östra Skåne och framför allt i den Södra delen av kommunen som är porten till Österlen, är ett gott omdöme för kommunen, om de människor som bor här och miljön runt om i kommunen samtidigt som det skapar många arbetstillfällen sommartid.

Det ställer dock också till en del problem. Kommunen måste planera för fler nyttjare av vägar, va-system och potentiella utryckningar som räddningstjänsten behöver göra än vad befolkningsunderlaget ger sken av. Vår redan överansträngda hemtjänst ska ha tid till de permanenta boende och då även till de som flyttar hit under vissa perioder under året. Detta ställer krav på god ekonomisk hushållning av kommunens budget och prioriteringar för att kunna möta de stora svängningarna i antalet brukare av de kommunala tjänsterna. Detta medför även ett

stort problem för affärsinnehavare med att ha tillräckligt med personal och varor och för boende som allt som oftast inte får tag i de vanligaste basvaror ens. Självklart blir det mer slitage på en del och det skräpas även ner mer under sommarmånaderna på en del platser och så behövs de betydligt mer sophämtning dessa tider så klart som ett par exempel.

Den här problematiken delar vår kommun med andra sommarkommuner. Kommuner som är populära sommartid med många semesterfirande som stannar i tre, fyra, veckor och ökar kommunens utgifter med flera miljoner i vissa fall.

I dagsläget kompenseras inte dessa kommuner för befolkningssvängningen via det kommunala skatteutjämningsystemet utan kommunen får finansiera de ökade utgifterna själva, utan hjälp från de kommuner där dessa semesterfirare vanligtvis huserar.

Problemet går att lösa på olika sätt. Ett sätt är att skatteutjämningsystemet tar hänsyn till dessa befolkningssvängningar och kompenserar för dem, men det riskerar att bli mer byråkratiskt än vad det ger tillbaka.

Ett annat sätt är att populära sommarkommuner skickar fakturor till de kommuner som deras långvariga sommargäster är skrivna i, men det riskerar också att bli en väldig massa byråkrati för kommunen när den ska hålla kolla på alla sina sommargäster, var de kommer från och vilka kommunala tjänster de använt.

Antagligen är det lättaste sättet, och det som ger mest frihet till medborgaren, att människor själva får välja vilka kommuner de vill betala skatt till. Självklart ska det vara kommuner som man har en relation till, till exempel sommarkommunen, kommunen man är uppväxt i eller äger en fastighet i. Om bara en del av kommunens alla semesterhusägare väljer att betala en månads kommunalskatt till sin sommarkommun skulle det göra mycket för kommunens ekonomi och kvaliteten på de offentliga tjänsterna som kommunen kan tillhandahålla för befolkningen. Det skulle skapa bättre skatteunderlag och möjligheter för en mer livskraftig landsbygd.

Som ett exempel hade vi 5472 fritidshus 2020 i Kristianstads kommun. Den kommunala skatten ligger på 21,46% 2022.

I Maglehem, där jag bor, är 2 av 3 hus sommarhus, alltså fritidshus, Två av Tre hus. eller 1 av 3 hus är fastboende, Ett av tre hus. Kanske skulle fler flytta hit om de ändå skulle betala kommunalskatt här? Detta skulle innebära att vi fick en levande landsbygd. Det fick vi erfara för 2 år sedan då pandemin kom i Mars månad. Då fylldes varenda sommarhus snabbt som blixten och det tog tid innan vi fastboende förstod varför alla kom hit över helgen men även stannade en längre tid.

Vi behöver alltså bland annat tänka på att man använder sig av räddningstjänst, ambulans, sjukvård, hemtjänst och så vidare där man bor, även som sommargäst eller i fritidshus. Även på allt annat så som tex våra näringsidkare, livsmedelsaffärer osv. Det påverkar mer än man kan tro. När man arbetar med valet som tex röstmottagare märker man att en del gärna vill rösta där de har sin sommarbostad då de oftast tillbringar sin tid där större delar av året och i september när vi röstar är de fortfarande sommargäster i våra sommarhus.

Med bakgrund av detta bland annat och ur ett rättviseperspektiv så

Yrkar jag:

- att vi utreder frågan om kommunalskatt för fritidsboende
- att vi ska betala skatt till den eller de kommunerna där vi har våra fastigheter i
- att vi ser över kommunalskatten i motionens andemening

Ann-Sofie Adermark

Kristianstad arbetarekommun

Ewa Pihl Krabbe
Ordförande

Motion nr E4 Strategi i avsikt att avlägsna vinstmotivet i välfärden

Att vinstmotivet är oförenligt med den grundläggande tanken i välfärden, har vi numera otaliga exempel på.

Välfärden finns för att fylla grundläggande mänskliga behov i ett fungerande samhälle. Dess syfte är inte att gå med bokföringsmässig vinst, men ska givetvis fungera så effektivt som möjligt, vilket alltid finns anledning att beakta.

Initiativ från kunniga och engagerade människor ska givetvis tas tillvara på bästa sätt. Ibland kan detta ske genom bildandet av företag som riktar sig mot särskilda behov och därmed ökar medborgarnas valfrihet.

Privata aktiebolag fungerar i allmänhet tillfredställande med att förse sina kunder med lättkontrollerade och mätbara produkter. Utifrån aktiebolagens uttalade funktion att leverera vinst till ägarna, söker företag av detta slag självklart upp de lönsamma kunderna. Inte de med störst behov av tjänsten eller varan i fråga.

Privata vinstdrivande välfärdsaktiebolag, särskilt stora företagskoncerner, framhåller alltid att det bärande motivet i deras företagande är verksamhetens innehåll och kundnytta, inte vinsten. För att hjälpa dem i deras strävan, vill vi framhålla följande. Förutom stiftelser och kooperativ som lämpliga driftsformer finns även ett särskilt slag av privat aktiebolag. En företagsform tänkt just för verksamheter som tidigare drivits i offentlig regi och vars regler finns i kapitel 32 i aktiebolagslagen. Aktiebolag med särskild vinstbegränsning i syfte att säkerställa att företagets vinst huvudsakligen stannar kvar i företaget.

Vi yrkar:

- att vårt parti skyndsamt, i syfte att avlägsna vinstmotivet, ser till att ändra bestämmelserna för privata aktiebolag i välfärden. På så sätt att endast aktiebolag med särskild vinstbegränsning ska tillåtas

Anna-Greta Bergman Bo Gunnehill Sophie Molander Anders Sjögren

Landskrona arbetarekommun

Jonas Esbjörnsson
Ordförande

Motion nr E5 Begränsa riskerna att tidigt hamna i en skuldfälla

Unga vuxna från 18 år utan inkomster har idag inga svårigheter att köpa mobiltelefoner och abonnemang samt ta lån och krediter på olika kreditföretag såsom exempelvis Klarna och sms lån.

För att unga personer inte ska komma i en skuldfälla och hamna hos kronofogden behövs åtgärder som begränsar möjlighet att ta kredit och lån utan inkomst av tjänst. Unga vuxna personer riskerar annars att hamna i en låne / skuldfälla som de inte kommer att kunna ta sig ur av egen kraft vilken även begränsar deras möjligheter till att komma in på bostadsmarknad. Konsekvensen blir att de kan förlora sin egen motivation till att skaffa sig utbildning och arbete för att bli självständiga ansvarstagande vuxna.

Yrkar att socialdemokraterna verkar för:

- att kravet för snabblån bör vara att man har en inkomst av tjänst, en miniminivå av årsinkomst samt en åldersgräns på 20 år.
- att företag som låter unga vuxna ta dessa lån (trots krav på kontroll) ska själva bli ansvariga för uppkomna skulder som konsekvens av att inte ha kollat upp

Åsa Liljestränd

Landskrona arbetarekommun

Jonas Esbjörnsson
Ordförande

Motion nr E6 Överskuldsättning

Jag noterar att många privatpersoner verkar skuldsätta sig kraftigt genom att ta snabba lån med hög ränta för att sedan ångra sig. Många lån är helt relevanta och rimliga, men det är uppenbarligen ganska vanligt att man skuldsätter sig så till den grad att man inte har möjlighet att få rätsida på sin ekonomi på flera decennier och i vissa fall kommer det aldrig att gå.

Det är i mina ögon inte förenligt med en socialdemokratisk politik att låta människor driva sig själva i ekonomiskt fördärv pga okunskap, oförstånd, trångmål eller andra personliga tillkortakommanden i den utsträckning som sker idag. Jag vill att problemet med överskuldssättning generellt genomlysas och att den del som är relaterad till kreditmarknaden erhåller ett särskilt fokus. En utredning bör tillsättas och komma med förslag på hur kreditmarknaden kan regleras så att vi kan minska antalet personer som får sin framtid kraftigt försämrad till följd av överskuldssättning.

Med anledning av ovanstående yrkar jag

Att en utredning tillsätts med syfte är att hitta orsaker till överskuldssättning hos privatpersoner.

Att utredningen tar fram förslag på hur kreditmarknaden kan regleras för att minska överskuldssättning hos privatpersoner.

Christer Larsson

Osby Arbetarekommun har vid medlemsmöte 220124 beslutat att anta motionen som sin egen.
arbetarekommun

Marika Bjerstedt
Ordförande

Motion nr E7 Reglering mot att bilda kommunala koncerner

Till: Skånes Socialdemokratiska partidistrikts kongress

Stopp för koncernbildning av skattefinansierade regionala och kommunala verksamheter.

Under senare tid har det blivit vanligt att regioner och kommuner planerar för eller genomför bolagiseringar och koncernbildningar. Man motiverar förändringarna med skattemässiga fördelar att driva verksamheterna i Aktiebolagsform. Framförallt att det går att undvika att betala skatter för vinster i aktiebolag.

Vinster i välfärden är inte enbart att härröra till privata aktörer, för att åstadkomma vinster i aktiebolag som inte skall skattas, kommer krävas ett ekonomiskt tänk som kommer att innebära påfrestningar i arbetsmiljön genom att spara in på medarbetare. Ideologiskt är det dessutom mycket tveksamt om kommuner ska ägna sig åt skatteplanering när man organiserar sina verksamheter. Alla vet hur viktigt det är att kommunerna får in skattepengar för att kunna finansiera vården.

Fakta utdrag från SKR. Vanliga frågor om utjämningsystemet | SKR

Utjämningsystemets syftet är att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner och regioner att tillhandahålla service oberoende av skattekraft och kostnader som inte går att påverka. Systemet gäller lagstadgad verksamhet, inte frivillig. Det är stora skillnader i skattekraft och mellan befolkningens behov av service i olika delar av landet, samtidigt som att staten vill att invånarna ska garanteras likvärdig kommunal service.

Inkomstutjämnningen

Räknas ut efter skattekraft, och är statligt finansierad till 95 procent. De tolv kommunerna med högst skattekraft betalar en avgift. Resterande 278 kommuner får ett bidrag. På motsvarande sätt betalar en region en avgift, och resterande får ett bidrag.

Kostnadsutjämnningen

Den är till för strukturella behov. Den är mellankommunal och utjämnar för skillnader i behov som kan bero på demografi, geografi eller socioekonomiska förutsättningar.

Strukturbidraget

Är ett permanent ”införandebidrag” efter 2005 års utjämningsreform, och är statligt finansierad. Strukturbidraget ändras inte mellan åren.

Införande bidrag

Mildrar effekterna av 2020 års förändringar av kostnadsutjämnningen. Införandebidraget trappas av och upphör helt efter år 2023 för kommuner och 2022 för regioner.

Reglerings posten

Är skillnaden mellan det generella statsbidraget (anslag för kommunalekonomisk utjämning) och kommunernas och regionernas anspråk utifrån ovanstående delar. Reglerings posten, som kan vara såväl positiv som negativ, fördelas lika till kommuner respektive till landsting.

Reglerings posten påverkas av ändrade statsbidrag mellan åren, men också av hur kostnaden för inkomstutjämnningssystemet ändras. Skattefinansierade verksamheter säkerställs genom att vi lojalt betalar skatt kontra vår bärkraft, att en kommun eller region aktivt och öppet använder sig av skattemedel för att skatteplanerar rimmar illa och gör samtidigt att moralen för att betala skatt till staten Sverige sjunker. Till var och en efter förmåga.

Dessutom innebär en överföring av kommunal verksamhet till Aktiebolagsform att kommunerna lättare kan sälja hela sin kommunala verksamhet till en privat utövare.

All skatteplanering med redan skattade medel i form av inbetald skatt av medborgarna, skall ogravverat hanteras inom verksamheter i de Regionala och Kommunala självstyrets principer utan att för den saken skall ägna sig åt skatteplanering gentemot staten Sverige. Till regioner och kommuner som genom skatteplanering undanhåller skatt till staten, skall dessa regioner och kommuners statsbidrag och utjämningsystem minskas motsvarande vinsten i skatteplaneringen.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår jag Socialdemokraterna Skånes distriktskongress besluta:

- att en del i att minska vinster i välfärden, undanröja regler för att regioner och kommuner inte skall kunna skatteplanera genom att bilda aktiebolag och koncerner.
- att uppdra åt den Skånska Riksdagsgruppen ta initiativ som undanröjer eventuella skattemässig fördelar att bedriva regionala och kommunala verksamheter i Aktiebolagsform.
- att all regional och kommunal skatteplanering i syfte att inte betala skatt till staten görs tydlig med att utjämningsystem och statsbidrag minskas i proportion till motsvarande vinsten i en skatteplanering till respektive region och kommun.

Jan Zielinski

Svalöv arbetarekommun

Émilie Lundgren

Ordförande

§24 Miljö/Klimat

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr: M1 - M9

Distriktsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

- att bifalla motion nr M4, M5, M7, M8
attsats 1, 2 och 4 i motion nr M1
- att besvara motion nr M6 och M9
- att avslå motion nr M2 och M3
attsats 3 i motion nr M1

Distriktsstyrelsens utlåtande:

Miljö och klimat

Klimatpolitiken måste ses som en integrerad del av den framtida samhällsutvecklingen. Jordens medeltemperatur har ökat med ungefär en grad sedan 1850-1900. Den globala uppvärmningen leder till en rad konsekvenser som värmeböljor, torka, översvämningar, avsmältning av polarisarna och stigande havsnivåer.

Klimatpolitiken är inte bara en internationell, nationell och global fråga. Också individen har möjlighet att genom en mer hållbar konsumtion minska sin klimatpåverkan. Men det är viktigt att omställningen inte blir en klassfråga. Det ska vara lätt att göra rätt, men främst behövs det en systemförändring där det offentliga tar ett stort ansvar för att möjliggöra hållbar konsumtion och minskade utsläpp.

Energi

Enligt Energimyndigheten har Sverige med stor marginal överträffat det nationella målet på 50 procent när det gäller andelen förnybar energi i förhållande till slutlig energianvändning.

Under 2020 passerade vi målet och uppnådde totalt 60 procent. Inrikes transporter nådde 32 procent förnybar energi, vilket vida överträffade de tio procent som var ett minimikrav för EU:s medlemsländer.

En ökad användning av biobränslen stod för den största delen av ökningen, vilket i huvudsak skedde inom industri- och transportsektorn. Vindkraften var den andra största anledningen till att den förnybara energin ökade följt av användning av värmepumpar.

Det är av stor vikt att fortsatta satsning görs på förnybar energi och hållbar utveckling med perspektiv på förutsättningar och möjligheter utifrån skånskt perspektiv. Skåne ska ta en ledande roll i arbetet med produktion av förnyelsebar energi. Det handlar om att främja fossilfria alternativ såsom havsbaserad vindkraft, biobränsle, solenergi och ytterligare innovation och utveckling även kring vätgas.

Ett av Region Skånes övergripande miljömål är fossilbränslefri, klimatneutral och klimatanpassad verksamhet.

Fossilfritt gäller såväl fastighetsenergi som kollektivtrafik och egna transporter. Region Skånes utåtriktade miljö- och klimatarbete bedrivs i ett regionalt utvecklingsperspektiv. Fokus ligger på att

mobilisera Skånes aktörer, såväl kommuner som företag, branschorganisationer, akademi och den ideella sektorn samt i viss mån andra organisationer, institut och stiftelser. Region Skåne ska vara en samlad kraft och verka som koordinator och inspiratör.

Havsbaserad vindkraft, solceller och bioenergi lyfts särskilt fram där ytterligare initiativ behöver tas.

För att motverka att klimatpolitiken inte blir en klassfråga bör fokus ligga på folklig förankring och den enskilda medborgarens roll i sammanhanget.

Motionerna tar fasta på en ökad produktion av el och energi i Skåne och södra Sverige och de möjligheter som finns kring detta utifrån en hållbar utveckling med fossilfria lösningar. Det påverkar vardagen för skåningarna och är av vikt också i ett nationellt perspektiv.

Biokol

Biokol liknar träkol och framställs genom framför allt förbränning av restprodukter från jord och skogsbruk. Marknaden för biokol i Sverige är ännu relativt outforskad. Den enda, relativt sätt, större marknaden för biokol är idag som jordförbättring. Kunskaperna om nyttan med biokol är fortfarande begränsad. Metall binds i kolet och är därmed låst men hur länge är osäkert. Det finns idag en hel del kommuner som idag samarbetar med olika företag eller universitet/högskola. Att utvecklingen av produktion och användning av biokol ska ligga på Region Skåne och de skånska kommunerna tror inte vi är rätt väg att gå.

Vad gäller stöd gällande kostnadsökningar för olika energislag är det viktigt att man ser till en helhet, det är svårt att täcka in hela området. regeringen har haft fokus på frågan under året.

Natur och rekreation

För socialdemokraterna är det viktigt att det finns god tillgång till rekreation och naturupplevelser. Det är därför viktigt att vi skyddar, bevarar och utvecklar de kultur och naturområden som finns i Skåne. Skånska landskap är därför en viktig del i arbetet med att skapa tillgänglighet för Skånes befolkning i dessa områden. Tilldelning av medel är en prioriteringsfråga som behandlas i budgetprocesser i Region Skåne.

Ålfisket

I Sverige har åtgärder för att skydda ålen främst fokuserat på att begränsa ålfisket. Enligt EUs gemensamma fiskeripolitik och Internationella havsforskningsrådet ICES skall all mänsklig aktivitet beaktas för att upprätthålla livskraftigt fiskebestånd. Att återskapa delar av ålens inlandshabitat och minska dödligheten i vattenkraftverk ser vi som de mest angelägna åtgärderna.

Strandskyddet

Strandskyddet gäller vid havet och vid insjöar och vattendrag. Strandskyddets syfte är att värna miljön och den allemansrättsliga tillgången och bevara goda livsvillkor för djur och växtliv. Det finns ett antal åtgärder som inte omfattas av förbudet inom strandskyddsområdet. Sådana åtagande kräver inte heller dispens. Ett av undantagen gäller åtgärder för de areella näringarna (jordbruk, fiske, skogsbruk och renskötsel).

Enligt domstol kan markavvattningsdike inte anses omfattas av strandskyddet.

Vill man exploatera inom ett båtomsråde måste man träffa en överenskommelse med det berörda dikningsföretaget om detta eller så behöver man i domstol ompröva dikningsföretaget eller upplösa detta.

Motion nr M1 Säkerställ rätten till friluftsliv, rekreation och naturupplevelser

Det finns stora skillnader när det gäller folkhälsan i Skåne För att vända den negativa utvecklingen krävs breda satsningar på folkhälsa. Det hälsobefrämjande arbetet måste bedrivas på alla nivåer i samhället

Möjligheter till avkoppling i skog och natur är en viktig faktor i sammanhanget. Forskning visar att det har stor betydelse för människors fysiska och psykiska välbefinnande. Människor har dock väldigt olika förutsättningar och möjligheter till friluftsliv. I den regionala planeringen är det därför viktigt, att säkerställa den gröna infrastrukturen i form av skogs- och naturområden långsiktigt

Det handlar också om att aktivt medverka till att fler ska få möjligheter till friluftsliv, rekreation och naturupplevelser. Alla ska få möjligheter att uppleva naturen och dess olika miljöer. Känna doften efter ett stilla sommarregn, se vitsippsmattorna i den nyutslagna bokskogen, höra näktergalens sång och gökens hoande etc.

En annan aspekt är också att medverka till, att öka förståelsen och kunskapen om sambanden i naturen. Om vi tappar kontakten med naturen tappar vi också förmågan att förstå vad vi håller på att förlora.

Bland de nationella friluftslivsmålen kan nämnas mål 1: ”*Tillgänglig natur för alla*”, samt mål 4. ”*Tillgång till natur för friluftsliv*” Vi har långt till att nå de målen. Om man inte har bil har man ofta svårt att komma ut i naturen.

Skogs- och naturområden är ojämnt fördelade i Skåne. Södra och västra delen av landskapet, där det bor flest människor, domineras av ett till största delen av ett intensivt brukat jordbrukslandskap. Skog och natur, som allemansrättsligt tillgängliga, är starkt begränsade.

I miljöbalkens 4 kap, 2 § finns det 3 namngivna områden i Skåne där friluftslivets intressen särskilt ska beaktas.

- Kullaberget och Hallandsåsen med angränsande kustområden,
- Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus
- Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (Romeleåsen och Sjölandskapet)

Detta är större delar av vårt landskap som också har en unik natur. De fick sina gränser redan mitten av 1970-talet, då de kallades primära rekreationsområden, i regeringens proposition om planering och samordning av samhällets insatser för rekreation och turism.

<https://lagen.nu/prop/1975:46>

Dessa områden måste beaktas särskilt i den regionala planeringen, eftersom de har betydelse för en stor del av befolkningen i Skåne. Exv. är natur- och skogsområdena inom Romeleåsen och Sjölandskapet, de som är de närmast belägna för mer än hälften av Skånes befolkning.

I Skåne finns också 3 nationalparker, vilka har beslutats av riksdagen

- Söderåsen
- Dalby Söderskog
- Stenshuvud

Stiftelsen Skånska Landskap som bildades 2004, på initiativ av socialdemokraterna, förvaltar 19 strövområden i Skåne. Bl a Fulltofta, Snogeholm, Järavallen, Klåveröd, Bockeboda och Vedema. Dessa har tillgängliggjorts för att kunna ta emot ett större antal besökare.

Utöver dessa områden finns det många naturreservat. Huvuddelen är statliga, som beslutats av Länsstyrelsen. I de allra flesta fall är inte fokus för beslutet, att skapa möjligheter till friluftsliv, utan biologisk mångfald. Därför har naturreservaten oftast inte heller iordningställts för att ta emot ett större antal besökare.

Det finns några kommuner som äger lite större markområden för friluftsliv. Malmö har Torup och Lund äger större delen av Skrylleområdet.

Regionalt bör vi arbeta aktivt med frågor angående friluftsliv och rekreation. Många kommuner är geografiskt små, och har inga natur- och skogsområden inom kommungränserna

När det gäller de 3 områdena som är särskilt nämnda i miljöbalken bör regionen tillsammans staten och närmast berörda kommuner ta initiativ i syfte utveckla förutsättningar och möjligheter till friluftsliv. Det är viktigt att också säkerställa de natur- och kulturmiljövärden som finns i områdena.

Beträffande nationalparkerna är det viktigt att utveckla närhet och tillgänglighet till dem.

Befolkningen i Skåne växer. Det är en ökad konkurrens när det gäller användningen av mark. Ytterligare områden för friluftsliv bör säkerställas, i första hand i de delar av Skåne där det ont om allemansrättslig mark. I huvudsak i södra och västra Skåne. Det kan ske genom att stiftelsen Skånska Landskap vid behov tillförs medel av Region Skåne för inköp av mark.

Vi yrkar att Skånes socialdemokratiska partidistrikts kongress beslutar uppdra åt distriktsstyrelsen att verka för

- att initiativ tas för att områden i Skåne, som är särskilt namngivna i Miljöbalkens 4 kap., ges bättre förutsättningar att tillgodose befolkningens behov av friluftsliv, rekreation och naturupplevelser
- att stiftelsen Skånska Landskap vid behov tillförs medel av Region Skåne för att säkerställa fler områden för friluftsliv och rekreation
- att se till att områden viktiga för medborgarnas möjligheter till friluftsliv blir mer nåbara med kollektivtrafik och via utbyggda cykelvägar
- att översända motionen till den socialdemokratiska Regionfullmäktigegruppen

Gunnar Jönsson, Annika Brodin, Inger Ponsler, Per Olsson, Björn Abelson, Kerstin Vikner, Mats Nilsson, Roger Niklewski, Ronny Hansson, Bengt-Inge Hallberg

Lunds Arbetarekommun

Anna-Lena Hogerud
Ordförande

Motion nr M2 Behåll och utöka strandskyddet i anslutning till dikningsföretagens båtnadsområden

Vattendragen i jordbrukslandskapet omfattas till stor del av så kallade dikningsföretag. Dikningsföretagen är samfälliga vattenanläggningar som tillkommit för att fortare eller mer

effektivt avvattna våt mark och därmed förbättra odlingsmöjligheterna. Ett dikningsföretag består av diken eller kulvertar, som avvattnar ett så kallat båtnadsområde. Till dikningsföretagen, som är bildade enligt äldre lagstiftning, kan kopplas ett antal problem och möjligheter:

Exploatering, i form av bebyggelse eller infrastruktur, har under lång tid skett i anslutning till dikningsföretag. Nödvändig skötsel av dikningsföretag kan försvåras om bebyggelse eller andra anläggningar tillkommer i dikningsföretagens omedelbara närhet.

Detta kan innebära risker för översvämningar, då anläggningarna är gamla och slitna, samt i många fall underdimensionerade i förhållande till dagens klimat och ökad anslutning av dagvatten.

Avveckling av dikningsföretag är fortfarande i många fall möjligt och detta kan vara en väsentlig framgångsfaktor vid återskapande av våtmarker. Återskapande av våtmarker leder till flödesutjämning och ökad biologisk mångfald, och är i sammanhanget att föredra framför grävande av dammar.

Vi yrkar:

- att ta bort strandskyddet längs mindre vattendrag och diken, och därmed underlätta exploatering, kan i många fall beröra dikningsföretag och därmed orsaka långsiktig skada, som ökad risk för översvämningar på grund av ändrad nederbörd och haverier, samt minskade möjligheter att återskapa våtmarker. I samband med revidering av strandskyddsbestämmelser, bör man därför noga utreda dikningsföretagens roll och betydelse för en hållbar utveckling!
- att strandskyddet behålls och utökas i anslutning till dikningsföretagens båtnadsområden
- att ny exploatering inom dikningsföretagens båtnadsområden undviks

Bengt Bengtsson

Simrishamn arbetarekommun

Lars Johansson

Ordförande

Motion nr M3 Motion avseende att omvandla slam från vattenverk och från havet uppspolade alger och tång till biokol.

Bakgrund: Växter som fotosyntetiserar, tar upp koldioxid från atmosfären och omvandlar det till kolhydrater som binds in i växtens biomassa. När växten senare dör och förmultnar eller förbränns återgår kolet som koldioxid och metangaser till atmosfären. När växtmaterial istället omvandlas via pyrolys kan en stor andel av det kol som växterna har ackumulerat bindas in i en betydligt mer beständig produkt – biokol. Pyrolys är en upphettning av biologiskt material under förhållandevis låga temperaturer och begränsad tillgång till syre. Biokolet är mycket stabilt i marken, och beräknas ha en halveringstid på 150 - 5 000 år. En pyrolyspanna är relativt billig att köpa in och lätt att sätta upp. Jämfört med andra koldioxidnegativa metoder är det därför möjligt även för mindre aktörer att använda sig av metoden. En kommun skulle kunna installera

en egen pyrolyspanna, och klimatkompensera enbart genom att använda sig av sitt eget organiska restmaterial. Biokol binder även vatten effektivt och har en vattenhållande kapacitet motsvarande lerans. Tillsats av biokol i sandiga jordar kan därmed öka jordens vattenhållande kapacitet.

Motiv:

Reducerar föroreningar och tungmetaller

Stora mängder alger och tång spolas varje år upp längs våra kuststräckor. De innehåller många föroreningar, däribland tungmetaller. Genom att omvandla de uppspolade algerna och tången till biokol kan dessa föroreningar omhändertas och vattenkvaliteten i våra hav förbättras. På motsvarande sätt kan motsvarande materia/slam inklusive läkemedelsrester tas om hand från reningsverken. Kemisk användning för att ta bort fosfor ur vattnet från reningsverken, behövs inte om biokol används.

Förbättrar miljön och minskar behovet av konstgödsel

Biokol bidrar till att återcirkulera fosfor, och även många mikronäringsämnen, utan att oönskade ämnen följer med. Studier har visat att 99 procent av den fosfor som ursprungligen fanns i det organiska materialet finns kvar i biokolet efter pyrolysen. Kväve avgår däremot under pyrolyprocessen och måste tillföras separat. Biokolets mikroskopiska sprickor och porösa håligheter bildar lämpliga livsmiljöer för mikroorganismer. Det finns initialt även en liten del lättnedbrytbara organiska föreningar i biokolet, vilket gynnar tillväxten av mikrobiella populationer och antalet mikroorganismer ökar därför ofta snabbt i jorden när biokol tillsätts. Biokolet har historiskt sett använts för att förbättra jordens bördighet. Tungmetaller går att ta bort genom upphetning till 750 grader, de gasas då bort och fastnar i filter. Med hjälp av biokolsprocessen kan man varaktigt binda koldioxid från atmosfären till marken och på så sätt minska mängden koldioxid i atmosfären.

Skånefrö i Hammenhög och Simrishamns kommun är idag inspiratörer för utveckling av biokol.

Källa: Företrädesvis www.biokol.org

Vi yrkar:

- att initiera ett samarbete mellan Region Skåne och kommunerna i Skåne i syfte att skynda på utvecklingen av produktion och användning av biokol.
- att bifalla motionen i sin helhet och skicka den vidare till den socialdemokratiska gruppen i Region Skåne och Samtliga AK-ordförandena i Skåne.

Riccard Axtelius, Kenny Fransson, Kurt Westlund

Ystad Arbetarkommun

Roger Jönsson
Ordförande

Motion nr M4 ENERGIREGLERINGEN BÖR GYNNA HUSÄGARES NYPRODUKTIONEN AV SOLEL

Det nämns att den industrisatsning som sker i Norra Sverige kommer ta i bruk en stor del av elproduktionen där. Samtidigt förekommer stort missnöje med de högre elkostnaderna i Mellersta och särskilt i södra Sverige. I dessa delar förekommer frekvent stora ekonomibyggnader bl.a. i lantbruket. Bostäder i dessa delar av Sverige skulle också med fördel kunna förses med solceller på taken. Inom EU bidrar solelen med 5 procent av årsbehovet, i Tyskland nästan 9 procent, men i Sverige kring 1 procent. Ska det vara så? Solinstrålning och soltimmar skiljer inte nämnvärt mellan Hamburg och Västerås.

I media, har uppmärksammats att enskilda solcellsägare stänger av sin elproduktion eller begränsar önskad utbyggnad p.g.a reglernas utformning. Det svenska systemet för att producera solel är särskilt förmånligt så länge det enbart handlar om egen konsumtion. För den som blir nettoproducent av el så tillkommer ofta bl.a. en inmatningsavgift. Bolagen säger att de måste få täckning för sina kostnader; frågan man då - om man nu vill öka denna typ av för staten billig elproduktion – skall ställa är om det inte bättre att elkollektivet får bära dessa kostnader. Flera mikroproducenter och debattörer i energifrågor ifrågasätter det svenska systemet och menar att de hindras att producera ett överskott, att regler och avgifter sätter käppar i hjulet.

Man kan också tänka sig att staten går in med Särskilda lån för att underlätta finansieringen av dylika anläggningar, typ egnahemslånen under första delen av 1900-talet.

Denna nya energipolitik skulle vara bra både ur miljösynpunkt och för elförsörjningen i södra Sverige. Lagen bör därför ses över så att denna för Sverige billiga elproduktion ökar i omfattning.

Vi yrkar:

- att socialdemokraterna verkar för att regler och avgifter ändras så att de stimulerar utbyggnad av enskilda husägares mikroproduktion av solel.
- att detta krav överlämnas till Partistyrelsen och Riksdagsgruppen så att lämpliga åtgärder vidtas för att underlätta en ökad solelproduktion.

Bo Widergren

Ystad Arbetarkommun

Roger Jönsson

Ordförande

Motion nr M5 Ja till vindkraft i Skåne och särskilt till havs!

Höga elpriser i Sydsverige under vintern, har medfört problem för många människor med små marginaler. Enligt uttalanden av energiministern i januari kommer Svenska kraftnät under de närmaste åren att se till att överföringskapaciteten mellan Norrland och Sydsverige ökar, vilket kommer att sänka elpriserna. Men han vill också se ökad elproduktion i Sydsverige och pekar på främst en utbyggnad av vindkraften och särskilt havsvindkraften.

Partikongressen i november 2021 uttryckte bl a följande: ”Sverige behöver en fortsatt produktion av fossilfri planerbar el. Kärnkraften är en viktig del av svensk elproduktion och kommer sannolikt att fortsätta vara det under lång tid framöver. Genom fortsatt utbyggnad av förnybar energi, energieffektivisering, energilagring och ökad flexibilitet i elsystemet, ska vi se till att rätt förutsättningar finns på plats för att möjliggöra en successiv utfasning av kärnkraften, samtidigt som vi behåller en trygg elförsörjning. En central åtgärd är att förstärka elnätet i hela landet och takten i elnätsutbyggnaden ska minst fördubblas. En nationell elektrifieringsstrategi ska ge långsiktiga förutsättningar för att kunna möta ett kraftigt ökat behov av el genom ökad elproduktion – det är avgörande för transporter och tung industri ska kunna ställa om.

De bolag som producerar havsvindkraft har idag ansökningar liggande som motsvarar en samlad produktionskapacitet på 350 terrawattimmar per år, vilket är omkring 2,5 gånger så mycket som hela den svenska elförbrukningen. Enligt energiministern kommer alla ansökningar inte att gå igenom med hänsyn till miljöhänsyn i tillståndsprocessen samt veton från kommuner och försvarsmakten. Men här finns en enorm potential för att snabbt öka produktionen av el i södra Sverige. Kopplar man vindkraften till vätgaslagring får man planerbar elproduktion.

Utredningen En rättssäker vindkraftsprövning kom under sommaren 2021 och innehöll bl a följande:

Kommunerna behåller sin rätt att säga nej till vindkraft

Kommunerna ska pröva om en vindkraftpark utgör lämplig markanvändning

Kommunernas beslut ska komma tidigare i processen

Kommunens översiktsplan får stor betydelse

Staten bör ekonomiskt ge stöd till kommunerna och lokalsamhällena som incitament för vindkraft

Ett statligt planeringsstöd för vindbruksplaner bör återinföras.

Utredningens förslag har remissbehandlats, se

<https://www.regeringen.se/remisser/2021/07/remiss-av-sou-202153-en-rattssaker-vindkraftsprovning/> och en proposition från regeringen väntas.

Även om det kommunala självstyret bör hävdas och kommunerna ska ha stort inflytande över en vindkraftsutbyggnad, bör detta vägas mot behovet av kraftigt ökat elbehov. Uttalanden från senare tid bl a från moderatledda Trelleborgs kommun om vägran att bygga havsvindkraft i kommunen och likaså tidigare samma inställning från moderater och kristdemokrater i Kristianstads kommun kring havsvindkraft vid den sk Taggen i Hanöbukten, ger illavarslande tongångar kring en kraftig utbyggnad av vindkraft i Skåne.

Jag menar att vi socialdemokrater i enlighet med partikongressens beslut bör inta en positiv hållning till vindkraftverk i de skånska kommunerna och då särskilt till havsvindkraft. Självklart ska hänsyn tas till faktiska olägenheter i form av störningar beträffande ljud mm, medan visuella och emotionella olägenheter till bl a havsvindkraft bör tillmätas mindre värde.

Jag yrkar att partikongressen beslutar

att uttala en positiv hållning till en utbyggnad av vindkraft i de skånska kommunerna och då särskilt till havsvindkraft.

Jan Lindelöf

Kristianstad arbetarekommun

Ewa Pihl Krabbe

Ordförande

Motion nr M6 Strategi och Handlingsplan för att öka takten i Omställningen till ett fossilfritt samhälle

Vätgasen kan vara svaret på hur vi ska lyckas att klara omställningarna till förnybart energisystem och ett fossilfritt samhälle. Vätgasen innehåller mer energi per kilo än fossila bränslen och den är nu billigare i framställningen än till exempel Naturgas. Man får en lägre kostnad för samhället.

Bränslecellerna kan tillsammans med en gastank användas i stället för batterier i elbilar. Vätgas med bränsleceller för buss, lastfordon, flygplan och båtar för längre transporter är mest ekonomiskt motiverat. Milkostnad, Buss cirka 78,50 kr/mil för fordonsgas och för vätgas cirka 42,70 kr i milkostnad.

Vätgasen kan produceras och lagras direkt på vätgasmacken med hjälp av vindkraft eller solceller man kan även använda vätgasen för energi och värme och lagring i marken eller i en tank som sedan kan tas i användning för att utjämna toppar på energinätet och balansera systemet. På detta sätt så minskar man sårbarheten i elsystemet.

Ett bra sätt att tillverka vätgas är genom elektrolys. I en elektrolysör som spjälkar vatten till vätgas och syre med hjälp av el, vattnet kan även användas till uppvärmning i bostäderna.

Använder man el från förnybara källor som sol eller vind brukar vätgasen kallas ”grön”, det vill säga fossilfri. Det går alltså att tillverka vätgas oavsett hur elektriciteten produceras.

Alla nybyggnationer, både bostäder och övriga byggnader, ska i så pass stor grad som möjligt vara klimatneutrala.

Satsar kommuner och det övriga samhället på förnybara energivänliga metoder betyder det att flera hundratusen arbetstillfällen i Sverige. Därför behöver man att öka takten ännu mera inom detta område.

Vi yrkar:

att: Socialdemokraterna med hänvisning till ovanstående undersöker möjligheterna för att öka takten och medverkar till att få fram nya Strategier och handlingsplaner till och Kommuner och det övriga samhället.

Bjarne Andersen , Jan-Åke Linderöth , Susanne Andersen

Landskrona arbetarekommun

Jonas Esbjörnsson
Ordförande

Motion nr M7 Bidra till att säkra energiförsörjningen i Skåne

Behovet av hållbart producerad elenergi ökar stadigt som en del av omställningen till ett klimat och miljömässigt hållbart samhälle med fortsatt hög levnadsstandard. Eldrivna fordon, utfasning av fossila bränslen bidrar till ett ökat elberoende. Mycket mot ett dubblat elenergibehov i framtiden för att förse oss med den hållbara energi som samhället behöver.

Samtidigt hänger energimarknaderna i Europa ihop och vi har en fri elenergiemarknad i Europa, där elenergi handlas över nations och regiongränser som under vintern 2021/2022 bidragit till oacceptabelt höga energipriser för många.

Vi behöver ta fram en strategi för hållbar energiproduktion för Skåne där en självklar målsättning bör vara en ökad regional och lokal energiproduktion för att säkra att vi har tillgång till den energi som skånska hushåll och verksamheter behöver för framtiden.

Det finns många aspekter på energimarknaden som vi bör arbeta för att förändra:

- Göra det enklare att etablera ny vindkraft till havs.
- Göra det enklare och fördelaktigare för privatpersoner att producera el för elnätet.
- Få solcellsanläggningar på tak och andra ytor där de inte tar jordbruksmark i anspråk.

Samtidigt så finns det olika vägar att nå målen i en motion så kan vi inte hantera alla de komplexa aspekterna som behöver beaktas för att nå en ekonomiskt, socialt och klimat- och miljömässigt hållbar energiproduktion för Skåne. Det är därför det behövs en samlad skånsk strategi för en hållbar energiproduktion och energimarknad i Skåne.

Vi yrkar att Skånes socialdemokratiska partidistrikts kongress beslutar att uppdra åt distriktsstyrelsen att verka för

- att en strategi för hållbar energiproduktion i Skåne tas fram
- att genom satsningar på hållbar energiproduktion säkra en pris- och leveransmässigt sätt stabil energimarknad för Skåne och södra Sverige
- att göra det fördelaktigt och enkelt att som privatperson producera och sälja överskottsel till elnätet

Björn Abelson, Gunnar Jönsson

Lunds Arbetarekommun

Anna-Lena Hogerud

Ordförande

Motion nr M8 Ålens vandring

Ålen (*Anguilla anguilla*) en unik fiskart likt en orm men är dock en fisk.

Ålen startar sin livscykel i Sargassohavet och tar sig sedan hela vägen upp till Europa och Nordafrika genom strömmar.

Här lever de i vattendrag och när det är tid att fortplanta sig tar de sig tillbaka till Sargassohavet och lägger sina ägg. Denna resa har många faror och det är inte alltid farorna som finns i havet som är de mest hotande.

När ålen börjar sin vandring ska de passera vattenkraftverken och här kläms eller hackas 70% ihjäl i verkens turbiner. Detta är en hög siffra och det borde inte vara så.

Det finns beslut att kraftverken ska hjälpa till att återbesätta ålen genom att inplantera blankål som importerats från bl a England. Huruvida detta är effektivt har ingen myndighet utforskat. Hittar blankålen tillbaka till sin fortplantningsplats?

Forskning som tagits fram visar att vandringsvägar/passager för ålar (och andra vandringsfiskar), vid sidan om kraftverken har haft stor effekt. Dessa passager gör att de kan passera säkert och undvika vattenkraftverkens turbiner för att sedan fortsätta sin resa genom älven och mot havet.

Vattenkraftbolagen måste ta sitt ansvar och skapa dessa vandringsvägar för både upp- och nedströmsvandrande ål och andra fiskar.

I stället för att avsätta medel för att importera glasål borde de pengarna användas för att anlägga vandringspassager.

Vi yrkar:

att en utredning tillsätts för att se över möjligheten att genom lagkrav ge vattenkraftverken i uppdrag att anlägga vandringspassager enligt motionens intentioner

Pia Ingvarsson

Simrishamn arbetarekommun

Lars Johansson Ordförande
Ordförande

Motion nr M9 Ersättning Biogas

I dag den 12 jan.2022 informerade man på TV att man kunde få hjälp med att betala sin elräkning eftersom elpriset hade gått upp mycket i pris. Vi som använder Biogas för uppvärmning har också blivit drabbade av i stort sett samma ökning.Vi som har valt Biogas har även hushållsel att betala.

Därför föreslår jag Skånes Socialdemokratiska partidistrikt besluta:

att: Man även ser över att de som använder Biogas får liknande ersättning som de som använder el för uppvärmning.

att: Distriktskongressen skickar motionen vidare till riksdagsgruppen för vidare hantering

Lennart Andersson

Svalöv arbetarekommun

Ordförande Émilie Lundgren

Ordförande

§25 Näringsliv/Regional utveckling

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr: N1-N5

Distriktsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

- att bifalla attsats 2 i motion nr N1
- att besvara motion nr N2, N3, N4 och N5, samt attsats 1 i motion nr N1

Distriktsstyrelsens utlåtande:

Motionären tar upp frågan om Sveriges elförsörjning. Sverige är indelat i fyra elområden där elpriset styrs av tillgång och efterfrågan samt elnätets överföringskapacitet. Skåne tillhör elområde 4, där det används mer el än det produceras. Det innebär att Skåne är beroende av elöverföring från andra delar av Sverige vilket gör priserna på el högre. För att möjliggöra en mer jämlik prisbild i Sverige behöver dagens elområden avskaffas och Sverige utgöra ett enda elområde. Samtidigt behövs en ökad lokal förnyelsebar elproduktion, en intensifierad energieffektivisering samt att de planerade insatserna för ökad överföringskapacitet genomförs snarast. För att kunna ta vara på el som skapas från till exempel sol och vind krävs lagringsmöjligheter. För att öka produktionen av förnybar el i Skåne måste utbyggnaden av vindkraft bli mer attraktiv för kommunerna. Vi vill därför att riksdagen inför konkreta stimulansåtgärder för att öka kommunernas vilja att etablera vindkraft, förslagsvis ekonomiska.

Socialdemokraterna vill se en successiv utfasning av kärnkraften, därför väljer distriktsstyrelsen att besvara första att-satsen som vi tolkar talar för etableringen av kärnkraft. Vidare vill styrelsen påpeka att beslutet om att lägga ner Ringhals reaktor 1 och 2 inte togs politiskt, det togs av ägarna och baserades på dålig lönsamhet.

Distriktsstyrelsen instämmer i att det är viktigt att spegla hela Skånes tillväxt och den skånska flerkärniga ortstrukturen samt gröna näringar.

Helsingborg, Lund och Malmö är tillväxtmotorer enligt regionplanens definition. Hässleholm och Kristianstad utgör tillsammans en tillväxtmotor då Kristianstad uppfyller kriteriet för befolkningstillväxt och Hässleholm för sysselsättningstillväxt. Tillväxtmotorerna har en viktig roll för att förse regionens invånare med arbetstillfällen och ett kunskapsintensivt näringsliv men det finns inget kriterium som specifikt handlar om stora företag som motionärerna beskriver. Kriterierna för tillväxtmotorer är följande (från regionplanen):

- en branschbredd på över 200 branscher
- en befolkningstäthet på minst 14 000 invånare
- ett positivt pendlingsnetto
- samt en sysselsättnings- och befolkningstillväxt över skånesnittet

Det är också viktigt att se tillväxtmotorerna i relation till övriga orter. En prioriterad fråga i regionplanen handlar om att koppla samman tillväxtmotorerna och de regionala kärnorna och till exempel finns partiellt dubbelspår på Ystadbanan för sträckan Skurup–Rydsgård med i planen

som en prioriterad fråga för Region Skåne att driva. Planen lyfter också fram att Ystad som regional kärna för sydöstra Skåne fyller en särskilt viktig funktion eftersom avståndet till närmaste tillväxtmotor är förhållandevis långt.

Motionären lyfter frågan om att inrätta ett arbetsinnovationscenter som ska öka förvärvsgraden i Skåne. Distriktsstyrelsen delar motionärens mål och ambition om att minska arbetslösheten och ta tillvara på människors kompetens på arbetsmarknaden. Att detta bäst skulle göras genom att regionen inrättar ett arbetsinnovationscenter ställer styrelsen sig mer tveksam till. Regionala utvecklingsnämnden arbetar redan idag med frågor som omvärldsbevakning, globalisering och digitaliseringen. Personalnämnden i regionen arbetar aktivt med kompetensförsörjning och för att underlätta introduktion i svensk sjukvård för personer som har ett legitimationsyrke med utbildning från annat land. Det finns också en rad samarbeten med kommunerna och arbetsförmedlingen för att stärka den skånska arbetsmarknaden. Vidare arbetar FIRS – forsknings- och innovationsrådet - för att Skåne ska vara en globalt konkurrenskraftig ekonomi som driver hållbar tillväxt vilket också inkluderar stöd till innovativa verksamheter, områden och inkubatorer.

Motion nr N1 Motion till Skånes partidistrikt om säkerställande av basenergi för att garantera jobben, produktionen och rikets oberoende

I Sverige har vi tagit ställning för övergång till fossilfri energi som så långt möjligt ska vara förnybar . Det innebär att vi i kommer att gå över till eldrift för produktion, uppvärmning, transporter och för drift av landets fordonsflotta. Denna övergång sker snabbt och som exempel kommer nuvarande 240 000 laddbara bilar att till år 2030 ha ökat till ca 2 300 000 laddbara bilar. Sverige är vidare världsledande på stålproduktion och har introducerat fossilfri stålframställning som är miljövänlig, men energikrävande och slukar det mesta av den el som för närvarande produceras i norra Sverige.

Denna övergång till el och batteridrift ställer mycket höga krav på omställning av vår elproduktion. Det är därför bekymmersamt att flera stora industrier överväger att flytta produktionen till andra länder för att man inte litar på att få den elenergi man behöver i Sverige. Detta är givetvis ett hot mot jobben och välfärden. Den påbörjade utfasningen av kärnkraftverken i Sverige innebär en minskning av den inhemska elproduktionen med mer än en tredjedel. Detta bortfall ska ersättas av andra källor och har bl.a. bidragit till ett ökat utlandsberoende. Nu importeras elkraft från länder som använder kol och koks för sin energiproduktion. Sverige kommer intressant nog att importera kärnkraftsproducerad el då Finlands senaste reaktorbygge i Olkiluoto står klart att tas i drift våren 2022. I Sverige återstår reservkraft från Karlshamns oljekondenskraftverk som är i drift under vinterhalvåret, vilket leder till problem med luftföroreningar och koldioxid från oljeförbränningen. Vi har Ringhals kärnkraftverk som står standby sedan politiken vänt kärnkraften ryggen.

Vi saknar i dag möjlighet att överföra el från norra Sverige (där vi har överskott) till södra Sverige (där vi har underskott). Det pågår en utbyggnad av kraftledningar från Hallsberg och ner till Hörby som skulle varit klar 2015 men som är kraftigt försenad. Resultatet av denna inhemska obalans av elproduktion och distribution är extremt höga priser i elprisområde 3 och 4.

Enligt Energimyndigheten uppgick Sveriges inhemska produktion av elkraft 2019 till 165,5 TWh. Produktionen fördelades på följande energikällor:

Vattenkraft	65,0 TWh	39,3 %
Kärnkraft	64,3 TWh	38,9 %
Vindkraft	19,8 TWh	12,0 %
Kraftvärme	9,0 TWh	5,4 %
Industriell kraftvärme	6,7 TWh	4,1 %
Solenergi	0,7 TWh	0,4 %
Övrig värmekraft	0,01 TWh	0,01 %
Totalt inhemsk producerad elkraft	165,5 TWh	100,0 %
Elimport minus Elexport	-26 TWh	

Notera att sol- och vindkraft än så länge bidrar med knappt 12,4 procent av rikets elproduktion. Det torde vara uppenbart att Sverige, i avvaktan på långsiktig omställning till fossilfri och förnybar energi, måste tillförsäkras en basenergi som har ett jämt och säkert flöde, oberoende av väder, vind och den internationella energimarknadens svängningar.

Sverige måste återta sin plats inom spetsforskning på energiområdet så att vi kommer i kapp länder som nu utvecklar ny teknik för hållbar energiproduktion.

I sammanhanget ska vi inte se bort från den så kallade fjärde generationens kärnkraftsreaktorer baserat på kunskap från 70-talets föråldrade teknik. Den nya teknologin utnyttjar reaktorbränslet mer effektivt och lämnar kvar betydligt mindre långlivat radioaktivt avfall. Forskningen visar att fjärde generationens reaktorer har lägre risker för olyckor och liten risk att klyvbart material kan användas för vapentillverkning. Intressant är att Sveriges kärnkraftsavfall, enligt Institutionen för kärnkemi vid Chalmers universitet, kan räcka till bränsle för nya reaktorer i många hundra år samtidigt som lagringstiden för kärnavfallet minskar från 100 000 år till ca 1000 år.

Sammanfattningsvis bör Sverige utgå från såväl beprövad teknik som nya tekniska landvinningar, för att ge oss säker, hållbar och god ekonomisk elproduktion med förutsättningar att över tid uppnå elkraftsförsörjning baserad på förnybar energi.

Vi yrkar att:

- att Socialdemokraterna i Skåne verkar för att Sverige ska prioritera utvecklingen av såväl beprövad som modern teknologi för inhemsk elkraftsproduktion för att säkra jobben, produktionen och landets oberoende
- att Socialdemokraterna i Skåne aktivt medverkar till att förutsättningarna för att den energiproduktion som krävs för Skånes tillväxt och utveckling blir tillförsäkrad skåningarna
- att Distriktskongressen bifaller motionen och antar denna som socialdemokraternas i Skåne egen samt vidarebefordrar motionen till partistyrelsen.

Conny Alm och Allan Waktmar

Ystad Arbetarkommun

Roger Jönsson
Ordförande

Motion nr N2 Tillväxtmotor i hela Skåne

För att människor ska kunna bo, leva och verka i hela Skåne vill vi ha vad vi kallar ett rundare Skåne, vilket Socialdemokraterna i Skåne också har som viljeinriktning.

Förutsättningar för en utveckling är bl a satsningar på infrastruktur men även annan samhällsutveckling vilket skulle kunna gynnas genom samverkan.

Regionplanen som är under framtagande visar att satsningarna i västra Skåne blir betydligt mer omfattande än i de mindre befolkade områdena. Tillväxtmotorerna är starkt begränsade till västra Skåne.

Dagens kriterier för att betraktas som tillväxtmotor inom Region Skåne är kopplade till stora industriföretag som finns i större orter som Malmö/Lund, Helsingborg och Kristianstad.

Dessa orter har redan större företag med förutsättningar att uppfylla kriterierna.

Besöksnäringen växer för varje år och är en av de näringar som skapar många arbetstillfällen framför allt i sydöstra Skåne. En stor del av den skånska turism och besöksnäringen finns på Österlen. Vi kan ge exempel på unika matproducenter som odlar sina egna produkter, turism med många besöksmål, ja, hela Österlen är ett stort skafferi av utbud. Vi är något av Sveriges ”kornbod” med en stor jordbruksnäring med viktig betydelse för målsättningen att öka landets självförsörjningsgrad.

Dessa små enheter kan bli stora tillsammans och utgöra en stark tillväxtmotor.

Vi ser att det skulle kunna kopplas till utbyggd infrastruktur och därmed möjliggöra ännu mer intäkter för alla små företag som finns i sydöstra Skåne om kriterierna ändras.

Vi yrkar:

att Socialdemokraterna i Skåne driver att förändra kriterierna så att även mindre företag genom samverkan kan ingå i begreppet Tillväxtmotor i Skåne.

Pia Ingvarsson

Simrishamn arbetarekommun

Lars Johansson

Ordförande

Motion nr N3 Utveckla kriterierna för tillväxtmotor i Skåne

Socialdemokraterna i Skåne har länge pratat om ett rundare Skåne. Trots det ser vi fortfarande stora skillnader i tillväxtsatsningar mellan östra och västra Skåne, inte minst i sydost. Under de senaste åren har en Regionplan tagits fram, här blir det ännu tydligare att Sydöstra Skåne inte har samma förutsättningar som övriga delar av länet.

Dagens kriterier för att betraktas som tillväxtmotor inom Region Skåne är kopplade till stora företag som finns i större orter som Malmö/Lund, Helsingborg och Kristianstad. Utifrån detta

finns inga förutsättningar för att alla delar av Skåne ska kunna räknas som tillväxtmotor. Vi menar att gröna näringar inom mat- och dryckesproduktion och turism, som ofta består av mindre enheter och företag, tillsammans kan utgöra en stark tillväxtmotor. Det nuvarande regelverket gör att sydöstra Skåne blir förfördelade när det t. ex gäller satsningar på infrastruktur och andra tillväxtskapande åtgärder.

En stor del av den skånska turismen och därmed följande intäkter genereras på Österlen. Även stora delar av mat- och dryckesproduktionen sker i sydöstra Skåne. För att vidareutveckla och stärka intäkterna för alla små företag som finns i sydöstra Skåne ser vi behovet av att även sydöstra Skåne betraktas som en tillväxtmotor inom Region Skåne.

Vi yrkar

att Socialdemokraterna i Region Skåne arbetar för att kriterierna ändras så att även ett område med små enheter och företag i samverkan kan utgöra en tillväxtmotor.

Sara Anheden

Tomelilla arbetarekommun

Ida Bornlykke

Ordförande

Motion nr N4 Utveckla kriterierna för grön tillväxtmotor i Skåne

I sydöstra Skåne finns en stark tillväxt bestående av besöks och turismnäring, upplevelsebaserad produktion av mat och dryck samt annan lantbruksbaserad matproduktion. Med andra ord de gröna näringarna i samverkan såsom en grön tillväxtmotor.

Nuvarande regelverk och kriterierna för tillväxtmotor exkluderar denna form av tillväxt. Detta påverkar satsningarna på infrastruktur. Utan en välfungerande infrastruktur minskar förutsättningarna för att skapa tillväxt och att utöka tillväxten.

Socialdemokraterna i Skåne har länge pratat om ett rundare Skåne. Trots det ser vi fortfarande stora skillnader i infrastruktur- och tillväxtsatsningar. Under de senaste åren har en Regionplan tagits fram, här blir det ännu mer tydligt att Sydöstra Skåne inte har samma förutsättningar som övriga delar av länet.

Dagens kriterier för att betraktas som tillväxtmotor inom Region Skåne är kopplade till stora industriföretag som finns i de större orterna med välutbyggd infrastruktur. De gröna näringarna och turismen, som består av mindre enheter och företag, kan tillsammans utgöra en stark tillväxtmotor.

Vi yrkar:

att Socialdemokraterna i Region Skåne arbetar för att kriterierna för tillväxtmotor ändras och att kriterierna för den gröna tillväxten och en grön tillväxtmotor formuleras

Cecilia Magnusson Svärd

Ystad Arbetarkommun

Roger Jönsson

Ordförande

Motion nr N5 Arbetsinnovationscenter

Att höja förvärvsgraden i Skåne är av yttersta vikt för att långsiktigt säkra och stärka jämlikhet och välfärd. Regionala utvecklingsnämnden lyfter "Låg förvärvsgrad och växande klyftor" som en särskild utmaning för Skåne.

Förutsättningarna på arbetsmarknaden har förändrats radikalt de senaste 20 åren. Den påverkas av trender såsom klimatanpassning, globalisering och digitalisering, vilka skapar möjligheter för nya typer av produkter och tjänster. Dessutom har utbudet av arbetskraft förändrats genom migrationen, vilken har skapat grupper med väldigt avvikande utbildningsbakgrund och erfarenheter. För att accelerera omvandlingen av dessa nya förutsättningar till nya arbetstillfällen, föreslår vi att det skapas ett Arbetsinnovationscenter med uppgift att:

- Bedriva innovation och omvärldsanalys - Med hjälp av omvärldsanalys och eget innovationsarbete ska centret komma med förslag till nya tjänster och produkter baserade på de globala trenderna klimatanpassning, globalisering och digitalisering. På samma sätt bör centret angripa de förändrade demografiska förutsättningarna på den skånska arbetsmarknaden med ökande etnisk differentiering och personer med annan utbildningsbakgrund. Omvärldsanalys och innovationsarbete behövs i offentlig regi för att accelerera anpassningen av produkter och tjänster till etnisk och utbildningsmässig differentiering.
- Verka som inkubator för nya tjänster och produkter - Centret ska kunna starta nya verksamheter, som normalt skulle bedrivas i privat regi, baserade på centrets ideer från det innovativa arbetet och omvärldsanalysen. Detta kan behövas som ett komplement till privata entreprenörer för att accelerera förändringen av den skånska arbetsmarknaden. De nya verksamheterna kan efter framgångsrik inkubation säljas.
- Ge stöd till nya verksamheter - Centret skall även kunna bistå nya innovativa verksamheter baserade på de globala trenderna eller på anpassningen till de nya grupperna på arbetsmarknaden. Stödet kan vara ekonomiskt eller gälla kunskapsutbyte och samarbete.

Vi yrkar:

- att medel avsätts i regionens budget för att inrätta ett Arbetsinnovationscenter med uppgift att öka förvärvsgraden i Skåne med hjälp av innovativa produkter och tjänster baserade på de globala trenderna klimatanpassning, globalisering, digitalisering och
- att Regionen undersöker möjligheten att ansöka om medel från det kommande socialfondsprogrammet [1]

Referenser

[1] <https://www.esf.se/vara-fonder/socialfondsprogrammet-esf-2021-2027>

Jonna Stålring Westerberg

Burlöv arbetarekommun

Viktor Eriksson

Ordförande

§26 Trafik/Kommunikation

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr: T1-T10

Distriktsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

- att bifalla motion nr T2, T5, samt
attsats 1 i motion nr T4
attsats 1 och 2 i motion nr T6
attsats 1, 3 och 4 i motion nr T9
- att besvara motion nr T1, T3, T7, T8 och T10,
attsats 3 i motion nr T4,
attsats 3, 4 och 5 i motion nr T6, samt
attsats 2 i motion nr T9
- att avslå attsats 2 i motion nr T4

Distriktsstyrelsens utlåtande:

Kollektivtrafik

Vi Socialdemokrater vill att kollektivtrafiken ska vara attraktiv och detta kräver kvalitet, ett bra och flexibelt utbud samt rimliga biljettpriser. Resenärer har olika förutsättningar och behov och vi ska anstränga oss för att möta de dessa. Exempelvis kan färdtjänstberättigade numera nyttja kollektivtrafiken avgiftsfritt med sin servicereisebiljett. Skånetrafiken har idag flera olika biljettalternativ (både på årsbasis och säsongsbasis – till exempel Sommarbiljetten) och rabatt finns för grupperna barn & ungdomar samt studenter. Skånetrafiken har också en så kallad tillsammansrabatt på 25 % som kan nyttjas när två eller fler personer reser och köper gemensam biljett. Vi delar synen om att fler resor i kollektivtrafiken är bra både ur ett miljö, klimat- och jämlikhetsperspektiv.

Socialdemokraterna arbetar långsiktigt på olika sätt för att göra det mer attraktivt att resa, det inkluderar en ständig översyn av prissättning och rabatter. Det finns fördelar med att också undersöka möjligheterna till utvidgning av de befintliga rabatterade biljetterna som finns idag. Till exempel genom att komma överens med närliggande regioner om en gemensam utökad sommarbiljett, som komplement till den ordinarie Sommarbiljetten.

Idag finns möjlighet för kommuner att köpa till olika lösningar för seniorer av Skånetrafiken och detta nyttjas redan av merparten av kommunerna, varför en stor majoritet av Skånes äldre redan har möjlighet att köpa seniorbiljett. Ett beslut om att införa seniorbiljett i hela Skåne skulle inte påverka de flesta seniorer som inte skulle märka någon skillnad jämfört med idag, utan endast skifta finansieringsansvaret från kommun till region. Det är därför inte en reform som distriktsstyrelsen förordar.

Distriktsstyrelsen delar bilden att det ska vara enkelt att åka kollektivt, var man än bor. Därför är det viktigt att kollektivtrafiken är tillgänglig i hela Skåne, såväl i tätorter som på landsbygden. Flera aspekter avgör om man väljer att resa med kollektivtrafiken. Det handlar om att fordonen

ska vara hela och rena, att det finns tillräckligt många turer och hållplatser så att det är möjligt att resa till jobb, studier eller fritidsaktiviteter även på kvällar och helger.

Prissättningen spelar också in när man gör sitt val. Vi anser dock inte att en helt kostnadsfri kollektivtrafik är rätt väg att gå. Med en nolltaxa i Skåne skulle nödvändiga investeringar i utökad trafik vara näst intill omöjliga att genomföra, det skulle bara kunna erbjudas ett litet och begränsat busutbud. Risken är att landsbygden skulle förlora ännu mer på det. I flera av försöken med nolltaxa var det heller inte främst bilister som började åka kollektivt, utan cyklister och fotgängare som färdades kortare sträckor. Därmed motverkas delar av miljövinster samt de folkhälsovinster som kommer av att människor går och cyklar. Vi fokuserar på att Skånetrafiken ska erbjuda en tillgänglig kollektivtrafik med rimliga priser så att det blir fördelaktigt för många.

Distriktsstyrelsen vill därför bifalla de uppsatser som principiellt tar upp ställningstaganden kring hur vi ser på utökningen av kollektivtrafiken men vi väljer att besvara de uppsatser som vi redan jobbar utifrån samt eller är för otydliga exakt vad som avses. I frågan om specifika nya linjer behöver det vara upp till resepektive fall att göra en bedömning om och hur det fungerar med en aktuell kollektivtrafiklinje. Partidistriktet kan inte heller ge Skånetrafiken ett uppdrag och därför besvaras även den uppsatsen.

Vägar & drivmedel

Distriktsstyrelsen delar motionens intentioner som handlar om att lyfta standarden för E65an främst utifrån att öka tillgängligheten i hela Skåne samt säkerställa godsflödena till och från Ystad hamn. Detta har vi lyft i riksdagsmotioner samt riksdagsseminarium med mera. Dock vill vi inte bifalla uppsatsen rakt av som syftar till att lösa detta inom en 10-årsperiod eftersom det också påverkar andra objekt som vi gemensamt ställt oss bakom inför ny planperiod av nationell plan. Även uppsatsen att sända den till partistyrelsen är inget vi menar skulle bidra till att driva frågan framåt då det inte är partistyrelsen som avgör inriktningen i denna fråga. Vi väljer dock att besvara motionen i sin helhet eftersom vi tycker det är viktigt att standarden och tillgängligheten säkerställs.

När det gäller ställningstagande mot skatt på bensin och diesel menar distriktsstyrelsen att vi behöver fortsätta att primera och underlätta för de förnyelsebara bränslen som finns och utvecklas. Vi menar även att det är rimligt att fossila drivmedel är dyrare än förnybara. Dock menar vi att vi behöver stå upp för en rättvis omställning som inte gör det omöjligt för människor som är beroende av bilen att ekonomiskt ha råd att köra bil. Därför vill distriktsstyrelsen besvara den uppsatsen.

Järnväg

Distriktsstyrelsen delar motionärernas beskrivning och förslag när det gäller behov av kraftfulla satsningar på järnvägen. Det är i linje med vad vi tidigare arbetat för, dessutom med anledning av inte minst byggandet av Ferhman Beldt kommer den nuvarande akuta kapacitetsbristen bli ännu värre kommande år om vi inte gör de stora förstärkningar som behövs med både underhåll och ny kapacitet för gods och persontrafik. Därför ser vi det som viktigt att peka ut ambitionerna kommande 10 åren samt att vi socialdemokrater på alla nivåer bidrar till ökad järnvägstrafik. Därför vill vi bifalla den uppsatsen som tydliggör ambitionen på 10 års sikt men besvara den uppsats som rör kommunerna och regionens planering, detta eftersom distriktet inte kan besluta om vad varje Arbetarekommun ska prioritera i sin planering.

Trafikavtal

Vi delar motionens intentioner som gäller driften av busstrafik och arbetar redan i denna riktningen. Socialdemokraterna i Region Skåne har lagt en motion i slutet av förra året där vi föreslår att Region Skåne tar över driften för trafikavtalen Landskrona stad samt Eslöv stad och region när dessa avtal löper ut. Anledningen att det blev Landskrona och Eslöv var att det är två bussavtal i och kring mellanstora orter med både stadstrafik och regionbusstrafik. Det ger goda förutsättningar att planera, genomföra och utvärdera förändringen. Därför var det märkligt när kollektivtrafiknämnden den 17 december, trots att ovanstående motion inte är behandlad, beslutade bifalla förslag till upphandlingsplan där Landskrona ingick. Vi reserverade oss till förmån för eget yrkande om att Landskrona stadstrafik skulle lyftas ur planen så att regionfullmäktige först fick avgöra hur trafiken ska drivas.

Gällande färdtjänst och sjukresor så driver regionen idag beställningscentral, kundtjänst och myndighetsutövande i egen regi. Det skulle det bli en stor förändring om regionen tog över trafikdriften i egen regi. Idag har Skånetrafiken inga egna fordon utan istället har de avtal med 6 olika bolag som tillsammans har 460 fordon i sin flotta. Undersökningarna som utförs kontinuerligt visar också att 94 % av de som använder sig av färdtjänst- och sjukresor är nöjda med sin senaste resa. Skånetrafiken utför cirka 5500-6000 serviceresor varje dygn, 365 dagar om året. Varje månad mäter Skånetrafiken kvalitén på resorna genom en kontroll- och uppföljningsenhet, bland annat punktlighet (94 % i genomsnitt under 2021) och bemötande. Att en övergång till att driva trafiken i egen regi skulle leda till bättre kvalitet för brukarna är tveksam. Det är bättre att då fortsätta jobba för att säkerställa kvalitet för brukarna samt att villkoren för personalen i upphandlingen stärks. Vilket vi också jobbar med.

Motion nr T1 Det är dags att göra kollektivtrafiken billigare i Skåne

Det bor cirka 1,3 miljoner invånare i Skåne. Skåne har 33 kommuner vi har en yta på 11.027 km².

Vi har 4 stora städer ut av två av dom är universitet städer med forskning och invasion en ut av dom har vi en mycket bra högskola. Skåne ligger nära Köpenhamn och Köpenhamns flygplats där det går flyg varje dag. Skåne har den lägsta sysselsättningsgraden, 76 procent av alla län även när gränspendlare till Danmark medräknas. Rikets sysselsättning totalt är 79 procent. Sysselsättningsgraden varierar kraftigt mellan Skåne fyra delregioner. Lägst sysselsättningsgrad har sydvästra Skåne med 74,8 procent, medan sydöstra Skåne, med 80,5 procent, har den högsta sysselsättningsgraden. Det är cirka 2 miljoner per år skåningar åker med Skånetrafiken.

Det är alltså många som åker kollektivtrafik men det kan bli fler som också har råd att åka med kollektivtrafiken framför allt ungdomar och äldre pensionärer en enkel biljett från min egna hem by kostar 50kr enkel resa. En resa från Malmö till Kristianstad. Det är en både klimat investering och en jämlikhet satsning att göra kollektivtrafiken billigare.

Vi yrkar:

- att: Socialdemokraterna i Skåne ska verka för att biljett priserna i kollektivtrafiken ska rabatterade i region Skåne.
- att: Socialdemokraterna i Skåne ska ge uppdrag att utreda möjligheterna att rebattera ner priserna i region Skåne.

att: Socialdemokraterna i Skåne distrikt kongress bifaller motionen i sin helhet

Tony Nilsson

Kristianstad arbetarekommun

Ewa Pihl Krabbe

Ordförande

Motion nr T2 Motion utöka Skånetrafikens sommarkort i samarbete med andra regioner

Skånetrafikens Sommarkort är en stor framgång och till glädje för oss i Skåne. När jag åkt med Skånetrafiken har jag ibland önskat fortsätta till närliggande region. Det vore intressant att t ex fortsätta resan in i Blekinge.

Då började tankarna vandra vidare till Bornholm, sedan Köpenhamn, Helsingör. Även Halland och Kronoberg är intressanta. Kort sagt är det intressant att kunna resan i närliggande regioner. Givetvis gäller det omvända också, att andra regioner kan besöka oss.

Jag ser gärna att det vanliga "sommarkortet" finns kvar och att man kan komplettera det med en utökning.

Jag yrkar:

att Socialdemokraterna i Kollektivtrafiknämnden verkar för att komma överens med övriga närliggande regioner om ett gemensamt utökat "sommarkort"

att Distriktskongressen antar motionen som sin egen.

Conny Bengtsson

Hässleholm arbetarekommun

Thomas Lindell

Ordförande

Motion nr T3 Seniorrabatt

Under ett antal år har en del skånska kommuner "köpt" seniorrabatt i kollektivtrafiken från Skånetrafiken. Olika kommuner har valt olika ålderskrav och rabatten gäller enbart om man åker inom den egna kommunen. Systemet leder till orättvisor då seniorrabatten i princip endast fungerar i kommuner med stadstrafik. Kommuner på landsbygden har i regel enbart genomfartstrafik och mellan vissa orter går bussen endast morgon och kväll för att passa de som arbetar och studerar.

Region Skåne ansvar för kollektivtrafiken i Skåne. Allt fler kostnader för kollektivtrafiken flyttas över på kommunerna för att finansiera Regionens ansvar. Vi menar att Regionen ska hantera såväl trafik som rabatter, så att seniorer kan resa med sin rabatt i hela Skåne.

Vi yrkar

att Socialdemokraterna i Region Skåne driver frågan att en enhetlig seniorrabatt införs och finansieras inom regionens kollektivtrafik.

Inger Åbonde

Tomelilla arbetarekommun

Ida Bornlykke

Ordförande

Motion nr T4 En grön omställning som omfattar alla

En grön omställning är en ödesfråga för framtiden och berör ALLA. För detta krävs stora gemensamma investeringar för att minska vår klimatpåverkan. Bättre möjligheter att resa kollektivt i hela Skåne är en nyckel för att minska bilberoendet och vår sammanlagda användning av fossila bränslen. Incitament behöver också ges för att ställa bilen hemma och istället använda de kollektiva färdmedel som erbjuds.

Runt om i vårt avlånga land, ofta utanför våra större städer, bor familjer och människor som i dagsläget har mycket små möjligheter att nyttja den begränsade kollektivtrafik som ofta finns på landsbygden. Dessa människor är ofta helt beroende av bilen som främsta transportmedel för att ta sig till arbete, studier, fritidsaktiviteter eller vård- och omsorgsverksamheter. Vi som socialdemokrater kan inte acceptera att den stora bördan för denna omställning läggs på dessa människor. Detta är en gemensam angelägenhet. Detta måste få ett stopp. Höga priser på bränsle gräver ofta stora hål i plånboken hos hårt arbetande människor på landsbygden, detta trots att de ofta saknar alternativ. Vi som socialdemokrater ska inte bidra till att göra detta hål större genom en orättvis beskattning.

Med bakgrund av detta föreslår vi

- att kollektivtrafiken i Skånes landsbygd utökas med fler linjer samt kraftigt ökad turtäthet såväl dagtid som under nätter och helger
- att kollektivtrafiken i Skåne görs avgiftsfri, detta kan göras stegvis
- att Socialdemokraterna i Skåne säger nej till fortsatta höjningar av skatter på bensin och diesel

Viktor Eriksson

Burlöv arbetarekommun

Viktor Eriksson

Ordförande

Motion nr T5 Kollektivtrafiken i Skåne

I Hässleholms kommun har vi ett antal tågstationsorter förutom Hässleholm C dvs Vinslöv, Sösdala, Tyringe, Bjärnum, Vittsjö, Ballingslöv och Hästveda. På dessa stationer har det satsats många miljoner av både region och kommun för att vi skulle ha en god kollektivtrafik.

Pågatågen trafikerar samtliga sträckor utom Ballingslöv/Hästveda som trafikeras av Krösatågen/Kronobergstrafiken. Vilket inte gynnar de som bor i Ballingslöv/Hästveda.

När vi har studerat tågtidtabellerna så kan vi se att det finns en stor variation när det gäller turtätheten och tider på dygnet.

Ett pilotprojekt Plusresor, startades upp under 2021 i de norra delarna av Hässleholm kommun. Vi vet nu att det var ett misstag att avveckla buss 536 innan utvärderingen genomförts av projektet. Det blev en kraftig försämring för tågresorna vad det gäller kvälls och helg turer, samtidigt som bussen slutade gå.

Detta har hänt med en borgerlig allians och samma sak hände förra gången alliansen styrde att buss 536 avvecklades. När vi återtog makten var det ett vallöfte att tex återställa buss 536. Det vann vi många röster på.

Vi vill att alla ska ha tillgång till kollektivtrafik för både arbetsresor, studier, fritid och nöjesresor. Det är en förutsättning att alla orter i Skåne ska kunna utvecklas i en positiv inriktning.

Vi yrkar:

- att kollektivtrafiknämnden arbetar för en mer rättvis kollektivtrafik med både tåg- och busstrafik för Skånes mindre/mellanstora kommuner med stor glesbygd.
- att Distriktskongressen antar motionen som sig egen.

Hästveda S-förening Ingrid Nyman

Hässleholm arbetarekommun

Thomas Lindell

Ordförande

Motion nr T6 Flera schemalagda bussar och tåg till och från landsbygden

I Sverige bor 34% av vår befolkning ute på landsbygden, varav 300 000 bor på landsbygden i Skåne. Det är alltså så många som bor på landsbygden idag att det nästan kan klassas som en helt egen samhällsgrupp, utan tillgång till kollektivtrafik. Det är fullkomligt skandalöst att människor bosatta på landsbygden inte ska kunna bruka Sveriges allmänna bussar och tåg, och istället behöva ta bilen till matbutikerna, vårdcentralen och barnets skola eftersom att kollektivtrafiken inte finns tillgänglig är de bor. På de få platser där kollektivtrafiken faktiskt finns tillgänglig, går bussarna bara en gång varannan timme. Det är inte hållbart!

Samtidigt har bensin- och dieselprierna stigit markant de senaste åren, och de fortsätter att stiga. Fattiga familjer och lantbrukare ute på landsbygden har inte längre råd att betala de höga bensinpriserna, och de har heller inte möjlighet att resa kollektivt. Det drabbar inte minst arbetare

tillhörande arbetarklassen och är ett samhällsproblem! Att vi idag nästan låst ut våra medborgare ute på landsbygden, utan möjlighet att ta sig till varken matbutiker, vårdcentraler och storstäder är horribelt och mycket pinsamt. Linjetrafiken måste utökas och vi behöver således fler schemalagda bussar och tåg till och från landsbygden.

Brist på kollektivtrafik och för höga priser för bensin går inte ihop! Det skapar ett klassamhälle där endast rika företagsledare och chefer har råd att bo på landsbygden. Vi måste göra något åt att våra medborgare ute på landsbygden inte kan röra sig fritt i samhället, då kollektivtrafiken inte finns tillgänglig där de bor.

Det ska vara dyrt att förstöra planeten, och att sänka priset på bensin är således inte aktuellt. Men vill vi bli ett fossilfritt välfärdsland där klass inte existerar och där rika hjälper fattiga, då kan vi inte blunda för att utöka kollektivtrafiken på landsbygden. Vi måste ha fler schemalagda bussar och tåg till och från landsbygden, och ge våra medborgare och lantbrukare ute på landsbygden samma förutsättningar som alla andra medborgare i Sverige har.

Vi yrkar:

- att Socialdemokraterna Skåne verkar för att utöka kollektivtrafiken på landsbygden.
- att Socialdemokraterna Skåne verkar för att schemalägga flera bussar och tåg till och från landsbygden.
- att Socialdemokraterna Skåne verkar för att ge Skånetrafiken i uppdrag att utreda frågan om att utöka kollektivtrafiken på landsbygden i Skåne.
- att Socialdemokraterna Skåne söker majoritet i regionfullmäktige för att förslaget ska kunna verkställas.
- att Socialdemokraterna Skåne bifaller motionen i sin helhet.

Eldin Nurkovic

Helsingborg arbetarekommun

Mikael Andersson

Ordförande

Motion nr T7 Motion om kollektivtrafiken

Vi pratar mycket om vikten av att öka resandet med kollektivtrafiken det är givetvis av ökande miljöskäl men även för att ge möjlighet för flera att bo och leva i hela Skåne utan att vara helt bilberoende. Det är förstäligt att det skiljer mellan stad och land i omfattning på trafiken men nu börjar skillnaden bli för stor man får inte ta bort möjligheten att leva och bo i hela vårt vackra Skåne.

När den spårbundna trafiken byggs ut, vilket är välkommet så sker det ofta på bekostnad av befintlig busstrafik. Antingen försvinner bussarna helt eller så drar man ner helgtrafiken eller så glesas vardagstrafiken ut. Konsekvensen blir sämre möjligheter för jobbpending, skolskjuts ja

hela livskvalitén bli lidande för olika åldersgrupper. Det är möjligt att tågtrafik finns men med långa avstånd till stationen blir detta inget alternativ.

Vi måste kunna leva och bo i hela Skåne.

Vi yrkar:

- att inte ta bort all busstrafik vid nya tåglinjer
- att bibehålla helgtrafiken även på landsbygden.
- att av miljöskäl måste det få kosta med kollektivtrafik, alla kan inte köra med elbilar.
- att för att ha ett levande Skåne, då behövs kollektivtrafiken. Detta måste även gälla landsbygden och våra små samhällen.

Leif Persson

Åstorp arbetarekommun

Bitten Mårtensson

Ordförande

Motion nr T8 Ta hem personalansvaret i kollektivtrafiken

Under den gångna mandatperioden har vi sett att olika entreprenörer som kör kollektivtrafik åt Skånetrafiken har behandlat sin personal på ett sätt som inte stämmer med arbetarrörelsens värderingar. T.e.x. hyvling av arbetstider, långa ramtider etc. Dessutom är personalen satt under psykisk press varje gång en ny upphandling sker.

Vi får ibland larmrapporter om att människor som behöver färdtjänst eller sjukresor blir bemötta på ett sätt som inte är acceptabelt. T.e.x. blir de lämnade utomhus utan kontroll, får vänta orimligt länge, långa omvägar på grund av samtransporter m.m.

Skånetrafiken har inte heller möjlighet att göra bakgrundskontroll av de som anställs i kollektivtrafiken. Det ansvaret ligger på entreprenören.

Vi behöver se till att kollektivtrafiken körs av regionanställd personal. Det är lika viktigt som att sjukvård ska bedrivas av egen personal.

Det allra viktigaste är att färdtjänst och sjukresor tas hem fortast möjligt. Detta eftersom att det är de allra svagaste människorna som är beroende av att de här tjänsterna fungerar fullt ut och att resenärerna blir behandlade på ett bra sätt.

Om vi bedriver den allmänna kollektivtrafiken (bussar och tåg) i egen regi så kan vi erbjuda rimliga och trygga arbetsvillkor till chaufförer och ombordpersonal.

Utöver detta har regionen själv ansvar för att personalen bemöter resenärerna på ett serviceinriktat sätt i alla former av kollektivtrafik.

Det är förenat med stora kostnader att bryta ett avtal så därför föreslår jag att efterhand som trafikavtal löper ut inom kollektivtrafiken ska de områdena föras över i egen regi.

Jag yrkar därför

att efterhand som avtalen löper ut ska färdtjänst och sjukresor köras i regionens regi utan upphandlingar.

att efterhand som avtalen löper ut ska bussar och tåg köras i regionens regi utan att upphandlas.

Tommy Augustsson

Osby Arbetarekommun

Marika Bjerstedt

Ordförande

Motion nr T9 Investeringarna i de skånska järnvägarna måste öka kraftfullt under de närmaste åren

Ett väl fungerande, kraftfullt utbyggt och utvecklat järnvägsnät är särskilt viktigt av flera skäl.

Det behövs:

1. för att tillmötesgå de behov som människor har för sitt dagliga behov av att resa till jobb, studier, fritidsaktiviteter med mera.
2. därför att betydligt mer gods bör fraktas på järnväg i stället för på lastbilar.
3. därför att biltrafiken i städerna bör minska, eftersom det är trångt om utrymme, bl a beroende på att det sker en stark förtätning i bebyggelsen. Dessutom behövs det plats för mer träd och annan grönska i våra städer och tätorter.
4. för att kunna utveckla ett regionalt järnvägssystem som är nödvändigt för att kunna sammanbinda Skånes olika delar.
5. för att det är helt nödvändigt om vi ska klara miljömålet om minskade klimatutsläpp.

Bakgrund

Vägtrafikens koldioxidutsläpp är 330 gånger större än järnvägens (15 mot 0,045 milj. ton i Sverige). En bilresa ger nästan 200 gånger mer utsläpp per km än tågresenärens. För godstransporter är förhållandet 30:1. Det är enkel matematik.

Eldrivna fordon minskar skillnaden, men löser inte vägtrafikens utsläppsproblem. Tillverkningen orsakar avsevärda utsläpp. Och så länge inte all elproduktion är förnybar, ger även körningen betydande utsläpp. Därtill tar bilar stort utrymme i städerna, oavsett de drivmedel som används.

Nationellt står järnvägen i dag för endast 12 procent av personresorna och en femtedel av godstrafikvolymerna. Om kollektivtrafiken ska bli ett reellt alternativ till privatbilismen så måste kollektivtrafiken – i synnerhet – den spårburna trafiken utvecklas. En satsning på regionala järnvägar handlar också om klimaträttvisa, d v s att alla delar av landet får del av en utbyggd järnvägstrafik

Det är nödvändigt med stora och omedelbara satsningar på framför allt de regionala järnvägarna. Det finns många angelägna järnvägsprojekt som har stor betydelse för den regionala

utvecklingen. Snabba kommunikationer kan också medverka till att tillväxten sprids och är av central betydelse för konkurrenskraft och tillväxt.

Även om antalet elbilar kommer att öka snabbt de närmaste åren så kommer de fortfarande att ta plats i städerna. I stället för fler P-platser behöver vi fler träd och annan grönska för en bättre miljö.

Den utgiftsram för investering i infrastruktur för de kommande 12 åren - som riksdagen har beslutat om - är allt för låg. Den innebär t ex för Skånes del, att det inte finns förutsättningar för utbyggnad av Ystadbanan, Trelleborgsjärnvägen, Skånebanan Kristianstad – Hässleholm – Helsingborg. Dessa är viktiga för både persontrafiken och godstrafik. Det innebär också att det inte blir möjligt med en satsning på återupptagen järnvägstrafik på Simrishamnsbanan.

Även om kostnadsramen har ökat väsentligt jämfört med innevarande investeringsperiod, så har många pågående projekt blivit dyrare än beräknat. Det påverkar flera angelägna järnvägsinvesteringar som senareläggs alternativt inte blir av alls under kommande investeringsperiod.

Detta årtionde är helt avgörande, när det gäller förutsättningar och möjligheter att minska utsläpp av koldioxid. Det krävs en mycket stor omställning i samhället, om vi ska ha möjlighet att överlämna ett samhälle till kommande generationer, som är långsiktigt hållbart. Det innebär bland annat systemförändringar och kraftfulla investeringar de allra närmaste åren.

Investeringsramen skapar inte heller tillräckliga kapacitetsökningar för en utökad godstrafik som kommer via Öresundsbron och de skånska hamnarna.

Det är viktigt vi i Skåne har en hög planberedskap för järnvägsinvesteringar så att man när ekonomiska resurser för utbyggnad finns tillgängliga snabbt kan påbörja utbyggnaden. Därför är det viktigt att man i såväl den regionala som i kommunernas planering skapar förutsättningar för detta.

Arbetslösheten är fortfarande allt för hög. Och det är ur flera skäl oacceptabelt. Att människor jobbar är grunden för välfärden. En kraftfull satsning på utbyggnad av järnvägarna bidrar till fler jobb.

För att arbetslösheten ska kunna tryckas ner krävs det att ekonomin understöds de närmaste åren. Det kan bli gjort genom kraftfulla och nödvändiga investeringar för att minska vår klimatpåverkan.

Slutsatsen är att det gäller att satsa snarast för att minska klimatpåverkan, för fler jobb och för vårt välstånd.

Vi yrkar att Skånes socialdemokratiska partidistrikts kongress beslutar uppdra åt distriktsstyrelsen att verka för

- att under den närmaste 10-årsperioden genomföra en kraftfull satsning i Skåne dels på utveckling av regional persontrafik på järnväg och dels på utökad gods kapacitet på järnväg
- att man i såväl den regionala planeringen som i kommunernas planering skapar förutsättningar för ökad järnvägskapacitet
- att motionen sänds till den socialdemokratiska riksdagsgruppen

att motionen sänds till den socialdemokratiska regionfullmäktigegruppen och arbetarekommunerna i Skåne

Gunnar Jönsson, Annika Brodin, Inger Ponsler, Per Olsson, Björn Abelson, Kerstin Vikner, Mats Nilsson, Roger Niklewski

Lunds Arbetarekommun

Anna-Lena Hogerud
Ordförande

Motion nr T10 Motion till Skånes partidistrikt om standardhöjning av Europaväg 65 genom Ystad, för att främja trafiksäkerhet och underlätta för trafiken till och från Ystads hamn

E 65 är en viktig pulsåder som i dagsläget inte uppfyller kraven på Europavägstandard i sin svenska del. Ett av flera kriterier för en Europaväg är att den ska dras utanför bebodda områden och så långt möjligt vara konstruerad för att förhindra köbildning.

E 65 löper vid infarten till Ystad genom Dag Hammarskölds väg och vidare via Dragongatan i stadens östra delar mot hamnområdet. Via Österleden i söder passerar E65 en trafikljusreglerad järnvägs korsning och når Södra Dragongatan för att slutligen landa i sin sista sträckning i Sverige, nämligen den enkelriktade Bornholmsgatan som slutar vid stadens banområde. E65 passerar i Ystad sex rondeller, fler än 30 korsande gator och utfarter samt större delen av Ystads norra villaområden och stadens östra industriområde. I dessa hårt trafikerade delar av staden rör sig mängder av barn och vuxna till och från sina vardagsgöromål. Vidare tvingas räddningstjänst, polis, ambulans och annan trafik att konkurrera om E65ans begränsade utrymme i enkelfil genom staden.

E65ans trängselproblematik ska bedömas mot bakgrund av betydande olycksrisker i trafiken, buller och luftföroreningar och den begränsade framkomligheten för blåljusfordon, men också i ljuset av den växande trafiken till och från färjelägena i Ystad mot Polen, Bornholm och Tyskland.

Före utbyggnaden av Ystads hamn passerade årligen 260 000 tunga fordon, 650 000 personbilar, 3,2 miljoner ton gods samt 2, 3 miljoner passagerare genom E65 och vissa andra anslutande vägar. Trafikverkets prognos pekar på att trafikmängden genom färjetrafiken i Ystad kommer att öka till minst det dubbla fram till 2032. Syftet med 2020 års utbyggnad av Ystads hamn var som bekant att skapa förutsättningar för trafikökningen, som en naturlig och önskad utveckling av handel, turism och kulturellt utbyte i norra Europa.

Trafiken vid vissa avsnitt av E65 genom Ystad är så intensiv att trafikinfarkter uppstår regelbundet, i synnerhet vid de rondeller som ansluter nära järnvägsövergången mot hamnområdet. Trafiksituationen kan inte lösas på annat sätt än att bygga väg för den växande trafiken.

Noteras bör att Ystads hamn är utpekad som ett Riksintresse och därmed har strategisk betydelse för fungerande sjötransporter, vägar och järnvägar i södra Sverige.

Vi yrkar:

- att Socialdemokraterna i Skåne verkar för att frågan om E65 ges hög prioritet
- att E65 under innevarande årtionde, kommer att uppfylla europavägstandard och löpa utan trafik hinder och andra flaskhalsar mellan Malmö och färjelägena i Ystad.
- att Distriktskongressen bifaller motionen och antar denna som socialdemokraternas i Skåne egen samt vidarebefordrar motionen till partistyrelsen.

Cecilia Magnusson Svärd , Allan Waktmar

Ystad Arbetarkommun

Roger Jönsson
Ordförande

§27 Sjukvård

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr: S1-S16

Distriktsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

- att bifalla motion nr S1, S2, S3, S4, S8, S9, S12, S13 och S15, samt
attsats 1 i motion nr S6
- att besvara motion nr S5, S7, S10, S11 och S16, samt
attsats 2-8 i motion nr S6
- att avslå motion nr S14

Distriktsstyrelsens utlåtande:

En väl utbyggd och jämlik hälso- och sjukvård där resurserna fördelas efter behov är det grundläggande målet för den socialdemokratiska sjukvårdspolitiken. Det är en nödvändighet för att alla ska ha förutsättningar för att leva fria och hälsosamma liv. Sverige, och Skåne, har i många avseenden en sjukvård i yttersta världsklass, men det finns också allvarliga brister, framför allt när det gäller tillgängligheten och principen om att vård ska ges efter behov. Sålunda finns det också behov av mer offensiv socialdemokratisk sjukvårdspolitik.

Tandvård

Det nuvarande systemet med tandvårdsstöd och tandvårdsbidrag är svåröverskådligt, och det finns inget enkelt sätt för den enskilde att mellan tandvårdsbesök sätta sig in i när de olika bidragen och stöden blir aktuella och hur mycket pengar man får. Socialdemokraterna i Skåne har länge drivit på för ett enklare tandvårdssystem som främjar jämlikheten, med ett högkostnadsskydd för tandvården likt det som idag finns för den övriga vården. I väntan på att detta ska bli verklighet är det rimligt att undersöka möjligheten att på Försäkringskassans hemsida införa en funktion där man när som helst kan logga in och få överblick över de egna tandvårdsbidragen och tandvårdsstödet.

Tillgänglighet och personalinflytande

Skånsk hälso- och sjukvård har en bristande tillgänglighet och långa vårdköer. Vården behöver få de resurser som krävs för att kunna anställa personal och hålla vårdplatser öppna. Men det krävs också vissa omstruktureringar, minskad administration och ökat inflytande för personalen för att komma tillrätta med tillgängligheten. Socialdemokraterna i Region Skåne gjorde under förra mandatperioden viktiga insatser för att förbättra tillgängligheten, för att öka de fackliga organisationernas inflytande och reformer för bättre organisering. Det arbetet behöver fortsätta.

Privata sjukförsäkringar

Privata sjukförsäkringar är ett allvarligt hot mot den svenska välfärdsmodellen och innebär definitionsmässigt ett åsidosättande av den lagfästa principen att vård ska ges efter behov och inte efter plånbok. För Socialdemokraterna är den politiska slutsatsen självklar: De privata sjukförsäkringarnas påverkan på den svenska hälso- och sjukvården måste begränsas i största möjliga mån och på sikt elimineras helt.

Socialdemokraterna i Skåne bedriver därför en offensiv opinionsbildning i frågorna om privata sjukförsäkringar, både i det interna partiarbetet, där det bland annat resulterat i en rapport till

partistyrelsen som förespråkar mer omfattande regleringar, och i det externa opinionsarbetet, där gruppleddaren i Region Skåne till exempel gav ut en debattbok under hösten 2021, där ett av kapitlen ägnas åt frågan. När hälso- och sjukvårdsnämnden yttrade sig över utredningen Reglering av privata sjukförsäkringar – ökad kunskap och kontroll (SOU 2021:80) drev Socialdemokraterna linjen att utredningen var otillräcklig och att regeringen borde tillsätta en ny utredning för att ta fram förslag som i sak och inom rimlig tidshorisont begränsar privata sjukförsäkringars påverkan på den offentligfinansierade vården och stärker tilliten till välfärdssystemet. Yrkandet vann inte nämndens stöd och synpunkterna fick därför framföras i en skriftlig reservation. Regeringen har sedan dess också påbörjat en kompletterande utredning för att ta fram skarpa förslag i linje med vad vi förespråkade.

Det är dock viktigt att understryka att detta är en fråga som måste hanteras på nationell nivå, antingen genom direkta regleringar av de privata sjukförsäkringarna eller indirekt genom att regionen får verktyg och skyldighet att begränsa deras påverkan på sjukvården. I nuläget saknar nämligen regionerna sådana befogenheter. Region Skåne ställer redan krav på att den vård som finansieras offentligt ska ges efter behov i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen och allt tyder på att så också sker. Problemet är den vård som inte är offentligfinansierad, men mycket väl kan utföras av samma vårdgivare, och denna vård saknar regionen juridiska möjligheter att reglera och följa upp eftersom den ligger utanför de egna avtalen.

Akutsjukvård

Den skånska ambulanssjukvården behöver stärkas och bli mer jämlik. I nuläget klarar inget av de fyra ambulansdistrikten målet att 90 procent av prio 1-larmen ska ha en väntetid på under 20 minuter och sämst målpuffyllelse har det mellersta och östra distriktet. Även på kommunnivå är det stora skillnader, där målpuffyllelsen är särskilt dålig framför allt i Örkelljunga, Båstad, Höör och Svalöv. För att göra ambulanssjukvården bättre, mer sammanhållen och mer jämlik driver Socialdemokraterna framför allt att mer resurser ska tillskjutas och att de två distrikt, mellersta och östra, som idag drivs privat ska återgå i offentlig regi. Som ett led i utvecklingen av den skånska ambulanssjukvården kan det även komma att behövas en översyn av var ambulansstationerna finns placerade geografiskt, men om sådana beslut ska leda till en mer jämlik vård måste de fattas utifrån ett skånskt helhetsperspektiv och med fokus på att förbättra tillgängligheten där behoven är som störst.

Under förra mandatperioden, när Socialdemokraterna och Miljöpartiet styrde Region Skåne, stärktes akutmottagningen i Trelleborg. Vår ambition var att göra ytterligare förstärkningar i Trelleborg. Men dessa satsningar stoppades av Alliansen och SD.

Idag finns fem dygnet-runt-öppna akutmottagningar i Skåne: Malmö, Lund, Ystad, Helsingborg och Kristianstad. Övriga sjukhus har begränsade öppettider för akutmottagningen. I Trelleborg gäller idag 08.00-20.00. För att kunna hålla hög kvalitet i akutsjukvården behöver resurserna koncentreras till de fem sjukhus som är akutsjukhus, och som på grund av storlek och bemanning har bättre förutsättningar att kunna ta hand om patienter på nätterna. I fråga om Trelleborgs akutmottagning bedömer därför inte distriktsstyrelsen att dygnet-runt-öppen mottagning är motiverat.

Sjukhusen i Skåne kompletterar varandra. Närsjukhus, som Trelleborgs lasarett, är mycket viktiga för att så många skåningar som möjligt ska ha nära till vård. Akutsjukhusen och de mindre närsjukhusen i Skåne ska ge en trygg vård nära medborgarna, men också ges förutsättningar till specialisering och profilering. Under nästa mandatperiod kommer arbetet med att stärka Skånes sjukhus att fortsätta.

Primärvård

Ersättningssystemet för primärvården ses över varje år och Socialdemokraterna har under mandatperioden lagt förslag för att styra mot en mer jämlik och behovsanpassad primärvård. Det handlar bland annat om att höja den del av ersättningen som viktas efter patienternas socioekonomiska position, Care Need Index (CNI), som det borgerliga styret har sänkt, och om att begränsa vårdcentralernas kostnader för så kallade nätläkare. Att utesluta nätläkarna helt ut den offentligt finansierade primärvården är inte möjligt eftersom det råder fri etableringsrätt enligt Lagen om valfrihet (LOV) som regionerna måste följa, men Socialdemokraterna har under flera år drivit på för att begränsa de negativa effekterna och minska incitamenten för nätläkarföretagen att locka icke-listade patienter till digitala vårdbesök. I SKR har ersättningen för digitala utomlänsbesök i flera steg sänkts rejält och Socialdemokraterna i Skåne driver att den ska tas bort helt. I Region Skåne har Socialdemokraterna lagt förslag om att vårdcentralerna inte ska ha kostnadsansvar för digital utomlänsvård och att ersättningen för icke-listade patienters digitala besök inom det skånska Hälsovalet ska sänkas. Eftersom det borgerliga styret med stöd från Sverigedemokraterna har röstat ner våra förslag kommer vi att fortsätta driva dem.

För att säkerställa att medborgarna får en god tillgång även till digital vård utan att vara beroende av nätläkarföretag är det också viktigt att den offentliga vården utvecklar sina egna digitala lösningar. I Skåne finns till exempel redan Primärvården Skåne Online, som det dåvarande socialdemokratiska styret tog initiativ till förra mandatperioden. Utvecklingen av nya tekniska lösningar, till exempel vårdappar, kan med fördel samordnas nationellt, men distriktsstyrelsen menar att det är viktigt att värna det regionala självstyret och att de digitala vårdtjänsterna därför ska beslutas om och drivas av varje enskild region.

Primärvården behöver också bättre förutsättningar för att arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Därför bör förutsättningarna för att vårdcentralerna ska ha ett lokalt områdesansvar utredas.

Digital tillgänglighet

Digitaliseringen för med sig många möjligheter att effektivisera delar av hälso- och sjukvården och göra den mer lättillgänglig för medborgarna, men det för också med sig risker för att medborgare som har svårt att hänga med i teknikutvecklingen hamnar utanför. Region Skåne har här ett ansvar att fortsätta erbjuda fullgoda alternativ till de digitala lösningarna för de medborgare som inte kan använda dem fullt ut. Att utbilda medborgarna i att använda ny teknik faller dock inte inom det regionala uppdraget, och distriktsstyrelsen bedömer även att uppgiften att utreda strategier för att motverka digitalt utanförskap lämpligast utförs på nationell nivå.

Läkemedel

När apoteken i Sverige förstatligades 1970 var ett tungt skäl att det ansågs oetiskt att göra vinster på att distribuera medicin. Det sågs som en medborgerlig rättighet att vid sjukdom få tillgång till medicin, och utbud och tillgång skulle inte styras av vinstkrav. Ett av avregleringsförespråkarnas huvudargument för att avveckla monopolet var att det skulle öka tillgängligheten. Det har besannats i bemärkelsen att det nu finns flera apotek i Sverige än under det statliga apoteksmonopolet, men det gäller framförallt i tätorter. Antalet apotek i glesbygd var oförändrat mellan år 2009 och 2018, och har under senaste åren minskat något. Avregleringen av apoteksmonopolet 2009 har också skapat brister när det gäller förutsägbarhet i tillgången till nödvändiga mediciner. Privata apotek kommer med nödvändighet alltid att prioritera största möjliga vinst, när de väger tillgången mot kostnader för lagerhållning och leveranser. Detta skapar

osäkerhet kring huruvida nödvändiga mediciner på sikt kommer att finnas tillgängliga överallt om det inte längre är lönsamt att ta in dem. Samhällsägda apotek skulle öka möjligheterna till en stabil och jämlik tillgång till medicin för de som behöver den.

För att ett nytt läkemedel ska omfattas av den svenska läkemedelsförmånen krävs ett godkännande från Tandvårds- och läkemedelsverket (TLV), som gör en grundlig bedömning av kostnadseffektiviteten där den konstaterade nyttan av varje läkemedel vägs mot det pris som tillverkaren begär. Distriktsstyrelsen anser att det är ett rationellt system för att säkerställa tillgång till nya läkemedel utan att kostnaderna för hälso- och sjukvården ökar i ohanterlig omfattning, och att kostnadsökningarna inom läkemedelsområdet under senare år varken kan anses omotiverade i förhållande till den snabba, och välkomna, medicinsk-tekniska utveckling som skett, och sker, inom området, eller ett hot mot den framtida finansieringen av sjukvården. Mot denna bakgrund bedömer inte distriktsstyrelsen heller att inrättandet av en offentligt ägd läkemedelsproducent vore en angelägen eller effektiv åtgärd för att minska läkemedelskostnaderna inom hälso- och sjukvården.

Fästingburen encefalit (TBE) är en allvarlig virusinfektion och incidensen i Sverige har ökat stadigt sedan 1990-talet, med en fortlöpande expansion till nya geografiska områden. Allt fler svenskar bor därför i riskområden, som numera finns etablerade både i Skåne och i de övriga storstadsregionerna. Vaccinationstäckningen är dock bristfällig och vaccinet är så pass dyrt att många låginkomsttagare har svårt att ha råd med det. Distriktsstyrelsen menar att det är dags att överväga införandet av ett subventionerat vaccinationsprogram och att kostnadseffektiviteten i att införa TBE-vaccin i det allmänna vaccinationsprogrammet därför behöver utredas.

Könsdysfori

Köerna till könsidentitetsutredning har på senare tid vuxit sig väldigt långa i Skåne och det för med sig ett betydande lidande för de berörda patienterna. Samma problem finns i resten av landet och för att adressera det på nationell nivå beslutade Socialstyrelsen i slutet av 2020 att centrala delar av vården vid könsdysfori ska bli nationell högspecialiserad vård, vilket innebär att den koncentreras till ett fåtal platser i landet. Ambitionen är att det ska leda till att kompetensen kan koncentreras, kvaliteten förbättras och köerna kortas. Region Skåne har ansökt om att bli en av de regioner som får uppdraget att bedriva denna vård, vilket i så fall skulle kräva en kraftig utbyggnad av kapaciteten. Socialdemokraterna i Region Skåne står bakom den ansökan, men menar att köerna är så långa att regionen måste vidta åtgärder för att korta dem redan medan ansökan behandlas. Det borgerliga styret har hittills avvisat de förslag vi har lagt om att tillskjuta mer resurser och ta fram en handlingsplan för kortare köer med hänvisning till att de vill invänta Socialstyrelsens beslut.

Motion nr S1 Tandvårdsbidrag på Försäkringskassans hemsida

Det är dyrt att gå till tandläkare. På tandläkarekvittot står följande: Allmänt tandvårdsbidrag, Särskilt tandvårdsbidrag och Statligt tandvårdsstöd

Det är inte lätt att förstå när man får bidrag till sin tandläkareräkning. Beloppet på tandvårdsstöd är olika

Jag jämför med Högkostnadsskyddet för läkemedel som man kan följa på Apotekets hemsida.

Därför föreslår jag Skånes Socialdemokratiska partidistrikt besluta:

Att: Man undersöker möjligheten att på Försäkringskassan hemsida kan se bidragen till tandvårdshjälp, liknande det på Apotekets hemsida

Att: Distriktskongressen skickar motionen vidare till riksdagsgruppen för vidare hantering

Lennart Andersson

Svalöv arbetarekommun

Émilie Lundgren

Ordförande

Motion nr S2 Organisera om sjukvården i Skåne

Vi har under lång tid hört om de långa köerna i vården, inte minst till operationer. Vi har också hört om bristen på vårdplatser på klinikerna, att patienter hopas på akuten, att patienter vårdas i korridorer och andra biutrymmen på överfulla sjukhus.

Därför var det mycket förvånande att som nära anhörig få uppleva att patienter i väntan på operation kan få vistas i flera veckor på en avdelning och därmed ta upp en plats som säkert hade behövts till andra patienter.

Antalet vårdplatser har stadigt minskat i Sverige, trots en ökande befolkning.

Att regionerna behöver tänka om och bygga ut vården så att den motsvarar befolkningens behov är uppenbart. Men nog är det så att man behöver se över flödena inom vården också.

Mindre byråkratiskt och administrativt tänkande och mer inflytande från

personalen ”på golvet”, oavsett titel, hade säkerligen lett till en annan och bättre situation för patienterna. Det behövs en ordentlig översyn och nytänkande. Det arbetet bör startas omgående.

Vi yrkar:

att Socialdemokraterna gör en genomlysning i vården i syfte att förbättra flödena.

att genomlysningen även ska syfta till att förbättra personalens inflytande.

att det socialdemokratiska partidistriktet i Skåne på sin årskongress 2022 antar motionen som sin egen.

att det socialdemokratiska partidistriktet i Skåne skickar motionen vidare till de skånska ledamöterna i regionen.

S-Kvinnor

Trelleborg arbetarekommun

Birgitta Almroth
Ordförande

Motion nr S3 Organisera om sjukvården i Skåne

Vi har under lång tid hört om de långa köerna i vården, inte minst till operationer. Vi har också hört om bristen på vårdplatser på klinikerna, att patienter hopas på akuten, att patienter vårdas i korridorer och andra biutrymmen på överfulla sjukhus.

Därför var det mycket förvånande att som nära anhörig få uppleva att patienter i väntan på operation kan få vistas i flera veckor på en avdelning och därmed ta upp en plats som säkert hade behövts till andra patienter.

Antalet vårdplatser har stadigt minskat i Sverige, trots en ökande befolkning. Att regionerna behöver tänka om och bygga ut vården så att den motsvarar befolkningens behov är uppenbart. Men nog är det så att man behöver se över flödena inom vården också.

Mindre byråkratiskt och administrativt tänkande och mer inflytande från personalen ”på golvet”, oavsett titel, hade säkerligen lett till en annan och bättre situation för patienterna. Det behövs en ordentlig översyn och nytänkande. Det arbetet bör startas omgående.

Vi yrkar:

- att Socialdemokraterna gör en genomlysning i vården i syfte att förbättra flödena.
- att genomlysningen även ska syfta till att förbättra personalens inflytande.
- att det socialdemokratiska partidistriktet i Skåne på sin årskongress 2022 antar motionen som sin egen.
- att det socialdemokratiska partidistriktet i Skåne skickar motionen vidare till de skånska ledamöterna i regionen.

Västra socialdemokratiska föreningen

Trelleborg arbetarekommun

Birgitta Almroth
Ordförande

Motion nr S4 Använd de medel som står till regionens förfogande för att garantera Hälso- och sjukvårdslagens krav på vård på lika villkor och vård efter behov

Privata sjukvårdsförsäkringar bryter mot Hälso- och sjukvårdslagens principer om vård på lika villkor och vård efter behov. Det är själva affärsidén. Därmed raderas den gemensamma sjukvårdsmodellen genom att skapa ett parallellt system för dem som har råd och möjlighet att ha privata sjukvårdsförsäkringar.

Den offentliga sjukvården urholkas genom minskad skattevilja och tillit, ineffektivitet, ökade kostnader, snyltande på det offentliga och bortdragande av personella resurser.

Privata sjukvårdsförsäkringar förändrar vårt sätt att se på sjukvård – från mänsklig rättighet till en vara på en marknad.

Privata sjukvårdsförsäkringar utesluter gamla, fattiga och sjuka i enlighet med affärsidén att skapa lönsamma försäkringskollektiv av unga, friska och arbetsföra personer.

Privata sjukvårdsförsäkringar möjliggörs av vinstdriften i sjukvården då privata utförare kan skapa två köer till sina vårdinrättningar.

Privata sjukvårdsförsäkringar är beroende av en parallell infrastruktur där skadereglerare, privata vårdsamordnare och separata bokningssystem behövs för att upprätthålla det parallella sjukvårdssystemet. Personalen, som i huvudsak fått sin utbildning betald av skattekollektivet, hämtas från den offentliga vården där bristen redan är skriande.

Privata sjukvårdsförsäkringar ökar dels horisontellt med allt fler försäkringstagare, dels vertikalt med nya typer av försäkringar, exempelvis inom cancervård. Allt detta är väl dokumenterat, bland annat av John Lapidus i Katalys rapport nr 84, "Privata sjukvårdsförsäkringar bryter mot lagen".

Privata sjukvårdsförsäkringar drivs fram av en privat välfärdsindustri och försäkringslobby som saknar starka motkrafter i dagens samhälle. De borgerliga partierna utgör stödtrupper i denna attack mot den offentliga vården. Denna saboteras dessutom av otillräckliga anslag som gör det omöjligt att skapa tillräckligt med vårdplatser och med rimliga löner behålla nödvändig vårdpersonal. Att det inte saknas pengar i samhället har framgått av att staten under pandemin utan kontroll pytsat ut hundratals miljarder till aktiebolag, samtidigt som Riksbanken har köpt finansiella tillgångar under pandemin för 668 miljarder, vilket höjt aktiekurser och fastighetsvärden. Den borgerliga strategin tycks vara att genom försämring av den offentliga vården skapa missnöje och därmed en efterfrågan på den dyrare och vinstgivande aktiebolagsvården. Att någon enda efter alla privatiseringsfiaskon på allvar tror att välfärden skulle bli bättre genom ickeoffentlig drift är föga sannolikt.

I avvaktan på en effektiv stopplag som helt förbjuder upphandling av sådana vårdgivare som också förmedlar vård till försäkringstagare måste regionen använda varje tillfälle att motverka de brott mot Hälso- och sjukvårdslagen som sker.

Det måste vara ett krav vid alla upphandlingar av vård att det finns transparens och en möjlighet till kontroll av att vård ges enligt behov och på lika villkor. Tydliga skrivningar ska finnas, liksom kraftiga sanktionsmöjligheter i form av viten när brott uppdragas.

Uppstår juridiska tvister ska dessa föranleda öppen debatt så att problemen blir kända för en bred allmänhet och krav på eventuellt nödvändiga lagändringar kan resas. Detta är en viktig opinionsbildande uppgift för partiets politiska företrädare i regionen. Den falska verklighetsbeskrivning som sprids av lobbyn från privat välfärdsindustri, försäkringsbolag, Svenskt Näringsliv, de borgerliga partierna och den borgerliga pressen får inte stå oemotsagd.

Vi yrkar att Skånes socialdemokratiska partidistrikts kongress beslutar uppdra åt distriktsstyrelsen att verka för

att det i kommande upphandlingar inom regionens sjukvård säkerställs att vård betald av regionen ges efter behov och lika villkor i enlighet med Hälso- och sjukvårdslagen

- att nödvändiga kontrollinstrument utvecklas och kraftiga sanktioner för brott mot lagen skrivs in i avtalen
- att intensifiera opinionsbildningen angående principen om vård på lika villkor och efter behov
- att översända motionen till den socialdemokratiska regionfullmäktigegruppen

Roger Niklewski, Rigmor Westman, Gunnar Jönsson, Per Wickenberg, Per Ingvar Almén, Mai Almén, Jörgen Nilsson, Stefan Nilsson, Per Olof Järvegren, Per Olsson

Lunds Arbetarekommun

Anna-Lena Hogerud
Ordförande

Motion nr S5 Dygnetruntöppen närakut i Trelleborg

Framför allt Trelleborgs invånare har i många år varit missgynnade när det gäller vård i akutskedet om man jämför med resten av kommunerna i Skåne. Att bo i en stad med ett välfungerande sjukhus och mellan 20.00 – 08.00 behöva åka till Malmö eller Ystad för vård är inte acceptabelt.

En annan dimension är att det blir ett attraktivare sjukhus att tjänstgöra på, lättare att få vårdpersonal till ett dygnet runt öppet sjukhus, genererar fler vårdplatser i stället för den minskning som skett under de senaste åren.

Ett tredje skäl är att när ambulansen har lastat en patient i Trelleborg så måste de idag köra förbi sjukhuset och bege sig till Malmö. Hade de haft möjligheten att köra till Trelleborgs lasarett så hade man frigjort dessa resurser snabbare och därmed minskat väntetiden för de invånare som blir akut sjuka i Trelleborg.

Vi yrkar:

- att Socialdemokraterna i Region Skåne verkar för att utreda behovet av en dygnetruntöppen närakut i Trelleborg.
- att det socialdemokratiska partidistriktet i Skåne på sin distriktskongress 2022 antar motionen som sin egen.
- att det socialdemokratiska partidistriktet i Skåne skickar motionen vidare till de skånska ledamöterna i regionen.

Västra socialdemokratiska föreningen

Trelleborg arbetarekommun

Birgitta Almroth
Ordförande

Motion nr S6 Ambulans

Skånes Norrland ligger i Kristianstads kommun. Östra Skåne.

I vårt område får vi vänta under lång tid på ambulanser under hela dygnets timmar och veckans dagar, alla månader under hela året.

Vid livshotande tillstånd och fara, det vill säga när någon är nära att dö, har vi väntat på ambulans i 1 timme och 15 minuter vid ett flertal tillfällen.

Låt det sjunka in. När ens nära och kära drabbas av något allvarligt så tar det alltså ambulansen över 1 timme att nå fram! Vid ett tillfälle kom inte ambulansen fram då den fastnade i snön, när räddningstjänsten kom blev de tvungna att stanna, det tog oerhört lång tid för räddningstjänsten att gå genom högt med snö en bra bit innan de kom fram. I detta fallet gick personen inte att rädda. Personal på sos fick ringa till grannar som fick rycka ut mitt i natten och starta HLR, för deras första gång. Grannarna väntade och visste att räddningstjänsten var på väg men att utföra HLR mer än 2 minuter är oerhört ansträngande. I detta fallet fick de hålla på i över 1 timme!

Jag kan berätta om flera fall då vi har väntat på ambulans i vårt område. Ett annat var när ett litet barn höll på att få allvarliga konsekvenser som hade lett till att barnet hade avlidit om inte räddningspersonalens kvinnliga inte varit där och lugnat situationen på ett utmärkt sätt och hanterat de hela så bra. Ambulansen tog 1 timme och 10 minuter i detta livsfarliga läge.

Detta innebär att framkörningstiderna är på tok för långa, många gånger om i vårt område. Detta kommer leda till ännu fler dödsfall, en hel del mest troligt i onödan pga ambulans inte finns tillgänglig.

Vi borde kanske ha en ambulans stationerad på de räddningstjänster utanför staden istället för att räddningstjänsten måste rycka ut på IVPA-larm. Det skulle öka chanserna till bättre och snabbare vård, det skulle innebära att vi inte betalar räddningstjänsten för alla dessa.

Detta kan vi aldrig acceptera.

Med detta som bakgrund så yrkar jag:

- att det verkas för likvärdig tillgång till vård
- att verka för att ambulansernas framkörningstid skall vara den samma i hela kommunen, även i dess periferi. Det vill säga en framkörningstid på 10-15 minuter.
- att om framkörningstiden inte kan hållas skall ambulans stationeras närmare periferin även på landsbygden där de ofta får långa framkörningstider
- att vi har samarbete över kommungränserna åt alla håll förordas.
- att ambulansen återgår efter larm till stationen för att väntetiden inte skall förlängas under dygnens alla timmar och årets alla månader.
- att Kristianstads kommun öppnar en station för en ambulans i den södra delen av kommunen
- att Kristianstads kommun ser till att ambulansen skall finnas tillgänglig för boende och behövande i området runt Maglehem och den södra delen av kommunen under hela årets alla månader

att Kristianstads kommun ser till att ambulansen skall finnas tillgänglig för boende och behövande i hela kommunen

Ann-Sofie Adermark

Kristianstad arbetarekommun

Ewa Pihl Krabbe

Ordförande

Motion nr S7 Ambulansberedskap i Trelleborg dygnet runt

Trelleborgs invånare har långa insatstider för prio 1 larm i Skåne. Enligt Region Skåne 2020 uppfyllde inte 28,1% av 2326 Prio 1 larm i Trelleborg insatstiden inom 20 minuter vilket motsvarar 653.6 turer.

Alla byte av personal sker på station Lockarp i Malmö, det innebär att ambulanserna i Trelleborg, Svedala och Vellinge kör in till Malmö på morgonen och sedan igen på kvällen för skiftbyte. Det innebär att dessa tre kommuner har sämre beredskap än övriga kommuner vad gäller ambulansberedskapen. Det skall ske dynamisk dirigerering av ambulanserna så att om en ambulans lämnar ett distrikt skall en ny börja köra mot det distriktet för att upprätthålla beredskapen. Detta faller ofta då det inte finns några resurser lediga.

Det bör inrättas en Ambulansstation i Trelleborg, förslagsvis på sjukhusområdet som regionen allredan idag äger, med en dygnet runt bemanning, som möjliggör snabbare omhändertagande av framför allt prio 1 larmen än vad som sker idag.

Vi yrkar:

att socialdemokraterna verkar för att inrätta en permanent ambulansstation i Trelleborg.

att det socialdemokratiska partidistriktet i Skåne på sin årskongress 2022 antar motionen som sin egen.

att det socialdemokratiska partidistriktet i Skåne skickar motionen vidare till de skånska ledamöterna i regionen.

Västra socialdemokratiska föreningen

Trelleborg arbetarekommun

Birgitta Almroth

Ordförande

Motion nr S8 Ersättningssystemen för primärvården i Region Skåne

Nuvarande vårdvalssystem leder till att tillgången till primärvård är ojämnt fördelad över regionen. Tillgången är minst där behovet är som störst. Vården är inte jämlik.

På senare tid har det uppdagats att kostnaderna för användandet av nätläkare skjuter i höjden på bekostnad av resurserna för de fysiska vårdcentralerna. Därför måste nätläkarnas verksamhet integreras i ett reformerat ersättningssystem. Digitaliseringen öppnar upp för egenvård och vård utanför sjukhusen. Den kan också öka tillgängligheten och avlasta primärvården och därigenom frigöra tid för de patientgrupper som idag inte får det utrymme de behöver.

Nätläkarna behöver kanske integreras i vårdvalssystemet eftersom det idag är helt olika ekonomiska villkor för de olika utförarna. Våra vårdcentraler har svårt att gå runt och våra duktiga läkare flyttar till andra vårdcentraler som kan ta ut en vinst. därför måste något göras. Just denna månaden finns ingen läkare på vår vårdcentral och sjukgymnasten har slutat. Detta innebär stora risker för oss patienter både vi och personalen drabbas hårt.

Idag styrs vården inte på ett bra sätt i regionen. De små olönsamma vårdcentralerna drabbas hårt när människor lätt och enkelt ringer en nätläkare.

Jag yrkar

- att ersättningssystemen för primärvården ses över i syfte att få en mer jämlik och behovsanpassad vård.
- att skillnaden i villkoren för nätläkare och offentliga och privata vårdcentraler ses över för likvärdiga förutsättningar ekonomiskt för verksamheterna.
- att vårdcentralen inte blir drabbad ekonomiskt när någon ringer en nätläkare
- att regionen ser över styrningen.
- att man ser över så att våra vårdcentraler som har svårt att gå runt får extra stöd och klarar sig

Ann-Sofie Adermark

Kristianstad arbetarekommun

Ewa Pihl Krabbe

Ordförande

Motion nr S9 Områdesansvar för primärvården i Skånes socioekonomiskt utsatta områden

I Kristianstad finns tre socioekonomiskt utsatta områden: Gamlegården, Charlottesborg och Österäng. De kännetecknas av låga skolresultat, hög arbetslöshet, många med socialbidrag etc. Dessa bestämningsfaktorer påverkar bl a sjukdom och hälsa för många människor i områdena. Klassperspektivet är tydligt. Ett system med sk områdesansvar för primärvården i utsatta områden, diskuterades med Mattias Olsson, gruppleadare (S) i Region Skånes primärvårdsnämnd vid ett medlemsmöte på Österäng i Kristianstad i oktober 2021. Vi tror att detta förslag infört i Skåne skulle på ett positivt sätt förbättra hälsan för många människor.

Utredningen om jämlik hälsa 2017: ”Nästa steg på vägen mot en mer jämlik hälsa – förslag för ett arbete för en god och jämlik hälsa” föreslog många åtgärder för att bryta den ojämlika hälsan. Magdalena Andersson som tog emot betänkandet erinrade om regeringens mål från 2015 att de påverkbara hälsoklyftorna ska slutas inom en generation. Hon sa när hon fick slutbetänkandet:

”ska vi lyckas måste vi börja nu, den förväntade medellivslängden är fem år kortare bland män och kvinnor med kort utbildning jämfört med män och kvinnor med lång utbildning. Det är helt orimligt.”

Flera utredningar med sikte på att förbättra primärvården har kommit sedan 2017, närmast i december 2021 med en proposition om fast läkare i primärvården men också flera tidigare förslag kring ”god och nära vård”, där en del av tankarna i kommissionens förslag om jämlik hälsa tas upp. Citat från utredningen: ”Hälsa är i dag ojämlikt fördelat i befolkningen och livslängd är tydligt kopplat till bostadsområde och klasstillhörighet. Det finns också stora och medicinskt omotiverade skillnader i hälso- och sjukvården mellan kvinnor och män gällande tillgång till vård och behandling. Vi vill sluta de påverkbara hälsoklyftorna under en generation. Den förebyggande vården är central för att förbättra folkhälsan och minska klyftorna i hälsa utifrån bakgrund”.

Ett förslag från kommissionen om jämlik hälsa är att någon vårdcentral eller möjligen två vårdcentraler tillsammans, ska i socioekonomiskt utsatta områden, ha ett särskilt områdesansvar.

Landsting har en generell hälsostrategisk roll, som går längre än den vårdande verksamheten för patienter som uppsöker vården. Kommissionen anser därför att områdesansvaret för befolkningens hälsa bör återupprättas. Områdesansvar, för folkhälsan, fanns tidigare i primärvården men försvagades i och med Husläkarreformen och försvann definitivt i och med Vårdvalsreformen. Förslaget avser inte att ta bort eller förändra individens möjlighet till fritt val av listad läkare. Det lokala områdesansvaret innebär en organisering med ansvar att, genom en systematisk analys av hälsoutvecklingen och dess orsaker, ha kunskap om befolkningens hälsa inom ett geografiskt område.

Inom ramen för områdesansvaret bör vården ge stöd till förebyggande och hälsofrämjande insatser i samarbete med andra aktörer i lokalsamhället, särskilt kommuner och civilsamhälle. Kommissionen anser att det är lämpligt att bilda lokala folkhälsoråd med politiker och tjänstemän som prioriterar genomförandet av olika primärpreventiva och hälsofrämjande insatser utifrån analyser av hälsoläge och dess orsaker. Detta arbete bör ha nära koppling till ordinarie beslutsprocesser och kunna kopplas till strategiska arbeten som t.ex. stadsplanering och andra redan existerande samarbetsformer.

På partikongressen i november 2021 uttrycktes bl a: ”Hälsa är i dag ojämlikt fördelat i befolkningen och livslängd är tydligt kopplat till bostadsområde och klasstillhörighet. Det finns också stora och medicinskt omotiverade skillnader i hälso- och sjukvården mellan kvinnor och män gällande tillgång till vård och behandling.

S-föreningen (S)amverkan i Kristianstad yrkar att distriktskongressen beslutar:

att ta initiativ till ett införande av särskilt områdesansvar för primärvården i Skånes socioekonomiskt utsatta områden, i syfte att utjämna klyftorna i sjukdom och hälsa.

Jan Lindelöf

Kristianstad arbetarekommun

Ewa Pihl Krabbe
Ordförande

Motion nr S10 Nationell vårdapp för snabbare vårdkontakt

Tillgången till en god och nära vård har blivit alltmer ojämlig. Samtidigt har allt fler privata aktörer etablerats som erbjuder digitala vårdtjänster. Dessa aktörer har stora kvalitets- och patientsäkerhetsbrister och dränerar regionerna på resurser. Samtidigt finns en enorm potential med digitala vårdkontakter. Därför vill jag se en nationell vårdapp och utesluta de privata nätläkarna ur den offentligt finansierade sjukvården.

Den nationella vårdappen ska erbjuda såväl vårdrådgivning, digitala läkarbesök som behandling och samtalsstöd för exempelvis ungdomar med psykisk ohälsa. En nationell vårdapp ska inte ersätta den fysiska vården, utan sänka trösklarna och fungera som en första väg in till att söka vård. Appen skulle kunna vara en del av lösningen mot den växande psykiska ohälsan bland barn och unga. Jag vill således att den nationella vårdappen också har en vårdgaranti inom 24 timmar för alla frågor som rör psykisk ohälsa. På så sätt skulle vägen till stöd och hjälp kortas dramatiskt, tillgängliggöras och nå ännu fler.

Applikationen ska vara knuten till befintliga journalsystem och det ska finnas en nära samordning med den fysiska vården. Regionerna ska således ha en huvudroll i framtagandet av vårdappen.

Vi yrkar:

- att Socialdemokraterna Skåne verkar för att införskaffa en nationell vårdapp för snabbare vårdkontakt.
- att Socialdemokraterna Skåne verkar för att utesluta de privata nätläkarna ur den offentligt finansierade hälso- och sjukvården.
- att Socialdemokraterna Skåne verkar för att den nationella vårdappen också har en vårdgaranti inom 24 timmar för alla frågor rörande psykisk ohälsa.
- att Socialdemokraterna Skåne verkar för att ge Sveriges regioner och hälsomyndigheter i uppdrag att verkställa vårdappen.
- att Socialdemokraterna Skåne bifaller motionen i sin helhet.
- att Socialdemokraterna Skåne hänskjuter motionen till partiets nästa partikongress.

Eldin Nurkovic

Helsingborg arbetarekommun

Mikael Andersson
Ordförande

Motion nr S11 Öka tillgängligheten till digitala vårdapplikationer inom hälso- och sjukvården

Inom svensk hälso- och sjukvård, inklusive kommuner och regioner, har till stor del underskattat kraften och hastigheten i den digitala omställningen.

Risken med stora och snabba förändringar är att människor riskerar att hamna utanför, vilket i detta fall även är känt som digitalt utanförskap eller att det skapar en digital klyfta.

En orsak till digitalt utanförskap kan vara att digitalisering begränsar tillgången till fysiska kontor för individer i samhället som behöver fysisk support, eller förutsätter att användare besitter teknisk kunskap men hur många av de gamla besitter tekniska kunskapen i den snabba omställningen. Denna brist på tillgång kan innebära ett hot mot social hållbarhet, som vidare kan kopplas till olika aspekter i samhället.

Likt övriga medlemsländer i FN har Sverige signerat Agenda 2030, där det förutsätts att organisationer ska upprätthålla mänskliga rättigheter, och där extra steg kan tas för att säkerhetsställa förbättringen av människors liv, på vis som genererar jobb eller tjänster som möter människors basala behov. Den digitala omställningen drabbar alla oavsett ålder.

Huvudfrågan är: "Hur ser tillgängligheten till digitala vårdapplikationer ut?", med en underfråga om "Är de något för alla, eller utesluts vissa grupper?".

Med ovanstående förklaring yrkar jag därför:

- att Region Skåne utreda hur man åtgärda det växande digitala utanförskapet.
- att Region Skåne erbjuder de behövande stöd, kunskapen och utrustning som behövs för att klara sig i den digitala omställningen till de invånare som behöver detta.
- att Distriktskongressen bifaller motionen.

Samba Jobe, Fosie S-förening

Malmö arbetarekommun

Joakim Sandell
Ordförande

Motion nr S12 Återförstatliga apoteken

Det svenska välfärdsstytemet bygger på att alla ska kunna ha en gemensam sjukvård, äldreomsorg och skola osv som vi kan lita på en värde grund som vilar på att när du är som svagas är samhällets som starkas. Alla ska kunna ta del av vårt välfärdssystem därför har ett skattefinansierad välfärd som ska komma alla till del tyvärr gör inte alla det idag. En del i välfärdens verksamheten är apoteken under dom föra borliga åren så privatiserade Andres Borg med flit apoteken för att göra det mer lönsamt för stor företag att känna pengar för de rika ska bli ännu rikare en vanlig borglig politik. Det är just därför vi socialdemokrater vi som ser till människan bästa och vi som stoppa klassklyftor återigen visar att det är det gemensamma är starkas och det vi tillsammans bygger samhället.

Apoteken idag är inga apotek utan mer som butiker fyllda av kapitalismens varor och tjänster de annonser i tv och radio och du kan köpa varor på nätet som vilken butik som helst jag anser inte att våra apotek är en lekstuga ”det är inga pajas konst det är inte hehe och hep hep” apoteken ska vara till för mänskan inte för VDN.

Tanken med apoteket är ju att alla ska ha medicin med högkostnadsskyddet och vid vissa åldersgrupper gratis det är ju också gratis vid en viss nivå är uppnådd i högkostnadsskyddet.

Låt oss äga våra gemensamma apotek den svenska modellen ska utvecklas inte avvecklas

Vi yrkar:

att Socialdemokraterna verkar för att återförstatliga apoteken

att: Socialdemokraterna bildar opinion för att återförstatliga apoteken

att: Socialdemokraterna verkar för att inga vinstdrivande apotek får drivas i Sverige

Tony Nilsson

Kristianstad arbetarekommun

Ewa Pihl Krabbe

Ordförande

Motion nr S13 Förstatligande av apotek

Försäljningen av läkemedel är något som måste finnas tillgängligt för alla individer i samhället, och är ett av de grundläggande behoven inom välfärden. Apoteken existerar som en säker plattform för att tillhandahålla mediciner när människor i samhället är i behov av det. Medicin måste finnas tillgängligt för alla individer oavsett vilken ort i Sverige man bor i, och oavsett ekonomisk situation. Försäljningen av livsviktiga läkemedel är därför ingenting som företag ska kunna konkurrera om.

Den omregleringen av apoteket som skedde år 2009 har till stor del skadat svensk läkemedelsförsörjning. Privatiseringen av apoteken skapar en större risk att du inte kan få den medicin som du behöver då ditt närmsta apotek inte har din t.ex. astmamedicin tillgänglig för dig, just den dagen. Vid ett förstatligande av apoteken ser sortimenten likadana ut på vartenda apotek och det gör det enklare för individer att hitta läkemedlet de är i behov av.

Även om antalet apotek ökat sedan omregleringen år 2009 så har tillgängligheten av receptbelagda läkemedel minskat drastiskt. Priserna på receptfria läkemedel har i många fall stigit, samtidigt som många privatägda apotek i hemlighet slussat stora pengabelopp till skatteparadis, trots att de fått miljonsubventioner av staten för sin verksamhet. Bristerna i det marknadsstyrda apoteksväsendet har dessutom blivit ytterst tydliga under rådande pandemi.

Förstatligandet av apoteken kommer resultera i en tryggare, säkrare och effektiv läkemedelsförsörjning, något som de nuvarande systemen bevisligen inte upprätthåller. Omregleringen år 2009 som ville att marknaden skulle lösa allt har fått motsatt effekt där privatiseringar endast lett till prisökningar, försämrade rådgivning och otillgänglighet i glesbygd

och mindre orter. Det är dessutom just på grund av privatiseringen som svårt sjuka människor inte fått sina mediciner i tid då olika individer som väljer olika apotek kan få sina läkemedel olika snabbt beroende på vilket apotek de väljer att beställa sina läkemedel från.

Det är bedrägligt att vi socialdemokrater tillåter företag att tjäna pengar på något så viktigt som läkemedel, och sedan inte ge oss skattebetalare medicinerna och tillgängligheten när vi behöver den. För att vi ska kunna garantera att apoteken levererar det bästa möjliga utbudet till våra medborgare behöver staten återta kontrollen över läkemedelskedjan från de privata företagen.

Vi yrkar:

- att Socialdemokraterna Skåne verkar för att återinföra det statliga monopolet på apotek och läkemedelsförsäljning.
- att Socialdemokraterna Skåne verkar för att förbjuda privatägda företag från att ta ut vinster i det svenska apoteksväsendet.
- att Socialdemokraterna Skåne bifaller motionen i sin helhet.
- att Socialdemokraterna Skåne hänskjuter motionen till partiets nästa partikongress.

Eldin Nurkovic

Helsingborg arbetarekommun

Mikael Andersson

Ordförande

Motion nr S14 Motion angående en gemensamt ägd läkemedelsproducent

Det brittiska Labourpartiets dåvarande partiledare Jeremy Corbyn lanserade på Labours kongress i september 2019 ett politiskt initiativ som kallades ”Medicine for the Many”. Syftet med det dokument som bar samma namn var att vidta åtgärder mot skenande läkemedelskostnader i Storbritannien, kostnader som bland annat innebär att många sjuka inte får sina mediciner. Detta då den brittiska sjukvården inte har råd att köpa medicin från läkemedelsbolagen som producerar medicinerna. Labour och Corbyn föreslog därför att staten skulle inrätta ett statligt, gemensamt ägt läkemedelsbolag som sedermera skulle utmana de patent som de privatägda läkemedelsbolagen sitter på och därmed försöka pressa ner läkemedelskostnaderna.

I Sverige har vi en situation där regionerna dras med stora underskott. Det finns flera olika anledningar till att regionerna har ekonomiska bekymmer. Ett av dem är att läkemedelskostnaderna är höga. Detta innebär att skattepengar som är ämnade att förse invånarna med god sjukvård istället hamnar i fickorna på aktieägare i läkemedelsbolag.

Det är en fullständigt oacceptabel ordning och en ordning som socialdemokratin i större omfattning borde utmana. Det har också blivit särskilt tydligt i samband med den pågående coronapandemin att samhället inte kan förlita sig på marknadens goda vilja när det kommer till exempelvis läkemedelsproduktion.

Svensk socialdemokrati behöver ta fram ett flertal olika förslag för att komma tillrätta med regionernas ekonomiska problem. En av de allra viktigaste åtgärderna som kan vidtas är att se till att skattemedel inte längre försvinner ut i fickorna på aktieägare i stora läkemedelsbolag. Samma bolag som driver upp läkemedelspriserna för att öka sin profit. Samhällets beredskap inför framtida hälsokriser behöver också stärkas betydligt.

Vi yrkar:

att Skånes socialdemokratiska partidistrikt ska driva att en gemensamtägd läkemedelsproducent ska inrättas

att motionen översänds till den skånska socialdemokratiska riksdagsgruppen.

Adrian Magnusson

Ystad Arbetarkommun

Roger Jönsson
Ordförande

Motion nr S15 Utöka vaccinationsprogrammet för barn

Att röra sig i naturen och uppleva friluftslivet är bra för folkhälsan. Många barn och unga lär sig tidigt att detta är viktigt och en naturlig del i livet. Inte minst under pandemin har naturen blivit som ett extra vardagsrum för barn och unga. Tyvärr händer det allt för ofta att barn/unga får fästingöverförd hjärninflammation, Tick-borne-encephalitis – TBE, av utevistelsen. Årligen drabbas omkring 400 personer, en del utav dem får restsymtom på det centrala nervsystemet vilket medför följande besvär:

Gångsvårigheter

Talrubbingar

Koncentrationsstörningar

Minnesstörningar

Förlamningar

Att ge alla barn och unga möjlighet att kunna röra sig ute i naturen med familjen eller föreningslivet är en självklarhet. Det ska inte hindras av att föräldrarna inte har ekonomiskt utrymme för TBE - vaccination. Idag kostar en grundvaccination med tre sprutor 1000 kr per person. I en familj med tre barn & två vuxna blir det en avgift på 5000 kr.

TBE är en allvarlig sjukdom som det idag inte finns behandling emot. Däremot är det väldigt bra att vaccinera sig mot sjukdomen. Det är inte plånboken som ska avgöra vilket skydd barnen ska få. Det ökar ojämlikheten i samhället och ger helt olika förutsättningar för barn och unga.

Sörmland som exempel har sedan 2018 erbjudit gratis vaccin mot TBE för barn mellan 3 -19 år.

Vi yrkar:

- att Socialdemokraterna Skåne verkar för att vaccinationsprogrammet för barn/unga utökas med TBE vaccin.
- att distriktskongressen bifaller motionen och antar denna som Socialdemokraterna Skånes egen och skickar den vidare till partistyrelsen.

Cecilia Magnusson Svärd och Riccard Axtelius

Ystad Arbetarkommun

Roger Jönsson
Ordförande

Motion nr S16 Korta köerna i transvård i psykiatri

Transpersoner är en av de HBTQ+ grupper som mår väldigt dåligt i samhället självmordsförsök och själv mordstatistiken ökar kraftigt särskilt bland unga transpersoner.

Ångest och depression blir allt vanligare och det kan samhället inte acceptera

Forskning om transpersoners psykiska hälsa visar att transpersoner som grupp har höga tal av psykisk ohälsa exempelvis när det kommer till stress, oro eller nedstämdhet. Transpersoner som har diagnosen könsdysfori har fem till sex gånger så hög sannolikhet jämfört med befolkningen som helhet att vårdas för depression och ångestproblematik. Den ökade risken för depression och ångest minskar dock mer och mer ju längre tid som går efter genomförd könsbekräftande vård, något som talar för att ångest och depression kan ha att göra med obehandlad könsdysfori.

I Folkhälsomyndighetens undersökning var en fjärdedel av de svarande transpersonerna nöjda med sitt psykiska välmående medan en dryg tredjedel var missnöjda eller mycket missnöjda. Över en tredjedel uppgav att man känt sig nedstämd de senaste veckorna. Andelen var högre i de yngre åldersgrupperna. Bland unga mellan 15 och 19 år var andelen så hög som 58 procent. Över en tredjedel rapporterade att man hade ett problematiskt förhållande till mat och ätande. Detta svar var vanligare bland de yngre åldersgrupperna än bland de äldre.

FAKTA: Många som diagnostiseras med könsdysfori har även en hög förekomst av flera andra psykiatriska diagnoser; vanligt är autism, depression och ångestsjukdomar.

Källa RSFL <https://www.rfsl.se/verksamhet/idrott-for-alla-kroppar/transpersoners-halsa-och-levnadsvillkor/>

Vi yrkar:

- Att Socialdemokraterna i Skåne verkar för att korta köerna till transvården i psykiatri.
- Att: Socialdemokraterna i Skåne bildar opinion för att korta köerna till transvården i psykiatri.
- Att: Socialdemokraterna i Skåne distrikt kongress bifaller motionen i sin helt helhet

Tony Nilsson

Kristianstad arbetarekommun

Ewa Pihl Krabbe

Ordförande

§28 Område utbildning och förskola

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr U1-U5

Distriktsstyrelsen föreslår kongressen att besluta:

att besvara motion nr U1, U2, U4 och U5

att avslå motion nr U3

Distriktsstyrelsens utlåtande

För oss socialdemokrater intar skolan en alldeles särskild plats i samhällsbygget. I skolan ska alla elever ges samma möjlighet att ta del av kunskap och bildning, och oberoende av hemförhållanden och socioekonomiska förutsättningar som finns i hemmet.

Vi har under vår tid i regering investerat i höjda lärarlöner och en ökad personaltäthet, infört ett likvärdighetsbidrag för att motverka ojämlikheten i skolan och genomfört riktade satsningar mot skolor i områden med socioekonomiska utmaningar. Mer måste göras. Skolsegregationen ska brytas och dagens skolmarknad ersättas med en likvärdig skola där kunskap och bildning står i centrum. Bara så kan vi återupprätta skolan som en hävstång för ett friare och mer jämlikt samhälle.

En förskola av hög kvalitet kräver personal med rätt kompetens

Distriktsstyrelsen delar motionärens ambition om att ge fler barn rätt till mer tid i förskolans verksamhet. Det är väl belagt att förskolan har många positiva effekter för barns utveckling och lärande på såväl kort som lång sikt. Inte minst har barn som har gått i förskolan bättre förutsättningar att nå högre kunskapsresultat i grundskolan. Därför är det ett problem att deltagandet i förskolan är lägre bland barn som har störst nytta av de positiva effekterna. Det gäller särskilt utrikes födda barn, barn med annat modersmål än svenska och barn i socioekonomiskt utsatta familjer.

Nyligen, efter den senaste partikongressen, har regeringen lagt fram förslag om att alla kommuner ska arbeta uppsökande för att nå vårdnadshavare vars barn ännu inte har plats på någon förskola. Kommuner ska också ge barn från tre års ålder ett automatiskt erbjudande om förskoleplats. Det handlar om barn som kan vara i behov av förskolan för att stärka sin språkutveckling.

Samtidigt är förskolans kompetensförsörjning idag en nationell jätteutmaning. Det råder stor brist på förskollärare och barnskötare. Därför är vi glada över att regeringen har genomfört satsningar på en utbyggd förskolläraryt utbildning och även tillfört resurser till kompetensutveckling. Det tror vi ger goda förutsättningar för att i framtiden kunna tillgängliggöra förskoleverksamheten för fler barn under fler timmar i veckan. Så länge bristen på personal med rätt kompetens är stor, skulle annars en utökning av det lagstadgade antalet timmar för redan inskrivna barn få påtagligt negativa konsekvenser för personaltäthet, barngruppernas storlek och verksamhetens kvalitet.

Ta tillbaka den demokratiska kontrollen över skolan

Vid partikongressen 2021 beslutade Socialdemokraterna om en offensiv, progressiv skolpolitik med ett tydligt budskap inför årets valrörelse: det marknadsexperiment som svensk skola utsatts

för i trettio års tid har nått vägs ände. Det är hög tid att ta tillbaka den demokratiska kontrollen över en av våra viktigaste samhällsinstitutioner. Ett viktigt led i det arbetet är att förbjuda vinstjakten. Distriktsstyrelsen delar till fullo motionärens åsikt att skolan återigen ska bli en plats där kunskap står i centrum och skattemedel avsatta för undervisning stannar i klassrummen, i stället för att som idag försvinna ner i privata aktieägares fickor. Det är ett budskap vi ser fram emot att sprida i den stundande valrörelsen.

För att nå målet om den jämlika kunskapsskolan måste vi bryta skolsegregationen. Det fria skolvalet har i sin nuvarande form bidragit till att elever från studievana hem aktivt söker sig till skolor med andra elever med liknande bakgrund, medan elever med sämre förutsättningar och större behov av stöd blir kvar i en kommunal skola nära hemmet. De negativa s.k. kamrateffekter som uppstår bidrar till att förstärka befintliga ojämlikheter i stället för att kompensera för dem. Barn får inte möjlighet att lära av varandra. De stora och växande skillnaderna i behovet av kompensatoriska insatser som finns mellan skolor, och som beror på elevernas skilda förutsättningar, överstiger vida skillnaderna i lärarkompetens.

Distriktsstyrelsen delar således motionärens oro över de utmaningar som svensk skola står inför, inte minst vad gäller skolsegregationen. Vi vill se ett rättvist skolval som garanterar att skolan återigen blir en plats där elever kan träffas över klassgränserna. Alla skolor ska vara bra skolor som ger kunskap, bildning och trygghet. En ökad samverkan och ett bredare utbyte av erfarenheter mellan skolor är en förutsättning för verksamhetens utveckling. Det finns idag många exempel på kommunala huvudmän som på olika sätt arbetar strukturerat med sådan samverkan. Distriktsstyrelsen vill därför understryka att även om det är bra att rektorer och lärare delar med sig av goda erfarenheter så räcker det inte för att skolsegregationen ska brytas. Det är via politiken som vi kan bryta den och ge alla barn rätt förutsättningar att lyckas i skolan.

Styrningen av skolan måste hänga ihop

Den kraftigt försämrade likvärdighet som drabbat svensk skola till följd av 90-talets marknadsexperiment har också synliggjort strukturella brister i skolans styrning och finansiering. Sammanfattningsvis handlar det om att ansvar och befogenheter i styrkedjan inte hänger ihop, och att detta får negativa konsekvenser för det offentligas förmåga att åtgärda de problem som finns. Kommunala huvudmän har huvudansvaret för att tillförsäkra alla barn en likvärdig utbildning av god kvalitet. Samtidigt saknar man idag många av de verktyg man skulle behöva för att leva upp till detta ansvar. Distriktsstyrelsens uppfattning är att huvudförklaringen till detta står att finna i skolans marknadisering och bristen på demokratisk kontroll.

Distriktsstyrelsen anser att vägen till en bättre skola inte är att förstatliga den. Det finns ett stort värde i att den demokratiska kontrollen av skolan ligger i lokalsamhället. Det är lokalt som kunskaperna finns var skolor ska finnas, hur områdena ser ut runt skolorna och därmed vad för insatser som behövs, vilka behov som finns och stöd som kan ges. Kommuner planerar in nya förskolor och skolor när nya bostadsområden planeras. Kommunen äger råidigheten. Det är kortare beslutsvägar och plattare organisation. Väljare kan enklare utkräva ansvar av lokala politiker om utbildningen inte är bra. Närhetsprincipen gör också att elever och föräldrar kan vara involverade i skolans framtid och känna delaktighet och ansvar.

Det riskerar att försvinna med staten som huvudman. Även om det finns kraftiga utmaningar med friskolesystemet är vägen framåt inte att förstatliga skolan. Det kan å sin sida innebära exempelvis att staten lägger ned skolor istället för att satsa på nya, lyssnar inte på de behov som finns lokalt av mer utbildningssatsningar, via skolan utjämna ojämlikhet med mera. Med att ägandet av skolan är samlad under staten skulle det vid ett maktskifte med ett efterföljande

borgerligt styre innebära stor risk för utförsäljning av alla skolor till privata ägare. Det skulle innebära en full marknadsisering av ägandet och vi i lokalsamhället skulle inte ha något att säga till om.

Det är däremot viktigt att staten fortsätter att fördela resurser och förändra lagsstiftningen så att kommunerna får mer jämlika och förbättrade möjligheter att utveckla skolan. Se till att det finns en förbättrad läroplan och ämnesplaner som satsar på kunskap, bildning och trygghet för eleverna.

Distriktsstyrelsen ser positivt på de förslag från regeringen som syftar till att stärka det statliga stödet till kommunala och enskilda huvudmän genom ökad regional närvaro av skolmyndigheterna. Det finns mycket forskning och beprövad erfarenhet som visar vad det är som gör en skola bra, hur en bra undervisning sker, vad som ger trygga elever med mera. Vi tycker det är viktigt att skolorna får stöd i att kunna utveckla sin pedagogiska verksamhet. Ett tydligare statligt fokus på stöd anpassat till lokala förutsättningar, kan ge bättre förutsättningar för likvärdighet.

Distriktsstyrelsen vill i sammanhanget också påminna om att regeringen 2020, som en del av Januariöverenskommelsen, gav en särskild utredare i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett statligt huvudmannaskap för skolan (U2020:07).

Motion nr U1 Alla barn ska få rätt till förskolan 20h/vecka oavsett föräldrarnas sysselsättning

Detta bör speciellt vidtas om fler barn tillkommer i familjen för det yngre barnets utveckling, trygghet och nya tillvaro i livet samt För det äldre barnets rätt till utbildning, utveckling och socialt samspel. Samt för föräldrars rätt till sina barn, till att lära känna en ny individ (barnet) samt få rätt till återhämtning och lära känna sin nya identitet.

Detta för att motverka hemmasittare senare i livet, sjukskrivna föräldrar, minska bidragstagandet, öka skolresultat, bidra till starka individer som vill framåt och behövs för att orka och ha förmåga att bära ett fungerande samhälle.

Yrkar för att socialdemokraterna verkar för:

att alla barn ska få rätt till förskola, 20 h/vecka oavsett föräldrarnas sysselsättning

Åsa Liljestränd

Landskrona arbetarekommun

Jonas Esbjörnsson
Ordförande

Motion nr U2 DAGS ATT I VALET LOVA SKOLA I OFFENTLIG REGI!?

Skolan är samhällets viktigaste investering för framtiden. Alltså skall medel som avsätts för skolan inte ge privata investerare möjlighet till investeringar med en säker avkastning. Ändå har Socialdemokraterna stilla sett på när det system, som skulle ge oss pedagogiska alternativ och föräldrakooperativ på landsbygden, i stället gett oss svällande koncerner. Koncerner som maximerar sina vinster genom att anställa obehöriga lärare, pressa lönerna, urval av elever med god socioekonomisk bakgrund, öka antalet elever och lärarnas undervisningstid, minska planeringstiden och locka studiestarka elever med glädjebetyg. En opinion bland lärare och elever kräver en förändring.

Vid samma partikongress, som valde Stefan Löfven, krävde ett flertal motionärer en genomgripande förändring av skolsystemet för att motverka de avarter som uppkommit genom det fria skolvalet och friskolesystemet. En kompromiss ingicks för att vi skulle pröva ett system där man begränsade möjligheterna till vinstuttag. Detta har misslyckats, vilket bl.a. friskolekoncernernas vinstutdelningar på miljonbelopp utvisar. Utvecklingen är så lukrativ att skolkoncernerna annonserar en utvidgning av skolverksamhet, allt på den kommunala skolans bekostnad. Det är dags att inse att kompromissen gett misslyckat utfall och utvecklingen kräver en förändring. Det är dags att göra allvar av alla halvkvädda visor om förbud mot vinstuttag i skattefinansierad skola, då pengarna är öronmärkta för undervisning. Vidare bör omgående transparens vad gäller betyg för elever, bokföring och administration i alla skolföretag krävas. Vi Socialdemokrater måste komma till skott i skolfrågan och äntligen genomföra det som en majoritet av Sveriges befolkning kräver, nämligen att för skola avsatta medel går till undervisning.

Detta har verkligen dragits i långbänk och det är dags förverkliga denna skolreform och stoppa läckaget av offentliga medel till enskilda välfärdskapitalister.

Dagens Nyheter har 2022-01-03 en intressant ledare i ämnet Skolan inte räddas utan svar på den viktigaste frågan <https://www.dn.se/ledare/andrev-walden-skolan-kan-inte-raddas-utan-svar-pa-den-viktigaste-fragan/>.

Vi yrkar:

- att Socialdemokraterna 2022 går till val på att för skolan offentligt avsatta medel bara skall användas till skoländamål och sålunda kraftfullt motverka den nuvarande utvecklingen med vinstdrivna skolkoncerner.
- att detta krav överlämnas till Partistyrelsen och Riksdagsgruppen så att det kan inarbetas i partiets valplattform för 2022

Bo Widergren

Ystad Arbetarkommun arbetarekommun

Roger Jönsson
Ordförande

Motion nr U3 Alla elever ska lyckas i skolan

Kunskap och en lyckad skolgång har aldrig varit viktigare än nu eftersom vårt kunskaps- och välfärdssamhälle vilar på att elever slutför och klarar av sin skolgång. Vi kan inte stillatigande se hur vårt samhälle dras isär. Trots att vi har en väl uppbyggd skolinstitution så klarar skolan inte av sitt uppdrag. Vi kan inte blunda för att elevers misslyckande kan bero på att starka skolor fortsätter att satsa sina resurser på att ytterligare stärka sin position och lärarkompetens och därmed förstärker ojämlikheten.

En individs slutförda skolgång alternativt avbrutna skolgång kan vara direkt avgörande för de samhällsutmaningar som segregation, utanförskap och kriminalitet som vårt land står inför. När det gäller skolans misslyckade utveckling talas det ofta om att det beror på föräldrars socioekonomiska situation, alltså att det är brister hos dem som redan är utsatta i stället för att tala om brister hos dem som är utsedda att bidra till skolans kompensatoriska uppdrag. Härmed vill vi säga att vi i Sverige har missat det viktigaste målet av alla, d.v.s. att oavsett bakgrund ge våra barn och ungdomar en likvärdig utbildning.

Skolverket konstaterade redan 2006 tilltagande skolnivåeffekter, det vill säga och att elevens skola har fått en ökad betydelse för hur eleven presterar (<https://www.skolverket.se/download/18.6bfaca41169863e6a65874a/1553961956522/pdf2260.pdf>), vilket visar att skolans kompensatoriska uppdrag har misslyckats.

Skoljournalisten Emma Leijnse har i böcker och reportage påpekat detta faktum och framhåller att det svenska skolsystemet är riggat för misslyckande när drygt 10 % av flickorna och cirka 20 % av pojkarna inte når upp till godkända betyg för att komma in på gymnasiet. Skolorna är tydligt segregerade efter etnicitet och klass och genom det fria skolvalet har man lagt ansvaret för segregationen i föräldrarnas knä.

I januari 2022 utkommer ytterligare en bok av Emma Leijnse, I en annan klass, ett reportage om skillnaderna i den svenska skolan. Emma Leijnse har under tre år arbetat med att följa en mellanstadieklass i ett område med högre andel icke inrikesfödda föräldrar och föräldrar med kort utbildningsbakgrund samt en mellanstadieklass med föräldrar med längre utbildningsbakgrund och högre andel infödda svenska föräldrar. Resultaten pekar mot att tidigare insatser inte lett till att skolans kompensatoriska uppdrag om att utjämna skillnader mellan elever med olika bakgrund tillgodosetts. ”Skillnaderna blir större mellan en skola som fungerar bra och en som fungerar dåligt. Elevernas resultat beror allt mer på vilken skola de gått i”, skriver Emma Leijnse. (<https://www.sydsvenskan.se/2021-12-28/i-en-annan-klass-eller-samma>).

Man har tidigare bussat elever mellan olika skolor för att mindre framgångsrika skolors elever ska få tillgång till mer framgångsrika skolors undervisning, en metod som på de flesta håll inte visat sig ge de resultat man eftersträvat. Att bussa elever innebär att man ålägger eleverna att lösa de problem som de vuxna maktthavarna inte lyckats med.

Vi tänker oss att man i stället ”vänder på kakan” och att det är rektorer och lärare på välfungerande skolor som stimuleras och motiveras att samarbeta med andra skolor och kanske t o m förflytta sig för att bidra med sin med sin kompetens och erfarenhet. På kommunal nivå skulle således skolor kunna etablera ett varaktigt och konkret utbyte mellan rektorer och lärare.

Vi yrkar:

att de skånska riksdagsledamöterna arbetar för att regeringen tillsätter en utredning som kan ta fram en modell hur man kan motivera rektorer och lärare att utarbeta ett samarbete mellan skolor för att utjämna skillnaderna och låta eleverna vara kvar och låta eleverna vara kvar och få sin undervisning på den skola de tillhör och där de känner sig hemma

Lomma Bjärred S-kvinnor/Gudrun Svensson, ordförande

Lomma arbetarekommun

Sebastian Merlöv

Ordförande

Motion nr U4 Ökad statlig styrning av skolan

När skolan kommunaliserades trodde ansvariga politiker att detta skulle medföra många fördelar. Exempelvis att skulle vi få en mer flexibel skola som på ett bättre sätt skulle kunna anpassas till lokala förutsättningar.

Nu ser vi resultatet. Skolan har blivit alltmer ojämlig. Kvaliteten i undervisningen varierar alltför mycket. Skolhälsovården är på många håll otillräcklig. Arbetsmiljön och tillgången på undervisningsmedel håller ofta inte måttet. Läraryrket har devalverats och skolresultaten är alltför låga.

Allt detta innebär att alla barn tyvärr inte får de förutsättningar och den utbildning som krävs för ett bra vuxenliv. De föräldrar som kan väljer bort den kommunala skolan och skickar sina barn till friskolor.

Om Sverige i framtiden ska fortsätta att vara ett välfärdsland med hög standard och hög produktivitet måste alla barns behov av rätt stöd i sin utveckling tillgodoses. Kommunaliseringen har tyvärr visat sig leda till det motsatta. Därför anser vi att skolan behöver få en ökad statlig styrning. En utredning i detta syfte ska tillsättas.

Vi yrkar:

att en utredning tillsätts i syfte att ge skolan ökad statlig styrning.

att det socialdemokratiska partidistriktet i Skåne på sin årskongress 2022 antar motionen som sin egen.

att det socialdemokratiska partidistriktet i Skåne skickar motionen vidare till de skånska ledamöterna i riksdagens s-grupp.

S-Kvinnor

Trelleborg arbetarekommun

Birgitta Almroth

Ordförande

Motion nr U5 Ökad statlig styrning av skolan

När skolan kommunaliserades trodde ansvariga politiker att detta skulle medföra många fördelar. Exempelvis att skulle vi få en mer flexibel skola som på ett bättre sätt skulle kunna anpassas till lokala förutsättningar.

Nu ser vi resultatet. Skolan har blivit alltmer ojämlig. Kvaliteten i undervisningen varierar alltför mycket. Skolhälsovården är på många håll otillräcklig. Arbetsmiljön och tillgången på undervisningsmedel håller ofta inte måttet. Läraryrket har devalverats och skolresultaten är alltför låga.

Allt detta innebär att alla barn tyvärr inte får de förutsättningar och den utbildning som krävs för ett bra vuxenliv. De föräldrar som kan väljer bort den kommunala skolan och skickar sina barn till friskolor.

Om Sverige i framtiden ska fortsätta att vara ett välfärdsland med hög standard och hög produktivitet måste alla barns behov av rätt stöd i sin utveckling tillgodoses. Kommunaliseringen har tyvärr visat sig leda till det motsatta. Därför anser vi att skolan behöver få en ökad statlig styrning. En utredning i detta syfte ska tillsättas.

Vi yrkar:

- att en utredning tillsätts i syfte att ge skolan ökad statlig styrning.
- att det socialdemokratiska partidistriktet i Skåne på sin årskongress 2022 antar motionen som sin egen.
- att det socialdemokratiska partidistriktet i Skåne skickar motionen vidare till de skånska ledamöterna i riksdagens s-grupp.

Västra socialdemokratiska föreningen

Trelleborg arbetarekommun

Birgitta Almroth

Ordförande

§29 Kultur

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr: K1

Distriktsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motion nr K1

Distriktsstyrelsens utlåtande:

Konsten och kulturen bidrar till att skapa ett rikare samhälle att leva i. Kulturen har därför ett viktigt egenvärde som måste värnas. Den konstnärliga friheten är en förutsättning för den kreativa processen och att garantera denna frihet är politikens viktigaste uppgift.

Tron på alla människor lika värde är grunden för socialdemokratins kultursyn och bygger på att alla måste kunna ta del av och själv få möjlighet att skapa kultur för att leva ett gott och meningsfullt liv. Kulturen är därför en viktig byggsten i den svenska modellen och måste därför vara tillgänglig för alla. Det handlar om allas rätt till respekt, om rätten att få delta och höra till, om allas rätt till orden, till bildning och skapande. På så sätt är kulturen viktig för både individens och samhällets utveckling.

Vår kulturpolitiska syn är förankrad i övertygelsen att klasskillnader och sociala orättvisor inte bara kommer till uttryck som ekonomiska klyftor utan också som kulturell ojämlikhet. Klasstillhörighet, kön, könsidentitet, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder ska inte avgöra möjligheten att ta del av och utöva kultur. Kulturen tillför människan unika värden, ger perspektiv på och förståelse för det egna livet och omvärlden. På så sätt bidrar kulturen till både individers och samhällets utveckling.

Regional kulturpolitik

Den regionala kulturen ska bygga på både bredd och spets. Kulturens roll i det demokratiska samtalet är viktigt och den bygger broar, motverkar fördomar och skapar mötesplatser. Den berättar om vår dåtid, formulerar vår nutid och ger drömmar och förhoppningar om vår framtid. Särskilt viktigt är att stödja och utveckla musik, film, teater, folkbildning och biblioteken med prioritering på barnens möjligheter att både delta och uppleva kultur. Under de senaste åren har vi fått bekräftelser på att läsningen i unga åldrar minskar och att ungdomars förmåga att formulera sig i skrift har försämrats. För att möta det tror vi på särskilda satsningar på att stimulera ett ökat läsande för barn i tidig ålder.

Vi ser med oro på hur man i borgerligt styrda kommuner drar ner på Kulturskolan och stödet till folkbildningen. I många av de mindre skånska kommunerna står bildningsverksamheten för det dominerande utbudet av kultur. Det samhälleliga stödet till studieförbunden är därför ett viktigt stöd för att nå ut till hela Skåne.

Socialdemokraterna i Skåne vill verka för att kulturen finns tillgänglig i hela Skåne och ska vara tillgänglig för alla. Såväl som deltagare som utövare.

Demokrati och tillgänglighet

Det socialdemokratiska samhällsbygget grundar sig på medborgarnas engagemang.

Det är viktigt att alla människor deltar och bidrar till demokratin och välfärden. Därför ska alla i hela landet också kunna ta del av både kultur och idrott. Vi är övertygade om att både kultur och idrott som möjliggör möten och låter olika erfarenheter och åsikter komma till uttryck har en långsiktig helande och sammanhållande inverkan. Den stärker demokratin, sammanhållningen och tilliten i samhället. Dessutom bör vi ständigt uppmärksamma och aktivt verka för att alla kan delta i det demokratiska samtalet på sina egna villkor, och sänka de trösklar som innebär att vissa människor hålls utanför.

För oss socialdemokrater är det därför självklart att alla ska kunna titta på stora idrottsevenemang. Många ser och följer stora idrottsevenemang på TV och dessa evenemang tillhör de mest sedda Tv-programmen. Stora sporthändelser är en del av vårt samhälle och är något som många är delaktiga i, en del från läktaren och men majoriteten från TV-soffan. Det blir dock dessvärre allt vanligare att stora sportarrangemang bara sänds i betalkanaler som inte alla har tillgång till. Vi socialdemokrater tycker att den utvecklingen har gått åt fel håll och vill att alla ska få möjlighet att se stora idrottshändelser fritt på TV.

Distriktsstyrelsen delar motionärens bild och vill därför värna och aktivt jobba för en så kallad evenemangslista. En lista som bland annat pekar ut vilka sportevenemang som ska kunna ses i fria kanaler, så att idrottsevenemang av nationell och internationell betydelse sänds i fria kanaler.

Motion nr K1 KOMMERSIELLT UTNYTTJANDE AV IDROTTEN BÖR STOPPAS

Kommersiell censur av nyhetsflödet

Det är i dag fullständigt absurt hur nyhetsflödet begränsas av kommersiella krafter: I dag kan penningstarka bolag köpa upp alla sändningsrättigheter till stora sportevenemang, så som, OS, VM och EM. Ja det är t.o.m så att bolagen kan göra så för flera år framåt. Det är t.o.m. så strikt att på arenorna ett bolag utan sändningsrätt inte ens får visa filmad målsputt eller göra liveintervjuer med segrare eller andra medaljörer. Det sistnämnda är ett kraftfullt ingrepp i det fria nyhetsflödet som inte skulle godtas på något annat område. En seger i ett OS-lopp är ju en förstasidesnyhet och genom förbudet kan detta alltså inte skildras med live-bilder eller reportage. Pengar skall inte på detta sätt få censurera nyhetsflödet.

Minst Halva Sveriges befolkning

De berörda medborgarna är många: Idrottsrörelsen engagerar många och den vid TV parkerade ”svansen” lär mångdubbla antalet. Är det bara hälften av Sveriges befolkning, eller är det tvåtredjedelar som på detta sätt rånas på några av de finaste upplevelser de vet. Dessutom är TV-utbudet av toppidrotter en viktig faktor i arbetet med ungdomar, som på detta sätt ”topphuggs” på förebilder.

Innebär obehörig vinst för kapitalister

De affärsbolag som på så sätt köper sig ensamrätt till idrottsmännens prestationer har inte på annat sätt än genom kapitaltillskott och har alltså inte medverkat till något mervärde genom själva sportverksamheten. Bolagen använder sig sedan av sin ensamrätt till något som borde vara allmän egendom att berika sig genom dyra månatliga Tvavgifter. Och de sätter ofta reglerna så att man inte bara kan skaffa tv-licens på programmet den aktuella tidsperioden för evenemanget utan licensen innebär ofta långtidsabonnemang. Dessutom utnyttjar de möjligheten till stora reklaminkomster som sprids till den särskilt stora tittarskaran. Därför utnyttjas idrottsmaterialet

dubbelt för att förmera tvbolagets vinster. Kapitalister skall inte på detta sätt kunna göra obehörig vinst på det som borde var allmänt.

Vi yrkar:

- att socialdemokraterna verkar för en nationell och internationell reglering av sändningsrättigheter till stora sportevenemang så att dessa kan ses utan extra kostnad av en bred allmänhet.
- att detta krav överlämnas till partistyrelsen och Socialdemokratiska riksdagsgruppen så lämpliga att åtgärder vidtas att upphäva detta försök till kommersiellt monopol över delar av den fria nyhetsförmedlingen

Bo Widergren

Ystad Arbetarkommun

Roger Jönsson
Ordförande

§30 Bostäder

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr: B1 och B2

Distriktsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motion nr B1, B2

Distriktsstyrelsens utlåtande:

Frågan om en ny moderniserad förköpsrätt är sedan tidigare behandlad av både partikongressen och det har lagts motioner av bland annat riksdagsledamot Niklas Karlsson om frågan. Styrelsen ser att frågan om förköpsrätt kan behövas utvidgas. I rådande säkerhetsläge har utländska direktinvesteringar i vitala fastigheter och infrastruktur blivit ett allt större hot mot svenska intressen. Styrelsen ser därför ett behov av en utvidgad förköpsrätt för staten vid vissa fastigheter och andra skyddsvärda objekt.

Att bostadspolitiken ska vara sund och rättvis är självklart. Partikongressen tog också tydlig ställning kring detta genom att utöka det bostadspolitiska avsnittet i de antagna riktlinjerna. Styrelsen delar dock inte uppfattningar om att seriellt byggande skulle vara en nackdel utan tycker tvärtom i linje med den politik som förs av partiet i riksdagen att det är en viktig pusselbit i att skapa en sund och rättvis bostadspolitik.

Motion nr B1 Införandet av en moderniserad kommunal förköpsrätt

Alliansregeringen avskaffade 2010 kommunernas förköpsrätt av mark och fastigheter. En kommunal förköpsrätt, vilken innebär att kommunen får rätt att köpa all tillgänglig mark och fastigheter till försäljning innan de går ut på marknaden, kan ge stadsplaneringen verktyg för att motverka segregation och ge fler grupper möjlighet till ett boende. För att en kommunal förköpsrätt ska leda till större boendejämlikhet över hela landet, är det viktigt att kommunerna har samma incitament att använda sig av förköpsrätten, i den mån det är nödvändigt för att lösa bostadsförsörjningen för någon särskild grupp och att sedan använda den förköpta marken på ett ändamålsenligt sätt för att främja bostadsförsörjningen.

I den statliga utredningen SOU 2018:67 finns ett förslag till en moderniserad kommunal förköpsrätt. Men vi anser att det även bör utredas hur ett statligt övertagande av förköpsrätten skulle kunna regleras.

Vi i Byggfackens S-klubb föreslår;

att Socialdemokraterna i Skåne med kraft verkar för ett införande av en moderniserad kommunal förköpsrätt.

Bengt-Göran Svensson, Byggfackens S-klubb

Malmö arbetarekommun

Joakim Sandell
Ordförande

Motion nr B2 Bostadspolitik för alla medborgare

Bostadsbristen i de svenska storstäderna är ett faktum, i den bemärkelse att många upplever stora svårigheter att finna en bostad. Bostadsbristen är dock inte jämnt fördelad mellan invånarna. För personer med ekonomiska möjligheter att köpa en bostad finns en stor valfrihet. Andra står i kommunala eller privata bostadsköer och kan i de fall de har en fast anställning, bra inkomst och inte för många barn förr eller senare vara ganska säkra på att hitta en hyresrätt, även om väntetiderna i storstäderna börjat bli orimligt långa. Vi kan sorgligt nog konstatera att ambitionerna med regeländringar (ex. boverkets byggregler 2014) som vi tolkar dem, skulle generera ”billigare” hyresrätter, inte har fungerat. Vår åsikt är att regeländringarna har bidragit till sämre kvalitet och boendemiljö. Vi kan inte se att regeländringarna genererat lägre hyreskostnader, utan vi befarar att regeländringarna i stället har ökat byggherrarnas vinster. I skrivande stund utreds om seriebyggda bostäder ska gynnas och åter oroar vi oss för att det endast kommer att öka byggherrarnas vinster. Vår åsikt är att marknaden styr bostadspolitiken och att det är vinstmaximering som är det övergripande målet för marknadsaktörerna. Vi ser ett stort behov av en genomlysning av de regler och lagar som styr bostadspolitiken och en önskan att våra Socialdemokratiska politiker åter tar tag i styråran i svensk bostadspolitik.

Vi Socialdemokrater, måste till våra medborgare leverera en bostadspolitik som ser till behoven. Vi måste sluta att prata om en bostadsmarknad och i stället lösa bostadsförsörjningen.

Vi i Byggfackens S-klubb föreslår;

att Socialdemokraterna i Skåne med största möjliga kraftansamling levererar en sund och rättvis bostadspolitik för alla medborgare.

Bengt-Göran Svensson Byggfackens S-klubb

Malmö arbetarekommun

Joakim Sandell
Ordförande

§31 Social/Socialförsäkringar

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr: SO1, SO2, SO3

Distriktsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

- att bifalla motion nr SO3
- att besvara motion nr SO1
- att avslå motion SO2

Distriktsstyrelsens utlåtande:

De trygghetssystem som vi har i Sverige i form av socialförsäkringar är en grundläggande del av vårt välfärdssamhälle. I grunden bygger försäkringarna på inkomstbortfallsprincipen så att en person eller en familj i olika delar av livet ska kunna ha en försörjning nära den nivå som personen/familjen har vid arbete. Därför är det viktigt att värna den principen men också se till så att det finns grundnivåer på skälig nivå för den som haft mycket låga inkomster eller inte kunnat arbeta alls.

Rättvisa pensioner

Precis som socialförsäkringarna bygger pensionssystemet på en spegling av de inkomster en person haft under arbetslivet. Men det finns också ett starkt grundskydd för den med låga eller inga arbetsinkomster. De grupperna som berörs av detta har på olika sätt prioriterats av oss socialdemokrater i den politik som förts i regeringsställning de senaste åren. Dels genom höjd garantipension, höjt bostadstillägg dels genom en ny förmån kallad inkomstpensionstillägget. Inför 2023 tar vi nästa steg med ett garantitillägg som kommer de med låga pensioner tex garantipension till del. Detta är viktiga delar för att se till så att vanligt folk får en pension som det går att leva på.

Däremot har vi som socialdemokrater inte ambitionen att jämna ut skillnaderna i pension genom att per automatik äta upp avståndet mellan låg och högre pension. I grunden bygger pensionen på intjänande. Vi är övertygade om att pensionssystemet ständigt måste hanteras utifrån de effekter det får och när grupper är på väg att halka efter måste åtgärder vidtas vilket vi gör.

Socialtjänsten

Distriktsstyrelsen delar inställningen att det finns tillfällen då föräldrars kontakt med socialtjänsten för barns räkning också skulle ge möjlighet till ersättning likt vad som gäller vid kontakt med exempelvis BUP. Det är viktigt att föräldrar ges möjlighet att delta på lika villkor oavsett familjens ekonomiska situation.

Gränsen mellan frivilligt stöd och tvångsåtgärder är viktig i en rättsstat. Om vård enligt LVU ges pga brister i hemmet ska den upphöra då den som får vård fyller 18 år. Principen om att alla vuxna har rätt att själva bestämma över sitt liv är viktig. Även om unga vuxna med funktionsvariation är en utsatta grupp är det svårt att argumentera för att vård ska ges med tvång till myndiga personer som inte begår brott eller ägnar sig åt annat skadligt beteende. Det är däremot viktigt att motivera till stödjande insatser på frivillig väg till alla utsatta personer.

Motion nr SO1 Rättvisa pensioner

Den 25 dec.2021 kan man på pensionsmyndigheten.se få reda på sin pension för 2022. Det visade sig att de som har låg pension också fick liten ökning.

Det borde vara omvänt förhållande lägst pension borde ha fått mer i ökning. Det var samma förhållande 2021. Låg pension gav liten höjning.

Därför föreslår vi Skånes Socialdemokratiska partidistrikt besluta:

Att: Man vid pensioner för år 2023 ser över så att det blir mer rättvist. Lägst pension borde få mest i ökning.

Lennart Andersson

Svalöv arbetarekommun

Émilie Lundgren

Ordförande

Motion nr SO2 Stärkt skydd i socialtjänstlagen för barn /unga vuxna med funktionsvariation / lindrig utvecklingsstörning.

Personer med en utvecklingsstörning är i regel inte kapabla att fatta beslut själva och riskerar att hamna i händerna hos den familj som de under sin uppväxt har skyddats från med hjälp av LVU.

Planering ska naturligtvis ske så att en ungdom ska kunna erbjudas god man eller förvaltare men då det ställs mycket höga krav för att få förvaltare och god man är frivilligt, finns en risk att den unge vuxne inte får rätt så länge som förälders stöd.

Barn som vårdas/ är placerade jml § 2 LVU utifrån hemförhållanden ska skyddas då de fyller 18 år och lagstiftningen inte längre gäller för att personen blir myndig och vuxen.

Yrkar att Socialdemokraterna verkar för:

att man ändrar lagstiftningen och gör det möjligt till en förlängning av LVU upp till 21 år.

Åsa Liljestränd

Landskrona arbetarekommun

Ordförande Jonas Esbjörnsson

Ordförande

Motion nr SO3 Motion om ersättning vid besök i socialtjänstens verksamhet

Av olika anledningar kommer många av oss i kontakt med kommunens socialtjänst någon gång i livet. Det är oftast när vi får bekymmer av något slag. Det kan bero på att vi drabbas av

arbetslöshet, sjukdom eller att våra barn får problem. Många gånger drabbar det den som redan har det besvärligt tex med ekonomin. Många lever idag ensamma med barn.

Om det är så att barnen behöver hjälp för att exempelvis en diagnos ska ställas behöver familjen komma i kontakt med BUP. För att besöka BUP tillsammans med sitt barn kan man få ledigt från sitt förvärvsarbete och ersättning betalas ut av Försäkringskassan.

Detta gäller inte vid besök i socialtjänstens verksamhet. Många familjer kan behöva hjälp av socialtjänsten. Efter att en anmälan eller ansökan kommit in till socialtjänsten och utredningen är klar kan familjen bli erbjuden familjebehandling för hela familjen. Det kan vara när ett barn inte klarar skolgången, eller fått problem med droger. Socialtjänsten har då olika redskap och metoder för att familjen ska klara den uppkomna situationen. En familjebehandlare kommer att ha regelbunden kontakt med familjen under en strukturerad period. Föräldrarna har möjlighet att gå föräldrautbildning mm. Socialtjänsten och familjebehandlare har mycket goda kunskaper att erbjuda. I dagsläget diskuteras det mycket vikten av att hjälpa familjer i ett tidigt skede där vi ser att det finns problem.

Har man det redan svårt ekonomiskt, vilket många har, är det lätt att man väljer bort det stöd som socialtjänsten kan erbjuda om det innebär att man måste avstå lön. Det borde vara lika självklart att våra socialförsäkringar gäller vid besök i kommunens socialtjänst som vid besök på BUP.

Därför yrkar vi:

att ersättning från Försäkringskassan erhålls vid besök med barn i Socialtjänstens verksamhet.

att Partidistriktkongressen antar motionen som sin egen.

Birgitta Eriksson, Kvinnoklubben K.A.R.L

Malmö arbetarekommun

Joakim Sandell

Ordförande

§32 Omsorg/Folkhälsa

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr: F1-F2

Distriktsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motion nr F1 och F2

Distriktsstyrelsens utlåtande:

Funktionsrättskonventionens syfte är att främja, skydda och säkerställa det fulla och lika åtnjutandet av alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter för alla personer med funktionsnedsättning. Det handlar om att se till att civila, medborgerliga, sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter som redan finns, ska fungera i praktiken för personer med funktionsnedsättning. Sedan 2009 är konventionen gällande i Sverige, vilket innebär att den svenska staten förbundit sig att leva upp till konventionens innehåll. FN har dock uttryckt oro över att konventionen inte har införlivats i svensk lagstiftning och att tolkningen av den därmed överläts till myndigheter och domstolar, och man har kritiserat att det är stor skillnad mellan Sveriges och kommunernas politik när det gäller att genomföra konventionen. Man har också – liksom flera funktionsrättsorganisationer i Sverige – argumenterat för att konventionen säkerställs i svensk lag. Det är rimligt att Socialdemokraterna i Skåne ställer sig bakom det kravet.

Digitaliseringen öppnar många nya möjligheter, men skapar också ett utanförskap för de som av olika anledningar inte inkluderas. För att värna jämlikheten och allas lika tillgång till nödvändiga tjänster är det viktigt att systemen anpassas så att även den som har god man eller förmyndare ska kunna ha kontakt med bland annat myndigheter och vårdinrättningar. En möjlighet som skulle kunna utredas är införandet av någon form av digital legitimation för att underlätta för goda män, förmyndare och förvaltare kopplat till deras uppdrag.

Motion nr F1 Motion om funktionsrättskonventionen

2011 ratificerade Sveriges regering FN konventionen för dom med funktionsvariationer. Nu är det dags att inkorporera den till lag i Sverige.

Europakonventionen är ett exempel på detta. Hela konventionen behöver inte antas som lag, utan vissa artiklar kan väljas ut, beroende på hur behoven och den politiska viljan ser ut.

Denna metod innebär att det blir konventionernas originaltext eller originaltexter som tillämpas direkt som lag. Vanligen görs en svensk översättning som blir den som domstolar och myndigheter i praktiken använder sig av. Vid en konflikt mellan originaltext och översättning har dock originaltexten företräde.

Inkorporering ger också en starkare koppling till övervakningskommittéernas tolkningsmaterial och ett större krav på myndigheter och domstolar att beakta dessa vid tillämpning av konventionen som lag.

Vi har nu barnrättskonventionen i svensk lagstiftning så nu är det dags att börja arbetet med att inkorporera även denna i svensk lagstiftning.

I artikel 7 i funktionsrättkonventionen benämns barn med funktionsvariationer så det faller sig naturligt att nu när vi barnrättskonventionen i vår lagstiftning även nu börja arbetet med att få in funktionsrättkonvektionen i Sveriges lagstiftning.

Därför vill jag.

att funktionsrättskonvektionen inkorporeras i svensk lagstiftning.

att Skåne Socialdemokratiska partidistrikt tar motionen som sin egen och sänder den till Partistyrelsen för slutlig behandling av motionen för att åter säkerställa att de med funktionsvariatoner lagstiftade rätt till goda levnadsvillkor och självbestämman

Dan-Peter Nilsson

Ystad Arbetarkommun

Roger Jönsson

Ordförande

Motion nr F2 Bank-id – är det för alla eller?!

”Börja ditt besök med att legitimera dig med Bank-id.”

”För att boka tid – logga in med Bank-id.”

”Gå in på Mina sidor – med Bank-id.”

Vår digitala värld snurrar fortare och fortare. Det är lätt att få kontakt med myndigheter, boka klipptid, se sina fakturor, ansöka om lån och hålla kontakt med kommunen – om man har ett Bank-id. Men de som inte har ett Bank-id och som verkligen behöver ha kontakt med vårdcentralen, habiliteringen, specialister, handläggare, sjukvården, tandvården, Försäkringskassan och banken – hur gör de?

Det finns en grupp människor i vårt samhälle som av olika anledningar inte kan föra sin egen talan, sörja för sin egen person, inte kan förvalta sin egendom eller ta tillvara på sina rättigheter exempelvis på grund av sjukdom, psykisk störning eller långvariga diagnoser. Dessa människor tilldelas - efter ansökan och beslut av Överförmyndaren i kommunen - en god man, förmyndare eller förvaltare beroende av deras individuella behov. De personer som utses ska vara rättrådiga och lämpliga för uppdraget för att kunna tillgodose personens behov. Det innebär ofta att vara i kontakt med myndigheter, sjukvården, olika specialister inom vården, tandläkare, kommunen mm för att driva ärenden, boka tider, beställa nya mediciner, ansöka om bidrag mm. Att då inte ha tillgång till ett Bank-id – eller annan digital legitimation - som är kopplat till den behövande för att initiera ärenden, bokningar och beställningar försvårar uppdraget som de har blivit utsedda till att göra.

Ett Bank-id är en personlig handling som ingen annan får använda, inte heller goda män, förvaltare eller förmyndare även om de ska företräda en person. Det finns även ett inbakat problem i ansökan av Bank-id att just de som anses behöva en företrädare ofta inte förstår vad ett Bank-id är och kan inte ansöka om ett eget Bank-id på rätt grunder, ännu mindre använda det

korrekt på grund av anledningen till att de anses behöva en förmyndares hjälp med ovan nämnda kontakter.

För att jämlikhet och allas lika värde samt individens rättigheter ska kunna efterlevas i dagens digitala samhälle, behöver vi se över hur vi kan stödja förmyndare i sin utövning samt bidra till att säkerställa de behövandes rättigheter och integritet genom att ta fram en lösning på någon form av digital legitimation så som ett Bank-id, som kan gälla för förmyndare och användas i deras uppdrag och endast där. Detta Bank-id ska givetvis vara rättssäkert samt ej kunna användas i någon form av spel-, odds- och lott-köp eller liknande samt ej kunna användas för att rösta åt någon annan i ett val, utan vara ett medel för att förenkla och likställa kontakten med myndigheter och vårdinrättningar mm.

Distriktskongressen föreslås att besluta följande:

- att utreda möjligheten till någon form av digital legitimation för att underlätta för goda män, förmyndare och förvaltare kopplat till deras uppdrag
- att ge berörda Socialdemokratiska riksdagsledamöter i uppdrag att driva frågan om någon form av digital legitimation för goda män, förmyndare och förvaltare kopplat till deras uppdrag
- att anta motionen och skicka den vidare till Partikongressen

Catrin Tufvesson

Kävlinge arbetarekommun

Ingvar Willexberg

Ordförande

§33 Försvar, utrikes och säkerhetspolitik

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr FÖ1-FÖ3

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta:

att besvara motion nr FÖ1, FÖ2 och FÖ3

Distriktsstyrelsens utlåtande:

Ratificering av kärnvapenförbud

Spridningen av massförstörelsevapen (kärnvapen, kemiska och biologiska vapen) är ett av de största hoten mot internationell fred och säkerhet. De fem erkända kärnvapenstaterna (Frankrike, Kina, Ryssland, Storbritannien och USA) har i enlighet med icke-spridningsavtalet av kärnvapen från 1970 (NPT-avtalet) förbundit sig att inte sprida dessa till andra stater och inte heller sprida relaterad kunskap eller teknik annat än i fredliga syften (kärnkraft mm). Sverige och svensk arbetarrörelse verkar för att fördraget och hela icke-spridningsregimen stärks och att alla världens stater ansluter sig fördraget. Målet är att bidra till en effektiv och kontrolleringsbar kärnvapennedrustning och att förhindra att nya länder skaffar kärnvapen.

Grunden för en kärnvapennedrustning måste vara en agenda för riskreducering och nedrustning som både kärnvapenstater och icke-kärnvapenstater kan sluta upp kring. Utgångspunkten för nedrustningen måste vara ickespridningsfördraget NPT. Det är inom ramen för NPT som kärnvapenstaterna gjort tydliga åtaganden om nedrustning, åtaganden som kräver uppföljning och genomförande.

2020 var det 50 år sedan icke-spridningsfördraget NPT undertecknades. Avtalet är en hörnsten i det globala ramverket för kärnvapennedrustning och icke-spridning. Fördraget har varit framgångsrikt när det gäller att förhindra kärnvapenspridning, att lägga grunden till avsevärda minskningar av kärnvapenarsenaler och att underlätta fredlig användning av kärnenergi. Fördraget har också inneburit att ett internationellt system med kärnämneskontroll har inrättats och att skapandet av kärnvapenfria zoner har främjats.

Trots dessa framsteg har kärnvapen emellertid den senaste tiden fått en mer framträdande roll, mot bakgrund av ett allt sämre internationellt säkerhetsklimat. Kvalitativt nya förmågor håller på att utvecklas, med ny teknik som en pådrivande faktor. Utvecklingen med en gradvis minskning av världens kärnvapenarsenal från toppen 1986 måste upprätthållas. En potentiell kärnvapenkapprustning – som inte skulle tjäna någons intressen – måste undvikas. NPT-länderna ska samlas för en översynskonferens. Sverige kommer där att verka för konkreta resultat och åtaganden som kan föra oss till en värld utan kärnvapen.

När det gäller FN:s konvention om kärnvapenförbud så har regeringen landat i ställningstagandet att inte underteckna eller ratificera den i sin nuvarande form. Istället kraftsamlar regeringen i arbetet för nedrustning genom satsningar på en rad olika områden:

- Sverige blir observatör till konventionen
- Regeringen kommer att inrätta ett svenskt kunskapscentrum om nedrustning.

- Regeringen kommer också att stötta inrättandet av ett internationellt FN-sekretariat om kärnvapennedrustning.
- Vårt fokus kommer att vara på att stärka det viktiga nedrustning och icke-spridningsfördraget NPT.

Sverige deltog i FN-förhandlingarna om konventionen om kärnvapenförbud på ett konstruktivt sätt och sökte aktivt, men förgäves, att åtgärda ett antal brister i konventionsutkastet. Det rörde inte minst konventionens relation till icke-spridningsfördraget (NPT), avsaknaden av tydliga definitioner samt de otillräckliga möjligheterna att kontrollera efterlevnaden. Dessa svagheter i konventionens utformning består. Socialdemokraterna och regeringen kommer att fortsätta arbeta för ett regelrätt förbud mot kärnvapen.

Erkännande av folkmord på yazidierna

Den yazidiska folkgruppen har länge varit en utsatt och marginaliserad grupp bland Iraks religiösa minoriteter. Detta aktualiserades återigen under Daesh offensiv mot Sinjar 2014, som ledde till storskalig fördrivning av den yazidiska befolkningen. Sverige har sedan vår tid i FN:s säkerhetsråd aktivt verkat för ansvarsutkrävande för de allvarliga övergrepp yazidiska kvinnor, barn och män utsatts för av Daesh.

Ansvarsutkrävande för de avskyvärda brott som begåtts av Daesh är sedan länge en prioritering för den svenska regeringen. FN:s utredningsgrupp för Syrien, Independent International Commission of Inquiry for Syria (CoI), som inrättades av FN:s råd för mänskliga rättigheter, konstaterade redan 2016 att Daesh begått folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser mot yazidier. Även FN:s organet UNITAD konstaterar i sin senaste rapport att tydlig och övertygande bevisning finns för att folkmord begåtts mot yazidier.

Baserat på detta tyder mycket på att det skulle kunna röra sig om folkmord. Vi har agerat tydligt för att ansvarsutkrävande ska komma till stånd, bland annat genom vårt politiska och operativa stöd till UNITAD, oavsett om brotten i domstol rubriceras som folkmord, brott mot mänskligheten eller krigsförbrytelser. Frågan om hur övergreppen mot yazidierna ska rubriceras påverkar inte heller regeringens omedelbara utgångspunkt: att Sverige fortsätter att agera tydligt och oförtröttligt i de fora som står till buds för att ansvarsutkrävande ska komma till stånd.

Motion nr FÖ1 Ratificering av kärnvapenförbudet

Den internationella upprustningen och kärnvapenmakternas utökade kärnvapenprogram bidrar idag till förnyade internationella spänningar av en omfattning som vi inte sett sedan 80-talet.

Att slå vakt om de små nationernas rätt till självbestämmande, nedrustning och en värld i fred har de senaste femtio åren varit socialdemokratins kanske främsta internationella uppgift.

Extrema, populistiska högervindar blåser över världen. En tydligt auktoritär ledare var nyligen president i kärnvapenationen USA. Det kan hända igen. Även på många andra håll i världen utmanas den politiska stabiliteten av auktoritära och nationalistiska krafter. Vi har ett ansvar för kommande generationer att minnas historien och agera för att avvärja katastrofer.

Kärnvapenhotet är en fråga om liv och död. Socialdemokraterna har varit tydliga motståndare till kärnvapen och förespråkare för nedrustning under hela 1900-talet. Många tusentals

socialdemokrater som gått före oss i kampen för en fredligare värld. Och i detta förväntas både avrustning och förbudandet av skräckinjagande massförstörelsevapen.

Sverige var drivande för att FN:s konvention om kärnvapenförbud skulle komma till. Man röstade ja till konventionen under konferensen men Sverige har ännu inte vare sig signerat eller ratificerat konventionen. Vilket är förvånande.

Vi yrkar:

att partidistriktet med kraft verkar för att Sverige snarast ratificerar FN's konvention om kärnvapenförbud.

Jan Svärd, Socialdemokrater för Tro och Solidaritet i Malmö

Malmö arbetarekommun

Joakim Sandell

Ordförande

Motion nr FÖ2 RATIFICERA FNs KÄRNVAPENDEKLARATION

Att slå vakt om de små nationernas rätt till självbestämmande, nedrustning och en värld i fred har de senaste femtio åren varit socialdemokratins kanske främsta internationella uppgift. Den internationella uppbyggnaden och kärnvapenmakternas utökade kärnvapenprogram bidrar idag till förnyade internationella spänningar av en omfattning som vi inte sett sedan 80-talet.

Extrema, populistiska högerindivider blåser över världen. En tydligt auktoritär ledare var nyligen president i kärnvapenmakternas USA. Det kan hända igen. Även på många andra håll i världen utmanas den politiska stabiliteten av auktoritära och nationalistiska krafter. Vi har ett ansvar för kommande generationer att minnas historien och agera för att avvärja katastrofer.

Sverige var drivande för att FN:s konvention om kärnvapenförbud skulle komma till. Man röstade ja till konventionen under konferensen men har ännu inte vare sig signerat eller ratificerat konventionen.

Socialdemokraterna har varit tydliga motståndare till kärnvapen och förespråkare för nedrustning under hela 1900-talet. De tiotusentals socialdemokrater som gått före oss i kampen för en fredligare värld skulle förvänta sig att deras parti fortsätter att gå i bräschen för att skriva under en historiskt unik FN-deklaration om att förbjuda detta destabiliserande och skräckinjagande massförstörelsevapen.

Det är falsk propaganda att Nato skulle "lämna oss i sticket" därför att vi ratificerar deklarationen. Saken är nämligen den att Nato är så illa tvungna att komma Sverige till hjälp att freda vårt land för militär aggression, då Sveriges geografiska läge och dess tillgångar skulle ge en främmande makt avsevärda fördelar i en kraftmätning just med Nato. Det är en skamfläck på Sveriges utrikespolitik att vi låtit falsk propaganda styra vårt handlande, som – sant eller falskt – uppfattas att som om vi går i USA:s ledband.

Vi yrkar:

- att vi Socialdemokraterna skall verka för att Sverige ratificerar FN:s konvention om kärnvapenförbud.
- att detta krav överlämnas till Partistyrelsen och Riksdagsgruppen för kännedom såsom en opinionsyttring från Skånedistriktet.

Bo Widergren

Ystad Arbetarkommun

Roger Jönsson

Ordförande

Motion nr FÖ3 Erkännande av folkmord på yazidierna

IS genomförde i augusti 2014 en stor massakrer med massdödande, sexuellt våld, tortyr och slaveri mot den civila yazidiska befolkningen i regionen Sinjar i norra Irak. Fler än 5 000 yazidier mördades och 400 000 människor fördrevs från sina hem. Yazidiska kvinnor och barn fördes bort som slavar eller fångar hos IS och många av dem är fortfarande försvunna.

Den folkrättsliga konventionen om förbud mot folkmord (genocide) upprättades 1948 genom FN:s försorg för förebyggande och bestraffning av brott som förövats i avsikt att helt eller delvis förinta en nationell, etnisk, rasmässigt bestämd eller religiös grupp som sådan. Detta anses förpliktiga även stater som inte ratificerat konventionen.

Enligt denna konvention har det slagits fast att det som skedde i Srebrenica i juli 1995 är ett folkmord, vilket legat till grund för de domslut som senare utfärdades. De brott som utfördes mot yazidierna är enligt 1948 års konvention att betrakta som folkmord, vilket har erkänts av exempelvis USA och Europaparlamentet. En domstol i Frankfurt i december 2021 dömt en irakisk man som var medlem i den väpnade gruppen "Islamiska Staten" (IS), till livstids fängelse för folkmord och brott mot mänskligheten i världens första brottmål som rör folkmord på yazidier. Det är första gången en medlem av IS har dömts för folkmord.

Vid en förfrågan i riksdagen i maj 2021 svarar utrikesminister Ann Linde att mycket tyder på att attackerna mot yazidierna skulle kunna röra sig om folkmord och att man agerat tydligt för att ansvarsutkrävande ska komma till stånd oavsett om brotten i domstol rubriceras som folkmord, brott mot mänskligheten eller krigsförbrytelser.

Vi i Lomma Bjarred S-kvinnor anser att det är bra att man reagerar starkt och också agerar för ansvarsutkrävande, men vi anser också att den socialdemokratiska regeringen i en rättsstat som Sverige ska uttrycka sig i klartext och erkänna att det som hände i Sinjar var ett uppenbart folkmord helt i enlighet med det som stadgas i FN-konventionen. "Vi kan inte nöja oss med att låta intrycken skölja in över oss. Vi måste också ha förmåga att ta ställning. Vi kan inte bara registrera, vi måste också kunna reagera". Med dessa ord av Olof Palme (citat ur hans bok "Politik är att vilja" s. 186) vill vi uppmana till en tydlig ståndpunkt i medmänsklighetens och rättvisans namn, värden som har byggt vår socialdemokrati och som vi ska hedra och vara stolta över.

Vi yrkar:

att socialdemokraterna i Skåne arbetar för att den socialdemokratiska regeringen uttryckligen ska klassificera försöket av IS att utplåna den yazidiska befolkningen som ett folkmord.

Lomma Bjärred S-kvinnor/Gudrun Svensson, ordförande

Lomma arbetarekommun

Sebastian Merlov

Ordförande

§34 Övrigt

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion nr: Ö1

Distriktsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motion nr Ö1

Distriktsstyrelsens utlåtande:

Utvecklingen med mer digitalisering i samhället är positivt ur många aspekter. Tillgängligheten till offentliga myndigheter ökar och medborgarna kan i lugn och ro sitta hemma och tillgodogöra sig service, ta del av beslut eller göra ansökningar eller handla. Detta förutsätter dock två saker:

1. Att tekniken följer gällande regler för tillgänglighet enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.
2. Att tekniken inte tillåts ersätta analog service.

I takt med att allt fler tjänster bygger på digitala verktyg ökar risken för sårbarhet i samhället. Dels handlar det om demokratifråga och medborgarnas rätt till delaktighet i samhället. För oss socialdemokrater är det självklart att alla, oavsett förmåga och tillgång till digital teknik kan delta i samhället på lika villkor. Men i längden handlar den här frågan också om landets krisförmåga. Om vi inte kan erbjuda enskilda medborgare en analog service, bör vi fundera över hur vi ska klara den grundläggande samhällsservicen i en krissituation när Internetaccessen ligger nere.

Både förvaltningslagen och lagen om tillgänglighet till digital offentlig service är tydliga med att offentliga myndigheter ska tillhandahålla en tillgänglig service till varje medborgare.

Distriktsstyrelsen konstaterar dock att dessa lagar inte alltid följs, varför det är rimligt att vi som socialdemokrater fortsätta arbeta med frågan ur ett demokratiskt-, men också ur ett krishanteringsperspektiv.

Motion nr Ö1 Rättvis digitalisering för alla

Sverige digitaliseras i rasande fart och utvecklingen förändrar samhället i grunden. Det är i mångt och mycket en positiv utveckling som ger större frihet i vår förmåga att kommunicera och självständigt hantera vår vardag. Det finns dock områden som inte tas om hand med människors bästa för ögonen.

Enligt målet för digitaliseringspolitiken ska ”Sverige vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter” (Mål för digitaliseringspolitik

[http://www.regeringen.se/regeringens-politik/digitaliseringspolitik/mal-for-](http://www.regeringen.se/regeringens-politik/digitaliseringspolitik/mal-for-digitaliseringspolitik/)

digitaliseringspolitik). I den iver och tävlingsanda att införa denna nya ordning och mål att bli bäst i världen lurar faror som hotar demokratins grundläggande principer och värden som tillgänglighet, inkluderande, rättvisa och integritet.

Den starka styrningen att använda de digitala verktygen i viktiga samhällsfunktioner exkluderar delar av befolkningen eftersom deltagandet kräver egna resurser av ekonomi och kunskap. Enligt

SCB:s statistik från 2018 är det ca en halv miljon som fortfarande inte använder internet (länk: <https://digitaliseringsradet.se/sveriges-digitalisering>).

Det finns forskning som exempelvis visar på samband mellan faktorer som sjukskrivning, arbetslöshet och vissa funktionsvariationer och tendenser att bli mer påverkad när samhället och offentliga tjänster digitaliseras (Gustafsson med flera 2019). I en forskningsrapport (Linköpings universitet år 2019) diskuteras följande grupper som särskilt påverkade och som kan hamna i ett digitalt utanförskap: personer med en äldre generationstillhörighet, personer med funktionsnedsättning, landsbygdsbor, flyktingar och migranter, personer med låg utbildningsbakgrund samt socio-ekonomiskt utsatta. Digitala skillnader både vad gäller teknik och kompetens läggs nu alltså ovanpå redan ojämlika förutsättningar, vilket framstått än tydligare under Covid19-pandemin. Kön har uppmärksammats som en viktig del av den digitala klyftan men skillnaden har minskat till en förhållandevis låg nivå i västerländska samhällen

Av digitaliseringsrådets rapport framgår medvetenhet om digitaliseringens exkluderande följder, men vi anser att man också på det lokala planet ska agera tillräckligt kraftigt för att motverka digitaliseringens menliga följdverkningar för det demokratiska samhället. Vi anser därför att man från partidistriktets sida ska inta en aktiv roll och medverka till att politiskt förtroendevalda samt föreningspolitiskt ansvariga i styrelser får information om hur man kan arbeta för att alla människor ska känna sig inkluderade och kunna delta i omställningen utifrån sin utgångspunkt. Det kan realiseras genom att det alltid ska erbjudas alternativ till den digitala hanteringen när så önskas, att de som behöver erbjuds ekonomiskt stöd för att kunna köpa den teknik som krävs och att kunskapen kring digital teknik når ut till alla genom samhällets försorg och inte som nu, i många fall, läggs på anhöriga och vänner.

Vi yrkar:

att socialdemokraterna i Skåne genom socialdemokratiskt ansvariga inom föreningar och förtroendevalda inom kommunen verkar för att det alltid ska erbjudas ett alternativ till digital kommunikation och informationshantering eller att det erbjuds ett kostnadsfritt digitalt och integritetssäkert alternativ på ett kontaktcenter, exempelvis på bibliotek och kommunkontor.

Lomma Bjärred S-kvinnor/Gudrun Svensson, ordförande

Lomma arbetarekommun

Sebastian Merlöv

Ordförande